

Pla de Salut de Canovelles

Pla Local de Salut de Canovelles

Ajuntament de Canovelles

Serveis a les Persones, benestar social i acció comunitària

Redacció, fotografies i material gràfic

Col·lectiu d'Analistes Socials (D-CAS)

Icones: The Noun Project

Març 2022

ÍNDEX

4	Introducció
5	Part 1. Perfil local de salut
6	Com s'ha fet la diagnosi de salut?
11	Perfil de salut de Canovelles
12	Demografia
21	Condicions i estils de vida
43	Entorn urbà i ambiental
73	Serveis per fer salut
90	Morbiditat
111	Acció comunitària
118	Síntesi
121	Part 2. Pla d'acció
122	Com s'ha fet el pla d'acció
125	Accions
159	Resum d'accions i agents responsables
160	Lideratge del pla d'acció

Pla Local de Salut: dels reptes a les oportunitats

Els estudis sobre els determinants de salut (amb M. Lalonde i H. Laframbroise com a precursors en els anys 70) coincideixen a assenyalar els estils de vida (alimentació, descans, activitats física, higiene, relació social) i el medi urbà i natural com a determinants principals de la salut, juntament amb l'herència genètica de cada persona i l'edat.

Des d'aquesta perspectiva de salutogènesi (és a dir, d'anàlisi dels factors que afavoreixen la preservació de la salut), avenços urbanístics i socials com disposar d'aigua potable, l'alfabetització universal, la major accessibilitat dels aliments, o l'hàbit de rentar-se les mans i les dents, entre molts d'altres, han tingut un gran impacte en la salut general de la població i l'allargament de l'esperança de vida.

Tenint en compte l'anterior, **les administracions locals poden tenir un paper molt destacat en la**

promoció de la salut de les poblacions des de múltiples polítiques (urbanisme, medi ambient, educació, esport, serveis socials i per descomptat salut pública), juntament amb les funcions de vigilància i control epidemiològic que per normativa tenen assignades.

L'Ajuntament de Canovelles ha decidit elaborar un Pla Local del Salut per crear una **estratègia integral de promoció i protecció de la salut**, des d'aquesta perspectiva holística i maximitzadora de les seves competències en salut pública.

El municipi presenta condicionants importants per a la salut a nivell socioeconòmic i urbanístic, agreujats per la pandèmia de Covid-19.

Aquestes dificultats només es poden revertir si es treballa amb una estratègia sostinguda, a llarg termini i sumant esforços i recursos del màxim nombre de regidories i serveis.

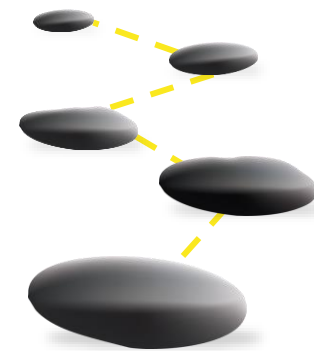
Amb aquesta perspectiva de fer salut des de totes les polítiques, el Pla de Salut aborda cinc grans objectius estratègics:

1. Promoure estils de vida saludables entre la població.
2. Fer de la ciutat un entorn saludable per

viure.

3. Reforçar l'acció comunitària, associativa i participativa en salut.
4. Reduir les desigualtats socials en salut, posant especial atenció en els col·lectius més vulnerables.
5. Contribuir a la recuperació de la pandèmia de Covid-19.

Com a avantsala per crear un pla d'acció entorn a aquests cinc grans objectius, s'ha fet un exercici de diagnosi i prospectiva de la situació de salut a Canovelles, enfocant per una banda els reptes i preocupacions a nivell de salut, i per una altra banda, detectant els actius i oportunitats de salut. Després d'aquest exercici de prospecció, s'ha elaborat un pla d'acció interdepartamental per abordar els reptes de salut identificats i mobilitzar les oportunitats i actius de salut de Canovelles.

PART 1. PERFIL LOCAL DE SALUT

Aquesta primera part del Pla de Salut de Canovelles fa un estudi de la situació dels diferents determinats de salut al municipi. L'estudi combina diferents fonts (dades estadístiques, entrevistes personals, consultes telemàtiques i enquesta a la població) i identifica tant els reptes com les oportunitats i recursos de salut.

Com s'ha fet la diagnosi de salut?

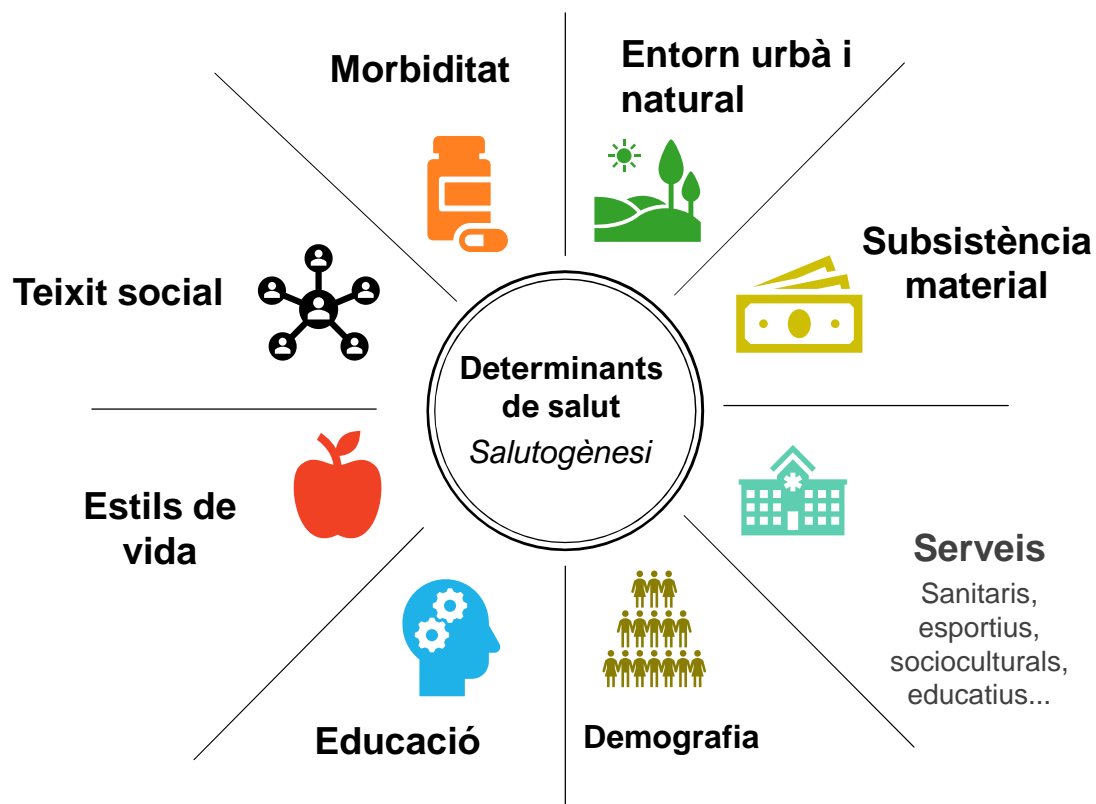
Aquest estudi de diagnosi ha seguit el **marc teòric dels determinats de salut** i aborda les dimensions que mostra el diagrama a la dreta.

El diagrama inclou els condicionants del medi urbà i natural, la situació demogràfica i econòmica de la població, la xarxa de serveis i suport comunitari i social, i aspectes culturals i actitudinals vinculats als estils de vida. També s'hi aborda la morbiditat i prevalences de diferents malalties a Canovelles.

Aquest enfocament de salutogènesi ha estat proposat per la OMS (Organització Mundial de la Salut) per a treballar l'àmbit de la Salut Pública i Comunitària, sota el lema "salut a totes les polítiques". Aquest enfocament és també el proposat pel Servei de Salut Pública de Diputació de Barcelona, el qual dona suport als ajuntaments, com el de Canovelles, en la confecció de Plans Locals de Salut.

L'enfocament és coherent amb les competències de les administracions locals, les quals no tenen competències en el sistema de serveis sanitaris però sí en aspectes fonamentals per a la qualitat de vida i per tant la

salut, com són l'educació social, l'urbanisme, l'habitatge, l'esport, la cura del medi ambient, la dinamització comunitària, la seguretat o la convivència.

Seguint el model d'anàlisi dels determinants de la salut, aquesta diagnosi ha recopilat informació de tres fonts complementàries:

- **Fonts de dades secundàries sobre salut:** Principalment, s'han emprat les dades de l'AQUAS del Departament de Salut de la Generalitat de Catalunya, amb informació procedent de l'ABS Granollers – 1 Oest/Canovelles. També s'han incorporat dades demogràfiques i econòmiques de l'IDESCAT, l'INE, el Programa Hermes de Diputació de Barcelona i dades procedents de documentació aportada per l'Ajuntament, com les diagnosi d'altres plans vigents i estudis realitzats amb el Servei de Salut Pública de Diputació de Barcelona, com l'enquesta "Hàbits relacionats amb la salut 4t d'ESO 2020 2021".
- **Consulta a informants clau:** s'ha fet una consulta per via telemàtica a un ventall divers de professionals de departaments, serveis i organitzacions vinculades a la salut de Canovelles, per conèixer quines problemàtiques detecten i quines i accions i recursos veuen necessaris. S'ha fet una entrevista personal o grupal a alguns d'aquests agents, per aprofundir en la seva detecció de necessitats i la seva valoració dels actius de salut de Canovelles.
- Un total de 21 informants clau han participat en aquest procés consultiu. Entre els informants clau hi ha personal tècnic de diferents àrees (esports, educació, promoció econòmica, mediació, infància i joventut, serveis a les persones), i representants d'entitats socials i de salut.
- La taula a la dreta mostra els perfils que han respost la consulta realitzada.

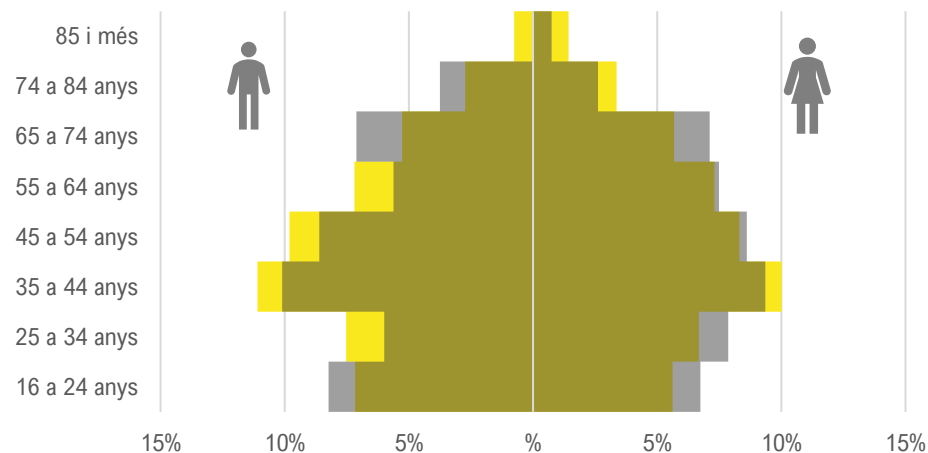
Serveis i entitats de Canovelles participants en la diagnosi		
Ajuntament	Esports	Consulta online i entrevista
	Comerç, mercat consum i turisme	Consulta online
	Orientació i intermediació laboral	Consulta online
	Educació	Consulta online i entrevista
	SEMCA	Consulta online
	Mediació, igualtat, acollida	Entrevista
	Àrea Serveis a les persones	Consulta online i entrevista
	Salut pública i comunitària	Consulta online
	Serveis socials	Entrevista
	Infància i joventut	Consulta online
	Regidories de serveis socials i cultura	Entrevista
	Regidories de planejament urbanístic, espais públics i serveis	Entrevista
Alcaldia	Entrevista	
Serveis sanitaris	Equip CAP Canovelles (Direcció, 2 infermeres, treballadora social)	Grup de debat
	CAS Granollers – Germanes hospitalàries	Consulta online
Entitats	Creu Roja	Consulta online
	Fundació d'Ajuda Oncològica Oncovallès	Consulta online
	Associació Cívica per Canovelles (2 membres)	Consulta online

3. Enquesta a la ciutadania: durant el mes d'abril de 2021 es van enquestar 267 persones, seguint un mostreig aleatori estratificat per sexe i edat.

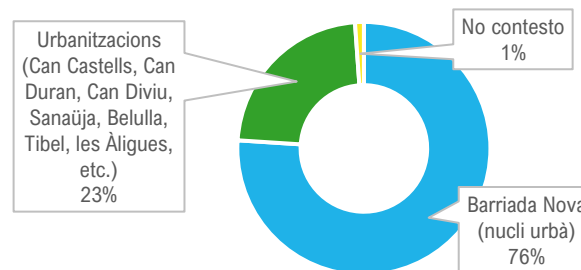
L'enquesta es va fer en espais a l'aire lliure que permetessin guardar amb seguretat la distància física amb les persones entrevistades (seguint la normativa de prevenció de la Covid-19 del moment). La mostra enquestada ha procurat no desviar-se de les proporcions d'edat, sexe i grans zones de residència del Padró Municipal d'Habitants (tanmateix, el percentatge de residents en urbanitzacions ha estat del 23%, inferior al 26% que indica el padró).

Les preguntes formulades a la ciutadania agafen com a referència l'Enquesta de Salut de Catalunya, de manera que alguns dels resultats es poden comparar a nivell territorial. A més, l'enquesta inclou altres preguntes d'interès del Pla Local de Salut (per exemple en matèria de valoració de la ciutat, animals domèstics i plagues).

Comparativa entre quotes poblacionals i quotes enquestades de població. Canovelles 2021

Barri de residència de les persones enquestades. Canovelles 2021

Salut!
pla local de
CANOVELLES

Canovelles ciudad saludable

Desde el Ayuntamiento de Canovelles te invitamos a participar en la **encuesta de salud**.

La encuesta trata temas como el estado de salud, el estilo de vida y las **preocupaciones en torno a la salud de la ciudadanía**.

La información que se recoge permite conocer los puntos fuertes y los puntos a mejorar en relación a la salud en Canovelles y saber **qué servicios y políticas hay que reforzar**.

La encuesta es anónima y voluntaria. No se pide ningún dato personal y la información sólo se utiliza para hacer estadísticas de ciudad.

La encuesta se hace presencial y con el apoyo de una persona encuestadora.

Agradecemos tu colaboración: para disfrutar de una ciudad más saludable es fundamental consultar a las personas que viven en ella.

Para más información sobre la encuesta, te puedes dirigir al Ayuntamiento de Canovelles:
93 846 45 55

Des de l'Ajuntament de Canovelles et convidem a participar en l'enquesta de salut.

L'enquesta tracta temes com l'estat de salut, l'estil de vida i les **preocupacions entorn a la salut de la ciutadania**.

La informació que es recull permet conèixer els punts forts i la salut a Canovelles i saber **quins serveis i polítiques cal reforçar**.

L'enquesta és anònima i voluntària. No es demana cap dada personal i la informació només s'utilitza per fer estadístiques de ciutat.

L'enquesta es fa presencial i amb el suport d'una persona encuestadora.

T'agraïm la teva col·laboració: per gaudir d'una ciutat més saludable és fonamental consultar a les persones que hi viuen.

Per a més informació sobre l'enquesta, et pots dirigir a l'Ajuntament de Canovelles:
93 846 45 55

per millorar.
per saber...
Preguntem..

Ajuntament de Canovelles

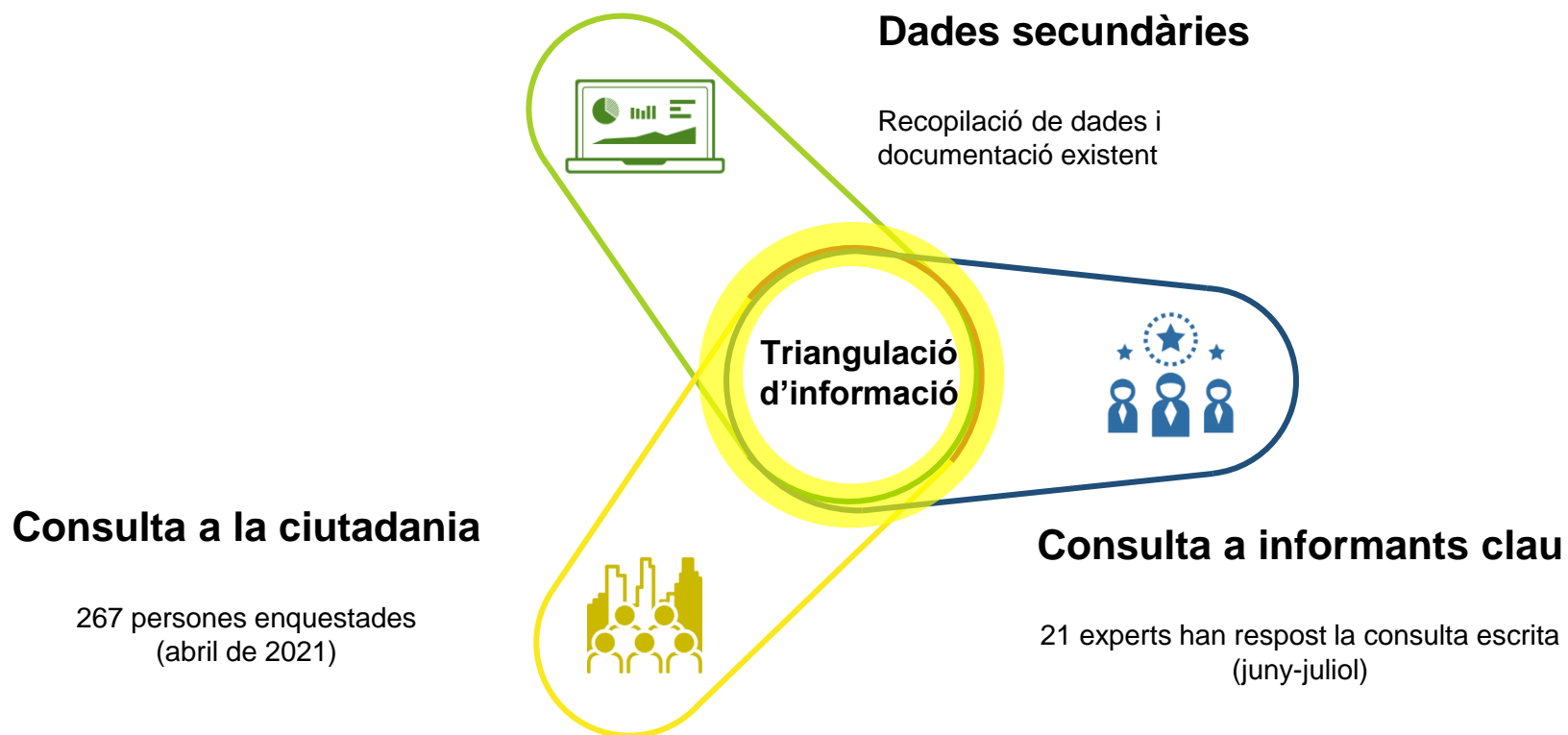
Diputació Barcelona

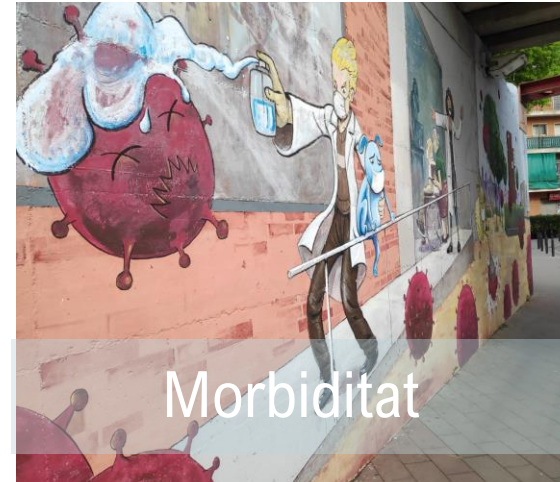
Full informatiu de l'enquesta.
Foto: moment d'enquestació.

Les tres fonts han estat analitzades conjuntament, en un exercici de contrast (triangulació) que identifica els missatges coincidents o complementaris entre les diferents fonts.

Els resultats d'aquest anàlisi es mostren organitzats en grans temàtiques, que corresponen a determinants clau de la salut.

Perfil de salut de Canovelles

Demografia

Idees clau

La demografia de Canovelles presenta una estructura d'edat jove en comparació amb Catalunya i una tendència al creixement poblacional.

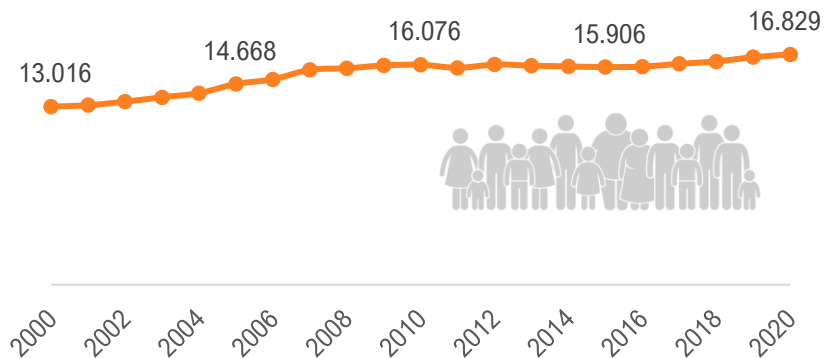
L'augment poblacional està protagonitzat per població d'origen estranger, especialment del Marroc, Bolívia, Senegal, Equador i Gàmbia.

En les últimes dues dècades s'ha duplicat la població infantil i adolescent. Aquest fenomen es reflecteix en un major ús dels espais públics per infants i adolescents

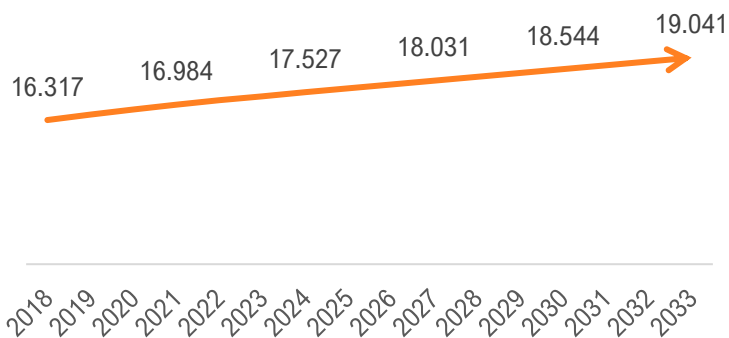
La població d'origen estranger manté la natalitat elevada. Durant el 2020, per primer cop els naixements de mare estrangera han superat els de mare espanyola.

Entre la població espanyola augmenta progressivament la població en la tercera edat, fent necessari desenvolupar els serveis d'atenció a domicili.

Evolució de la població total a Canovelles

Població projectada . Escenari padronal (base 2018) Canovelles

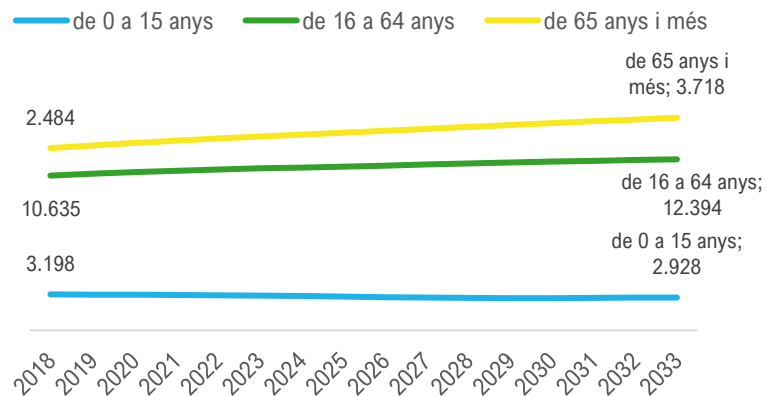
Font: Idescat

Lleugera represa del creixement poblacional

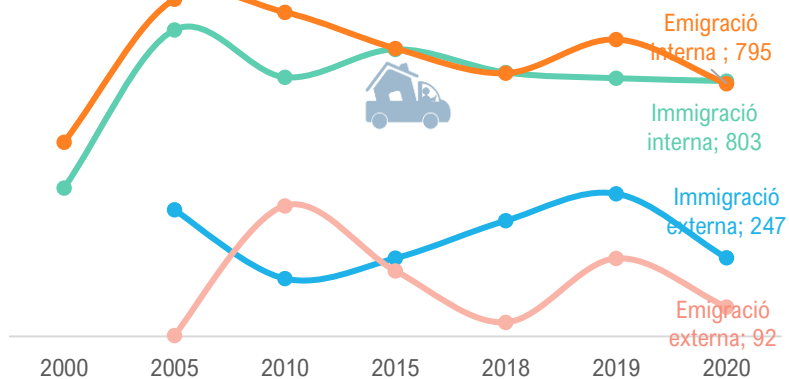
Canovelles va experimentar un augment de població considerable entre el 2000 i el 2010. A partir d'aquell any i fins el 2016, es va produir un estancament de la població, vinculat a la frenada de les migracions estrangeres i la crisi del mercat immobiliari. Des de 2017 s'observa el que podria ser una represa del creixement poblacional, amb un augment net d'unes 200 persones per any.

La projecció de l'Idescat per a Canovelles és la d'un augment moderat però sostingut de la població fins a 2033 (fins on arriba la projecció). Per edats, augmentarà la població major de 16 anys però en canvi la població menor d'aquesta edat tendirà a disminuir.

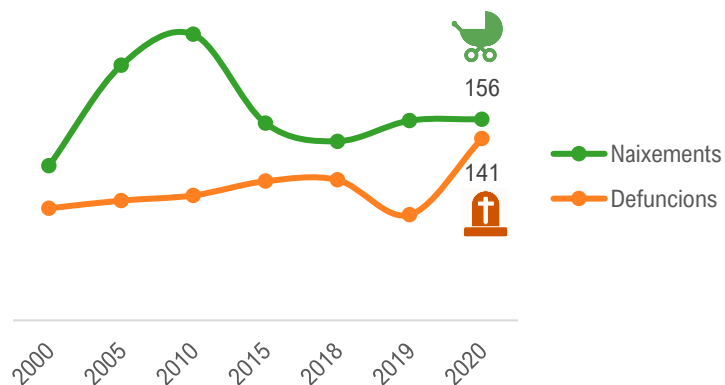
Població projectada per grans grups d'edat. Escenari padronal (base 2018) Canovelles

Evolució del creixement migratori. Canovelles

Evolució del creixement natural. Canovelles

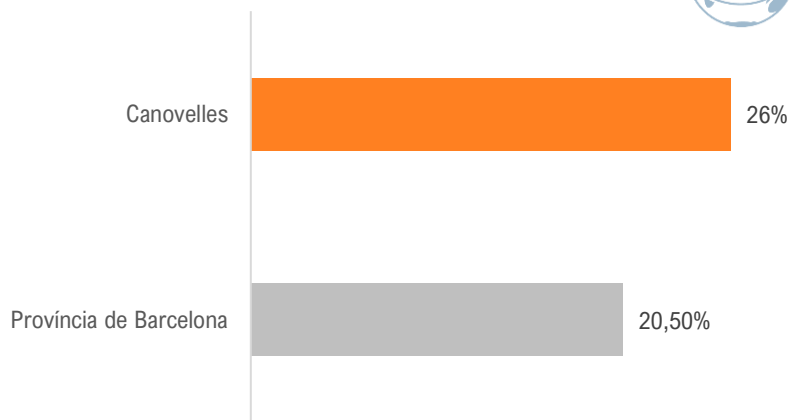
Recuperació de la immigració estrangera

El creixement demogràfic actual es deu sobretot al saldo positiu de migracions estrangeres. A partir de l'any 2015 i després de la frenada de les migracions internacionals per la crisi econòmica, Canovelles enregistra un augment de la immigració i una davallada de les emigracions estrangeres. L'any 2020 enregistra una baixada d'entrades i sortides possiblement associades a les restriccions per la pandèmia.

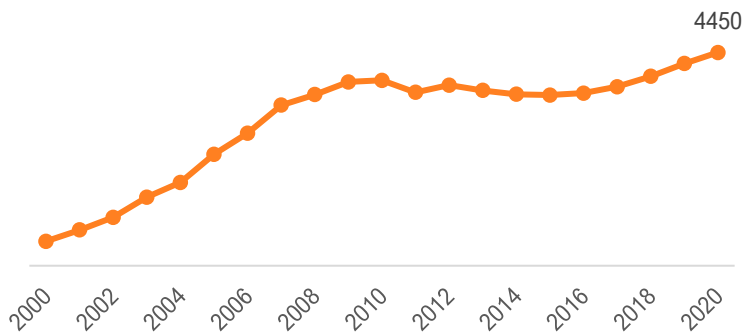
Les migracions internes (entre municipis espanyols), tenen un volum relativament elevat però el seu saldo (diferència entre entrades i sortides) tendeix a ser zero. Es tracta bàsicament d'intercanvis de població vinculats a la compra-venta o lloguer d'habitatges, sense que suposin un augment de la població total de Canovelles.

Pel que fa a la natalitat, observem actualment una certa estabilitat en el nombre de naixements. Durant el 2020 s'han produït 156 naixements, similar a l'any anterior. Pel que fa a les defuncions, es mantenen per sota dels naixements fins a 2019. A 2020, les defuncions s'han disparat a nivells similars als de la natalitat, per l'efecte de la pandèmia.

% Població nascuda a l'estranger. 2020

Evolució de la població nascuda a l'estranger Canovelles

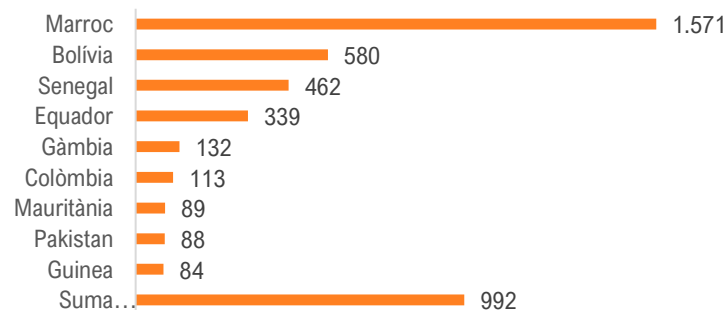

Població estrangera en augment i principalment marroquina

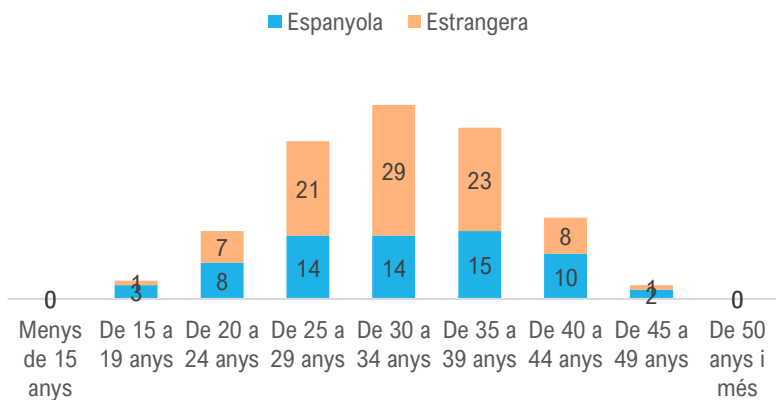
L'any 2020 hi ha 4.450 persones nascudes a l'estranger empadronades a Canovelles, representant un 26% de la població total. Una característica de la població estrangera de Canovelles és la seva concentració a la Barriada Nova, per l'oferta d'habitatge més assequible, la major proximitat als serveis i als propis paisans.

La població estrangera prové majorment del Marroc, si bé són també importants els col·lectius llatinoamericans i subsaharians. Aquesta composició d'origens implica reptes a nivell de comunicació que es manifesten en els serveis sanitaris, on són freqüents les dificultats de comprensió durant la consulta i la intervenció de familiars o amics com a traductors no professionals.

País de naixement de la població Canovelles 2020

Nascuts vius segons edat i nacionalitat de la mare.
Canovelles, 2020

Font: Idescat

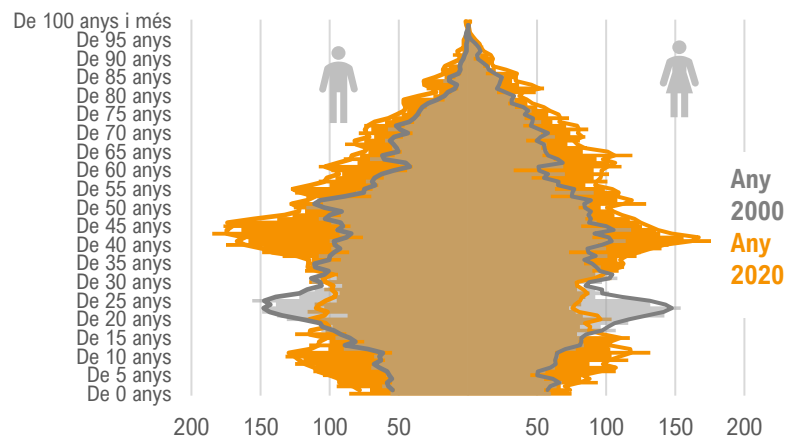
Font: Escola Congost

Natalitat concentrada en la població estrangera

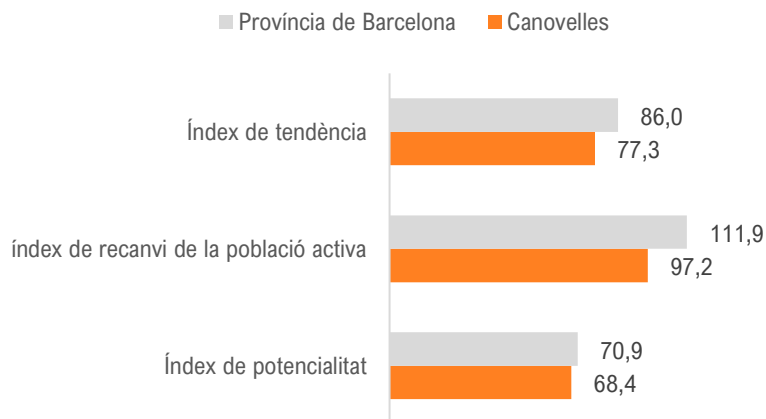
Els nivells de natalitat a Canovelles s'estan mantenint sobre tot per l'aportació de la població d'origen estranger. L'any 2020, per primer cop, els naixements de mare de nacionalitat estrangera han superat amb escreix els de mare espanyola (90 en el primer cas i 66 en el segon).

Per edats, la maternitat es concentra entre els 25 i 39 anys, tant en el cas de les mares espanyoles com estrangeres. El nombre de naixements per sota dels 20 anys és molt minoritari (4 casos durant el 2020).

Evolució de l'estructura d'edats i sexes a Canovelles

Comparativa d'indicadors d'estructura d'edats (2020)

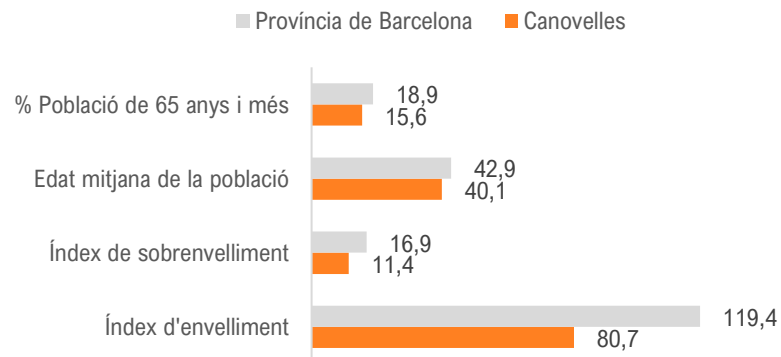
Font: Idescat i portal Hermes (Diputació de Barcelona)

Augment de la població infantil, adolescent i major de 40 anys

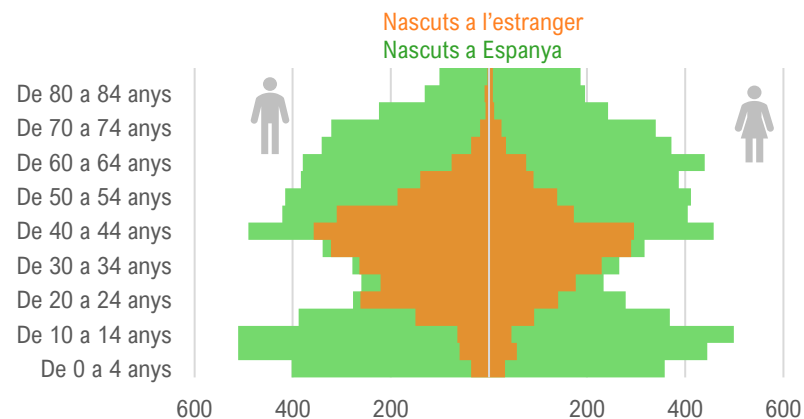
En les dues darreres dècades s'ha produït a Canovelles un canvi demogràfic molt important a tots els nivells:

- Per una banda, **la població infantil i adolescent s'ha duplicat**. Aquest fet es manifesta en el carrer, on augmenta la demanda d'espais per jugar i trobar-se, i també en els serveis i equipaments, on es reclamen més activitats per infants i adolescents.
- D'altra banda, **ha augmentat tota la població major de 40 anys**. En els carrers també es detecta més presència de gent gran, la qual ha de conviure amb la població infantil i adolescent en els espais públics. En els serveis, especialment en els sanitaris, l'envelliment de la població adulta genera més pressió assistencial.

Comparativa d'indicadors d'envelliment (2020)

Estructura d'edats i sexe de la població segons lloc d'origen. Canovelles, 2020

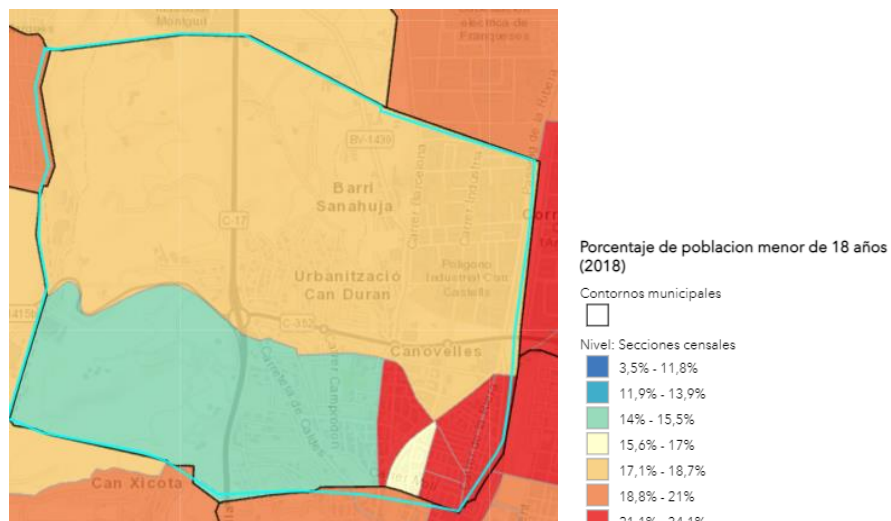
Font: Idescat

Estructura d'edats diferenciada entre població autòctona i estrangera

Les tendències demogràfiques comentades a nivell general amaguen dues estructures d'edat molt diferenciades entre la població autòctona i estrangera.

Per una banda, la població autòctona es concentra en les edats majors de 50 anys, sumant actualment les segones generacions d'immigrants, formades per infants i adolescents de pares i mares estrangers.

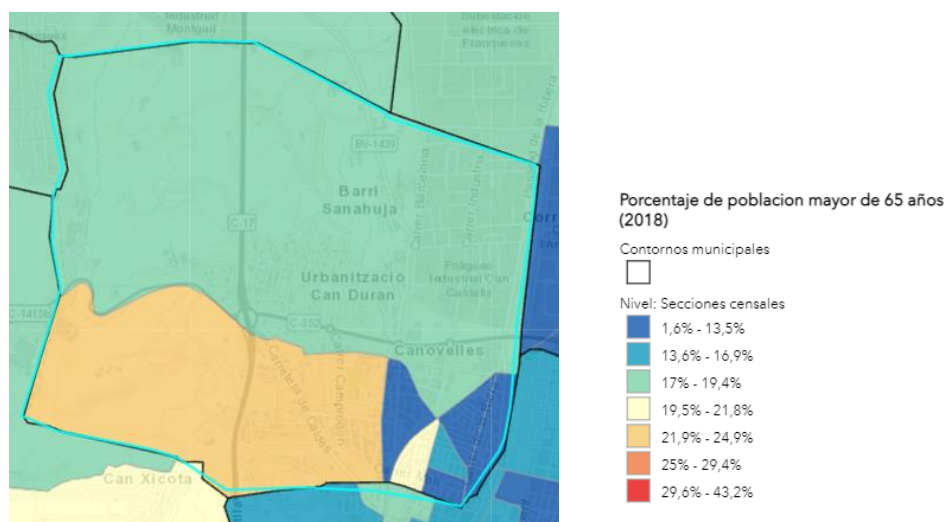
Per una altra banda, la població nascuda a l'estranger es concentra en les edats entre els 20 i 45 anys, sent per tant un grup amb més potencial de natalitat. La població estrangera de més de 45 anys és per ara minoritària però es va ampliant a mesura que passa el temps.

Concentració de la població infantil en la Barriada Nova i de la població major de 65 anys en les urbanitzacions

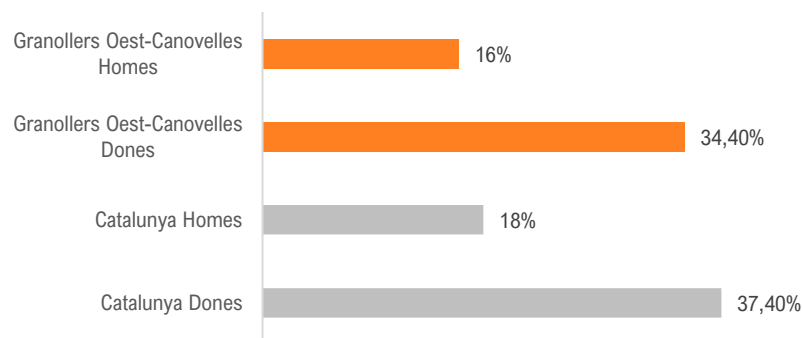
La segregació de la població estrangera i autòctona a Canovelles es tradueix en una desigual distribució de les generacions d'edat. La població menor de 18 anys està molt present en tota la Barriada Nova i la zona de Joan Miró i Can Palots.

La població major de 65 anys es troba en la part Oest, per sobre de la via del tren, en les diferents urbanitzacions i disseminats.

Font: Programa Sitmun (Diputació de Barcelona)

Gent gran (75 anys i més) que viu sola 2018 (% brut) (ABS)

Font: AQUAS (2018)

Augment de les persones grans que viuen soles

A mesura que s'amplien les capes de població en edat avançada (majors de 70 anys), augmenta també el nombre de persones grans que es queden soles a les seves llars i que poden patir situacions de solitud no desitjada i desprotecció.

El nombre de persones grans que viuen soles és a Canovelles menor que al conjunt de Catalunya, per la seva demografia més jove, però tendeix igualment a augmentar i a presentar el repte de prevenir la desprotecció de la gent gran i la solitud no volguda.

Una línia de treball que es veu cada cop més necessària és la supervisió continuada d'aquestes persones, l'agilització en les valoracions de dependència, el desenvolupament de serveis d'atenció domiciliària a la tercera edat i el suport en xarxes de voluntariat que puguin contribuir a evitar l'aïllament i la soledat.

Condicions i estils de vida

Idees clau

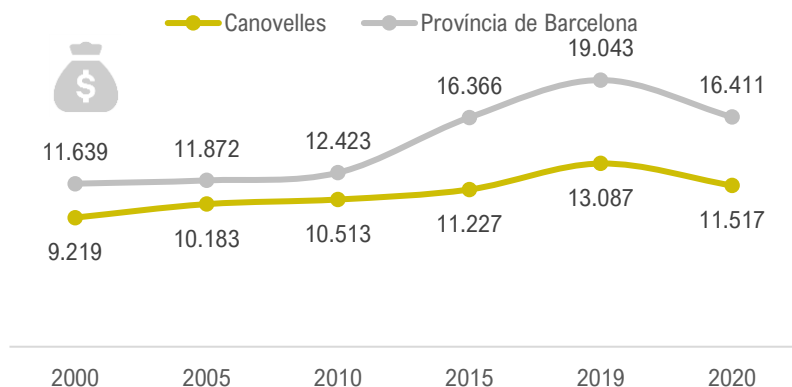
Aproximadament un quart de la població de Canovelles té uns ingressos i unes condicions d'habitatge precàries. Qualsevol objectiu de salut a nivell comunitari requereix abordar la precarietat econòmica i d'habitatge.

A més de l'anterior, l'alimentació sobre surt com un aspecte deficitari que cal treballar: hi ha un excessiu consum d'aliments de baixa qualitat i en dietes no equilibrades.

Preocupa de manera especial la població jove, on s'acumulen factors de risc vinculats als estils de vida i al benestar emocional. S'apunta la necessitat d'un projecte socioeducatiu específic per aquest grup de població.

L'activitat física esportiva és un dels actius més forts de salut a Canovelles. Des del SAE es posa en pràctica una política activa i interdisciplinària que permet treballar objectius de salut i amb col·lectius de risc.

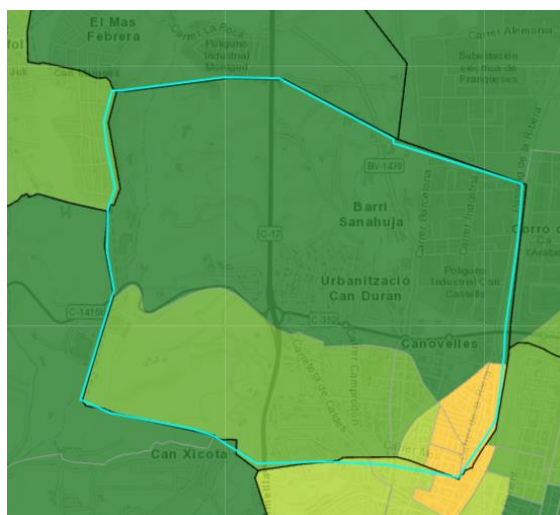
Evulció Renda Bruta Familiar Disponible per habitant

Nivell de renda baix, decreixent i desigual

Les famílies de Canovelles tenen un nivell de renda inferior clarament inferior al de la província de Barcelona. A més, durant el 2020 la renda disponible per habitant ha caigut prop de dos mil euros, a conseqüència de les restriccions laborals imposades per la pandèmia.

Les rendes més baixes es concentren a la Barriada Nova. En aquesta zona, les famílies amb menys de 7.500€ d'ingressos anuals són més d'un quart de la població. Les zones d'urbanitzacions, en la part oest del municipi, tenen en canvi una realitat molt diferent, amb predomini de rendes mitges i altes (zona de Can Duran, especialment).

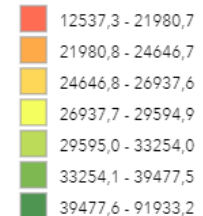

Renta mitjana per hogar (2018)

Contornos municipals

Nivell: Secciones censales

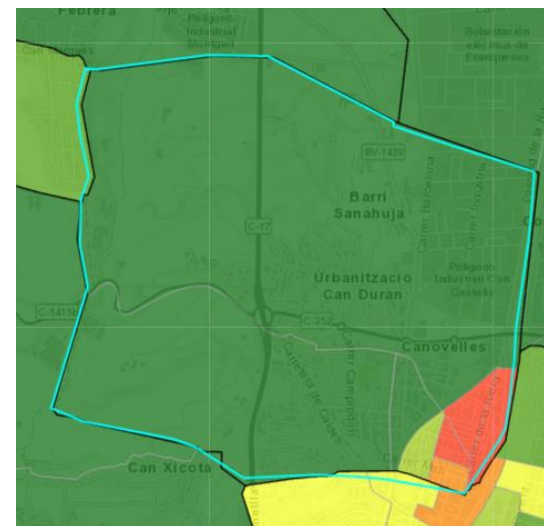
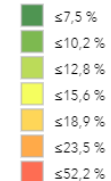

Porcentaje de població amb ingressos per unitat de consum menor de 7.500 euros (2018)

Contorno municipios

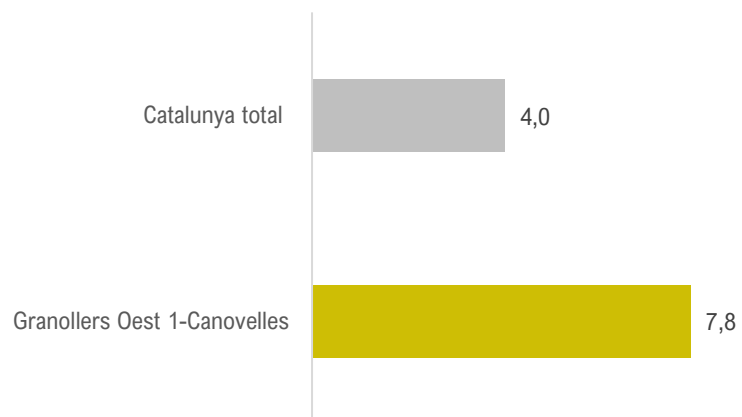

Nivell: Secciones censales

Font: Portal Hermes (Diputació de Barcelona), INE

Població exempta de copagament de farmàcia (%)

Exclusió social i d'habitatge

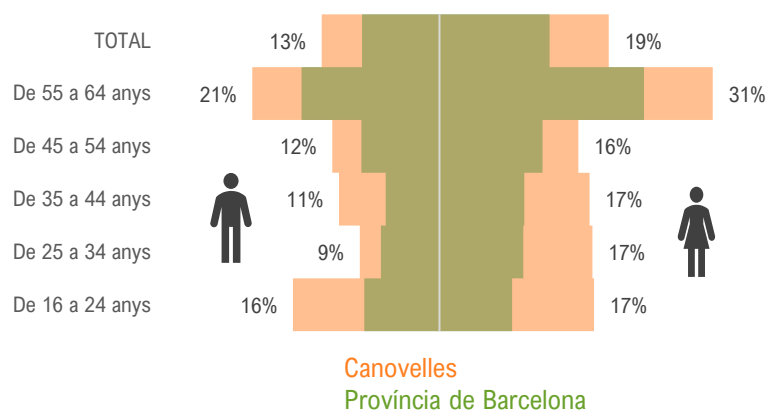
La greu precarietat econòmica i d'habitatge en la que viu fins a una de cada quatre persones de Canovelles és possiblement el condicionament de salut més fort, i una barrera que dificulta assolir els objectius de salut pública.

Hi ha persones vivint en habitatges ocupats, en mal estat i fins i tot insalubres i insegurs. Les males condicions d'habitatge van associades a una major necessitat i ús dels espais públics, augmentant els conflictes de convivència i les dificultats per combinar diferents usos i col·lectius en els mateixos espais.

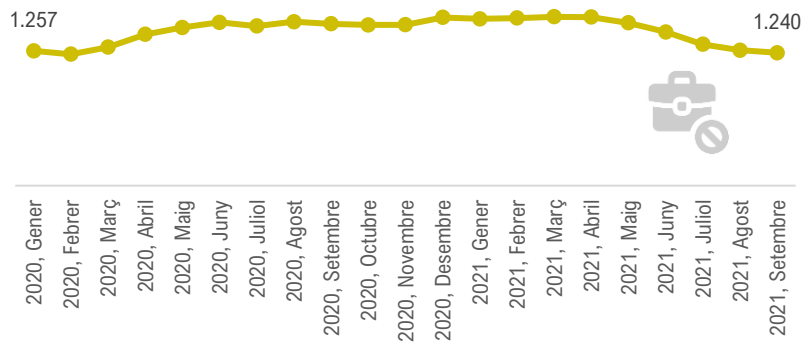
A més, les situacions anòmales d'habitatges comporten sovint dificultats d'empadronament en el domicili. En el cas de la població estrangera, el no empadronament dificulta l'obtenció de la TIS (targeta individual sanitària) per poder fer ús un normalitzat dels serveis sanitaris i socials.

Quan l'empadronament no és possible, des del CAP de Canovelles es recorre a Creu Roja, que disposa d'un conveni oficial per facilitar una targeta sanitària a les persones que no poden empadronar-se enlloc.

Comparació taxa d'atur registral a Setembre del 2021

Nombre de persones aturades registrades.
Canovelles

Font: Portal Hermes (Diputació de Barcelona)

Taxa d'atur elevada

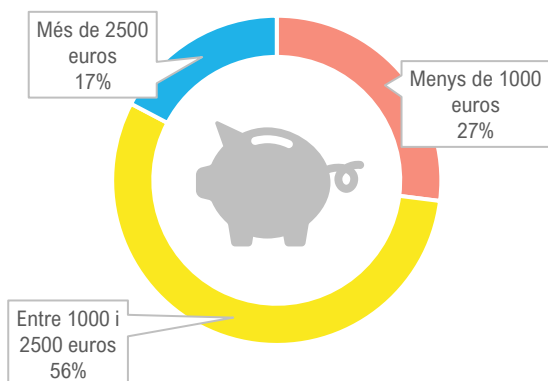
A setembre de 2021, la taxa d'atur registrat a Canovelles és del 15,93%, més de cinc punts percentuals que a la província de Barcelona (10,43%). Durant la crisi sanitària per la pandèmia, la taxa d'atur va arribar a quasi el 20%. Actualment, un cop cancel·lades les restriccions, l'atur ha tornat a nivells similars a la situació prèvia a la pandèmia, amb 1.240 persones aturades. Entre les persones en atur predominen les dones i les persones majors de 55 anys i també hi ha un elevat nombre de joves de menys de 24 anys.

Més enllà de les persones registrades en l'atur, es té constància d'un nombre també elevat de persones sense permís de treball que estan a l'atur o fent feines de manera irregular i en situacions molt precàries. També es detecta molta temporalitat en les feines.

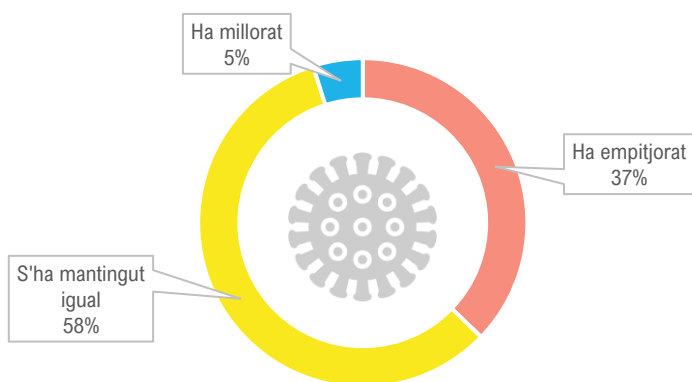
Des del servei de Promoció Econòmica de Canovelles es treballa amb les persones amb dificultats d'inserció, fent formació i acompanyament. En alguns casos es detecta que la inserció laboral o el manteniment de la feina és molt difícil degut a l'existència de trastorns mentals no solucionats de depressió, ansietat, angoixa, obsessions o addiccions.

El Servei de Promoció Econòmica col·labora amb l'OTL (Oficina Tècnica Laboral) de Granollers per fer un acompanyament més personalitzat en la inserció de persones amb patologies mentals.

Aproximadament, quins són el total d'ingressos familiars nets que entren cada mes a casa teva?

Com ha canviat la teva situació laboral o econòmica des de que va començar la pandèmia?

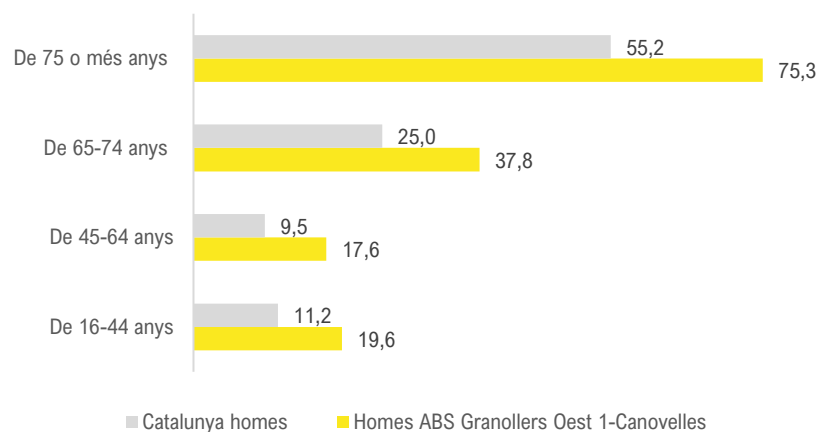
Font: Enquesta de salut. Canovelles 2021

Segons l'enquesta realitzada, entorn un 27% de les famílies sobreviuen amb menys de 1.000€ mensuals (incloent els ajuts socials) i un 56% adicional amb entre 1.000 i 2.500€ mensuals.

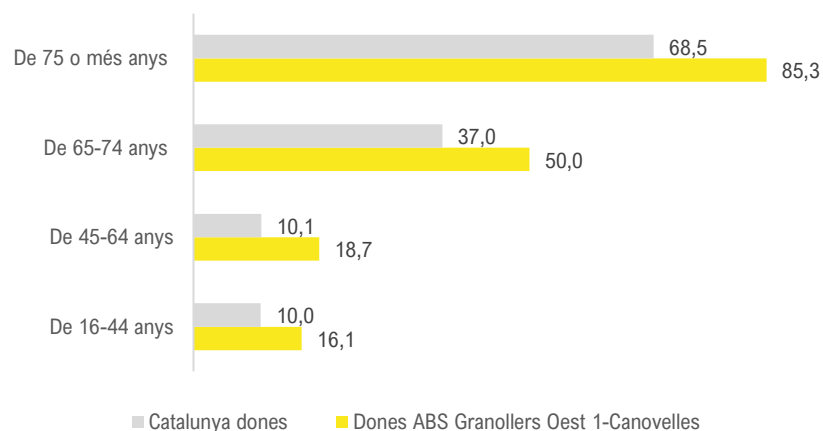
La situació de precarietat i de dependència dels ajuts socials dificulta a les famílies i els individus construir projectes vitals propis.

Entre les famílies amb ingressos més baixos, hi ha dificultats per cobrir necessitats bàsiques de lloguer, subministraments, menjar i també per cobrir tractaments sanitaris bàsics per a la inclusió social que en canvi no són coberts per la seguretat social. Per exemple, hi ha dificultats per cobrir despeses per tractaments i fàrmacs bucodentals, de dermatologia, d'oftalmologia, digestius i d'al·lèrgies... Des de Serveis Socials es donen ajuts cobrir aquestes despeses sanitàries però podria ser convenient crear alguna línia de prestació o conveni amb el sector farmacèutic o sanitari privat per cobrir de manera més àgil aquestes situacions (en la línia del dentista social creat a Barcelona o el Programa Farmacèutic de l'ajuntament de Granollers).

Població amb nivell d'instrucció insuficient 2018 (%). Homes

Població amb nivell d'instrucció insuficient 2018 (%) Dones

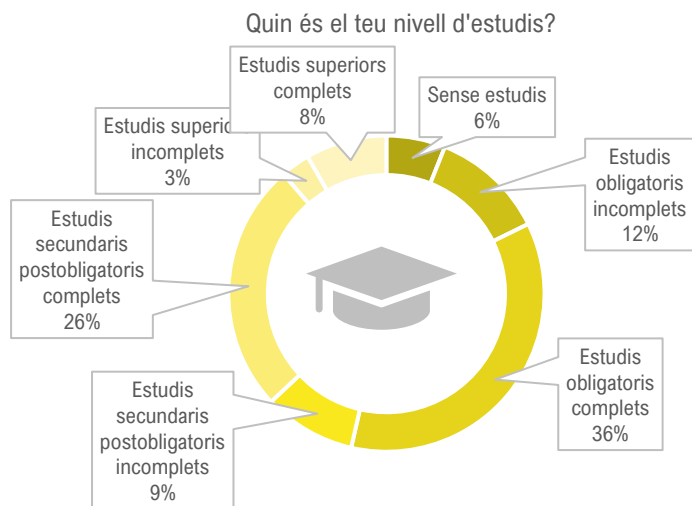
Nivell d'estudis baix de la població

Juntament amb la precarietat econòmica, en la població de Canovelles hi ha una sobrerepresentació de persones amb nivell d'instrucció insuficient - entesa com aquella que no té un nivell d'educació bàsica assolida - segons l'estadística de l'ABS Granollers Oest 1- Canovelles.

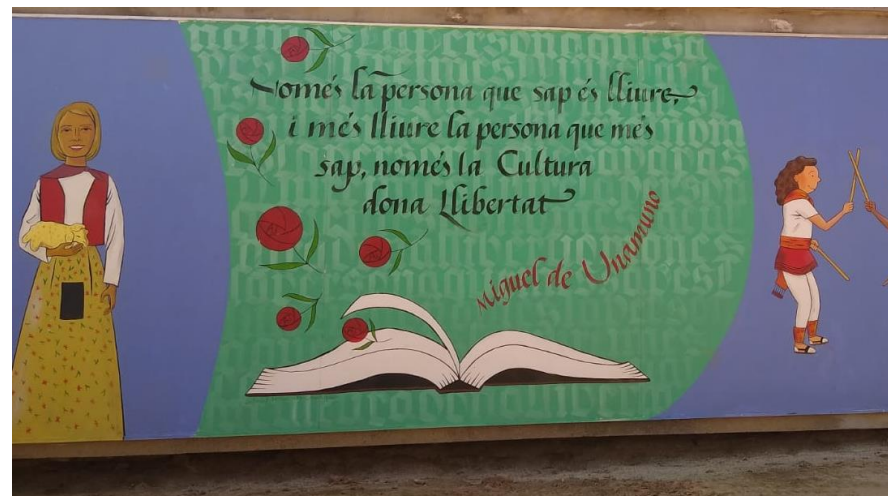
El nivell d'instrucció insuficient és majoritari entre la població de 65 anys i més i afecta especialment a les dones. Entre la població menor de 65 anys Canovelles presenta uns índexs propers al 20% de població amb instrucció insuficient, superiors al conjunt de Catalunya. En les edats més joves (entre 16 i 44 anys), la instrucció insuficient està lleugerament masculinitzada.

El nivell d'instrucció insuficient comporta una baixa qualificació per al treball i per tant més risc de precarietat a nivell d'ingressos. Però també és una gran desavantatge a molts altres nivells, doncs dificulta l'aprenentatge de la llengua, l'accés i comprensió de la informació d'interès general, la participació social, etc.

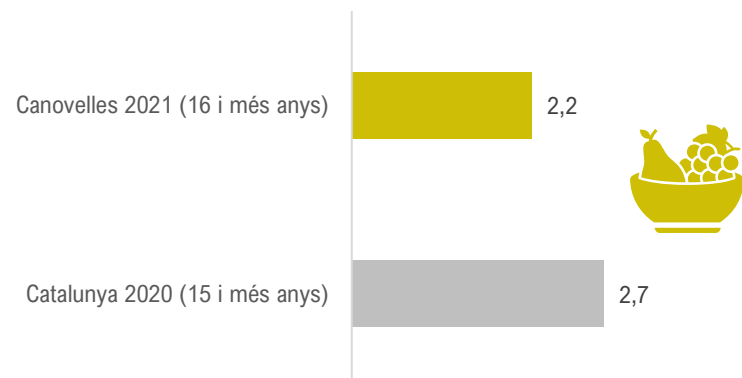
Es fa evident, així, que la formació al llarg de la vida i la compensació de desigualtats educatives requereixen un treball constant a Canovelles. El Pla Educatiu d'Entorn i l'Escola de Formació d'Adults són en aquest sentit dos 'actius' necessaris per als objectius de salut pública i comunitària.

Font: Enquesta de salut. Canovelles 2021

Quantes racions de fruita i verdura consumeixes normalment al dia?

Font: Indicadors de salut comunitària (Departament de Salut)

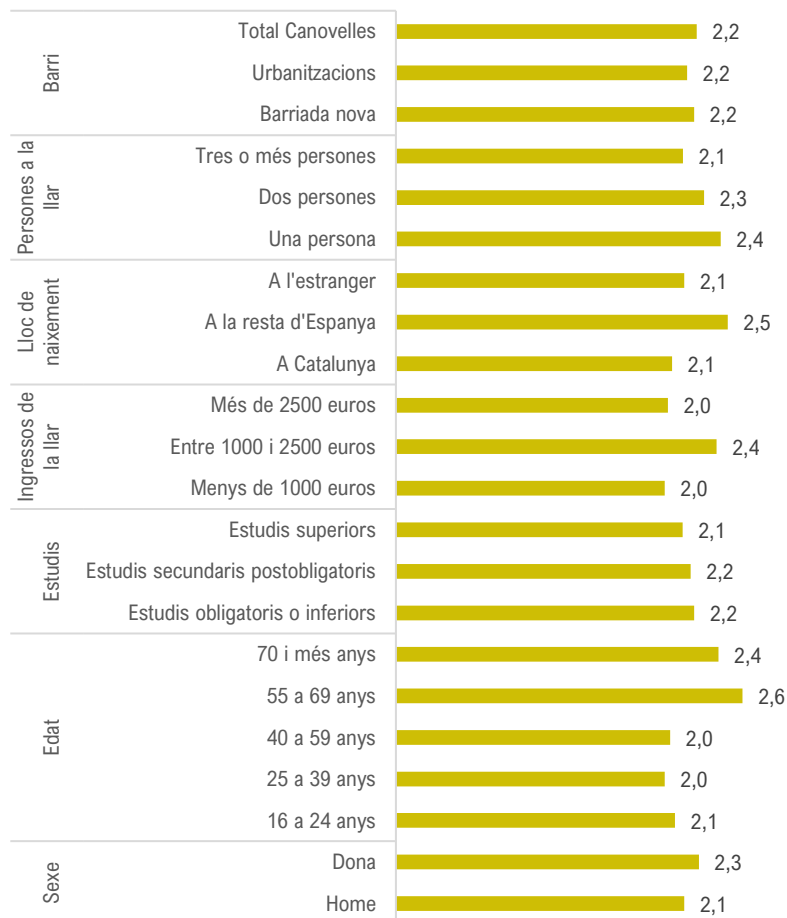
Alimentació de baixa qualitat

La recerca en salutogènesi (determinants de la salut), destaca els estils de vida com el principal determinant de salut. Dins dels estils de vida, l'alimentació ocupa un lloc preferent.

S'han recollit molts indicadors que apunten una necessitat de treballar els hàbits alimentaris de la població de Canovelles. Els resumim a continuació:

- L'enquesta realitzada a la població indica que el consum de fruita i verdura és baix a Canovelles en comparació amb Catalunya, amb només 2,2 racions de fruita i verdura de mitjana entre la població (2,7 a Catalunya). Els homes i els nois entre 16 i 30 anys tenen el consum més baix de fruita.
- A nivell infantil i adolescent, el servei de pediatria del CAP, així com l'enquesta realitzada a 4t d'ESO sobre hàbits de salut (2020-21 del Servei de Salut Pública de Diputació de Barcelona) apunten molts mals hàbits alimentaris, amb consum excessiu de brixeria industrial, begudes ensucres i energètiques.
- Les escoles detecten que entre un terç i la meitat dels alumnes no fa esmorzars i/o berenars saludables (fruita, entrepà). La proporció és més o menys elevada en funció de la pro activitat de cada escola en aquest sentit, de manera que aquelles que apliquen de manera intensiva els programes d'esmorzars saludables' obtenen millors resultats. S'apunta per això que seria convenient que totes les escoles s'involucressin per igual en la promoció d'hàbits alimentaris saludables.

Quantes racions de fruita i verdura consumeixes normalment al dia?

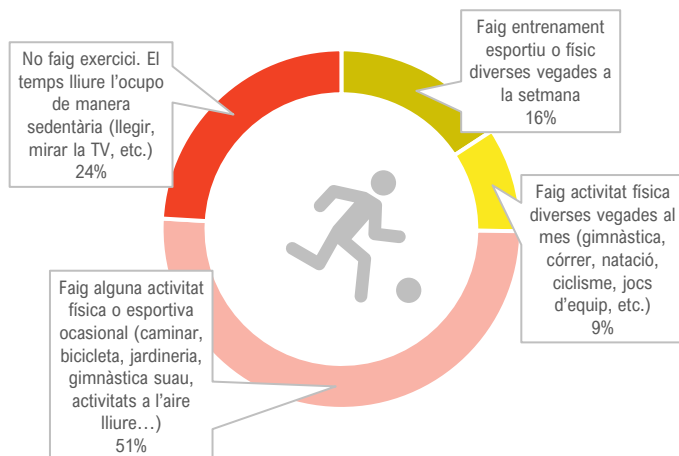
Font: Enquesta de salut. Canovelles 2021

- Especialment a la Barriada Nova, hi ha un molts petits supermercats i bars de proximitat que fan molt accessibles els snack i begudes ensucrades, afavorint el seu consum a tota la població i especialment a la jove i infantil. Aquests productes, a més, tenen molts embolcalls i augmenten la presència de papers i llaunes a les places i carrers.
- Les famílies amb menys ingressos tenen més tendència a consumir productes barats de baixa qualitat, molts dels quals industrials, ultraprocessats i amb gran presència de greixos i sucres, generant més risc d'obesitat (els índexs d'obesitat de Canovelles són sensiblement més elevats que al conjunt de Catalunya, com veurem més endavant) i patologies com el colesterol, la diabetis o la hipertensió.
- Es detecta en les famílies dificultats per planificar una compra alimentària i uns menús equilibrats, especialment quan tenen pocs ingressos. En aquest sentit, la formació en cuina econòmica, saludable i d'aprofitament podria ser una línia d'acció d'interès.
- Addicionalment, hi ha dificultats per cobrir necessitats alimentàries específiques per diabetis, intoleràncies, etc. en famílies amb pocs ingressos. Des de serveis socials es donen targetes per a la compra d'aliments específics per a persones celiaques per cobrir, en part, aquesta necessitat.

- Des de pediatria i serveis socials s'apunta a la importància de reforçar l'educació en higiene i hàbits alimentaris per a nadons, adaptats per a població d'origen estranger, que actualment concentren la major part de la natalitat.
- L'escola bressol i les escoles de primària disposen de menjadors saludables que garanteixen un servei alimentari equilibrat a la població infantil que en fa ús, en bastants casos becada per serveis socials. A l'etapa d'ESO, en canvi, els instituts no disposen de menjador i per tant es perd control sobre si dinen i com dinen els adolescents. Es disposa d'un recurs en aquest sentit molt valorat, que és el Programa RAI-ESO de la Fundació Probitas, que garanteix i un àpat saludable i activitats de lleure als adolescents derivats de serveis socials. Tanmateix, es valora que segurament el Programa només arriba a una part dels adolescents de Canovelles amb necessitats alimentàries.
- Des de Salut Comunitària de l'Àrea de Serveis a les Persones es porta a terme amb les escoles el projecte *We Love eating*, a través de la Guia d'activitats educatives, que permet fer tallers d'alimentació. Es tracta d'una línia de promoció de la salut alimentària que es veu molt necessari de mantenir i fins i tot reforçar.

Amb quina freqüència fas alguna activitat física en el teu temps lliure?

Font: Enquesta de salut. Canovelles 2021

Alta pràctica esportiva

Un punt fort de Canovelles és la seva vida esportiva: hi una elevada pràctica esportiva, afavorida per una política activa continuada en aquest àmbit i una bona xarxa d'equipaments, programes i entitats esportives.

Segons l'enquesta ciutadana, aproximadament un 25% de la població fa alguna activitat esportiva (no necessàriament formal o federada) i un 51% fa activitats físico-esportives ocasionals.

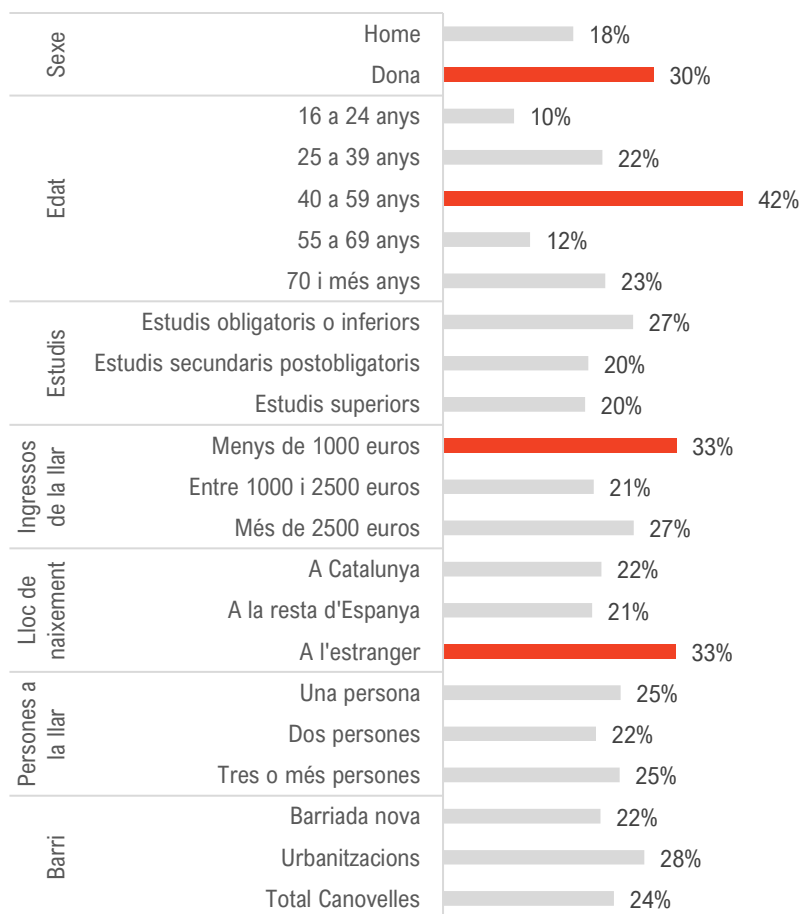
Un 24% de la població queda al marge de l'activitat físico-esportiva i declara fer una vida molt sedentària. El perfil de les persones més sedentàries, com es pot veure en el gràfic de la pàgina següent, es caracteritza per ser dona, d'entre 40 i 59 anys, de renda baixa i nascuda a l'estranger.

Pel que als recursos esportius, és destacable que el SAE (Servei d'Activitat Esportiva) ofereix activitats diverses i de qualitat per a pràcticament totes les franges d'edat i aconseguir una elevada participació en elles.

A nivell infantil, es fan activitats esportives durant tot el curs escolar i durant l'estiu, amb els casals esportius.

Recentment s'ha creat ajuts específics per a la realització d'activitats extraescolars i esportives: es tracta d'ajuts inclosos dins les prestacions d'urgències als quals podran accedir infants, independentment de la situació legal o administrativa de la família.

% que no fa exercici "El temps lliure l'ocupo de manera sedentària (llegir, mirar la TV, etc.)"

Font: Enquesta de salut. Canovelles 2021

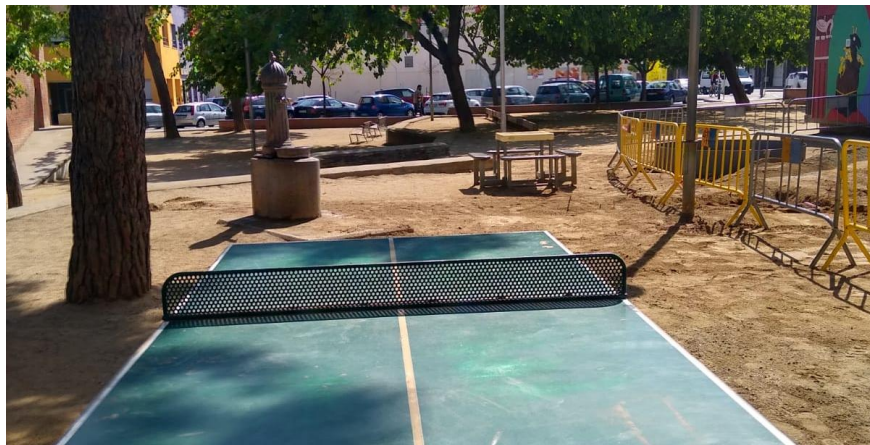
En l'àmbit de l'activitat física i esportiva, s'ha ressaltat que manquen espais lliures on la població, especialment la infantil i juvenil, pugui jugar.

Actualment hi ha un volum molt considerable a Canovelles d'infants i joves, que busquen en les places jocs per jugar a pilota. Aquest joc està actualment prohibit per les molèsties a altres persones usuàries.

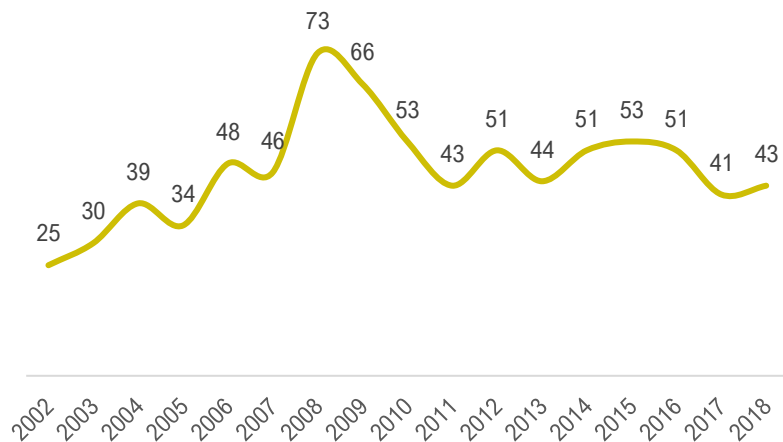
Durant l'estiu, quan la necessitat d'espais públics de joc augmenta encara més, el SAE cobreix en part aquesta necessitat amb l'obertura de pistes esportives i patis escolars, amb dinamització d'educadors de Serveis Socials. Aquests programes s'han ampliat tot l'any, per poder fer una tasca continuada d'educació social i lleure saludable amb infants i adolescents. Actualment, el Servei d'Intervenció Socioeducativa s'ha ampliat als divendres nit i dissabtes. Des del SAE s'està fent pas més, que és aconseguir co-responsabilitzar als joves en la cura d'aquests espais, per exemple cedint-los la tasca d'obertura i tancament d'algunes pistes escolars.

En la línia de l'anterior, es veu important habilitar més pistes esportives de lliure accés i fàcil manteniment, i aprofitar entorns actualment poc aprofitats, com la zona de Can Duran.

La població també demana cada cop més aquests espais esportius a l'aire lliure, i de manera específica més instruments per fer esport en els parcs (màquines d'exercicis, taules de ping pong, etc.).

Avortaments voluntaris de dones residents a Canovelles

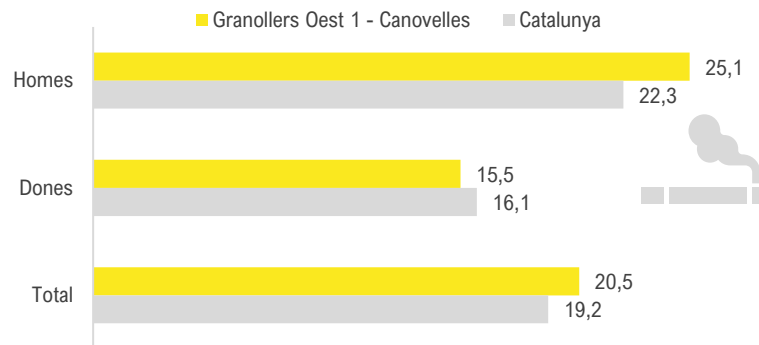
Font: Diputació de Barcelona, Informe d'indicadors de Salut Local, 2021.

Salut sexual i reproductiva

La salut sexual i reproductiva s'ha destacat com quelcom on cal incidir, per diverses raons:

- Amb dones d'origen subsaharià, es veu necessari continuar treballant la prevenció de mutilacions, reconstruccions d'himen, el control dels embarassos i del postpart, l'ús d'anticonceptius, les revisions ginecològiques i l'atenció durant la menopausa. Els programes d'acollida i formació d'adults poden implicar-se en aquest tipus d'educació sanitària.
- A nivell de planificació familiar i en totes les edats, no només jove, es veu necessari continuar treballant en la prevenció d'embarassos no desitjats i de malalties de transmissió sexual. A tall d'exemple, l'any 2018 es van produir a Canovelles 43 avortaments voluntaris, dels quals 4 van ser de dones menors de 20 anys. L'evolució recent mostra una estabilització dels avortaments entorn a aquest número, que representa pràcticament un de cada quatre embarassos.

Consum de tabac de la població assignada a l'equip d'atenció primària de 15 anys i més 2018 (% brut) (ABS)

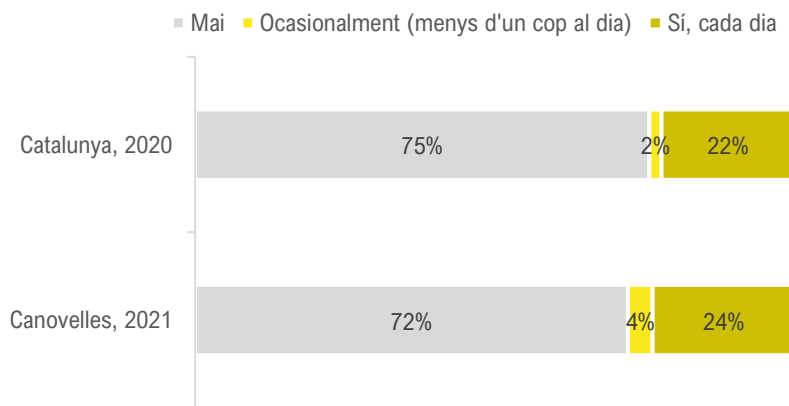
Font: Indicadors de salut comunitària (Departament de Salut)

Consum de tabac elevat

Les dades indiquen que el consum de tabac és una mica superior a Canovelles respecte a Catalunya en el cas dels homes – no de les dones.

Tant les dades de l'ABS com l'enquesta realitzada a peu de carrer corroboren aquesta situació. El perfil de fumador correspon a homes d'entre 25 i 39 anys, amb ingressos baixos, estudis secundaris i nascuts a Catalunya.

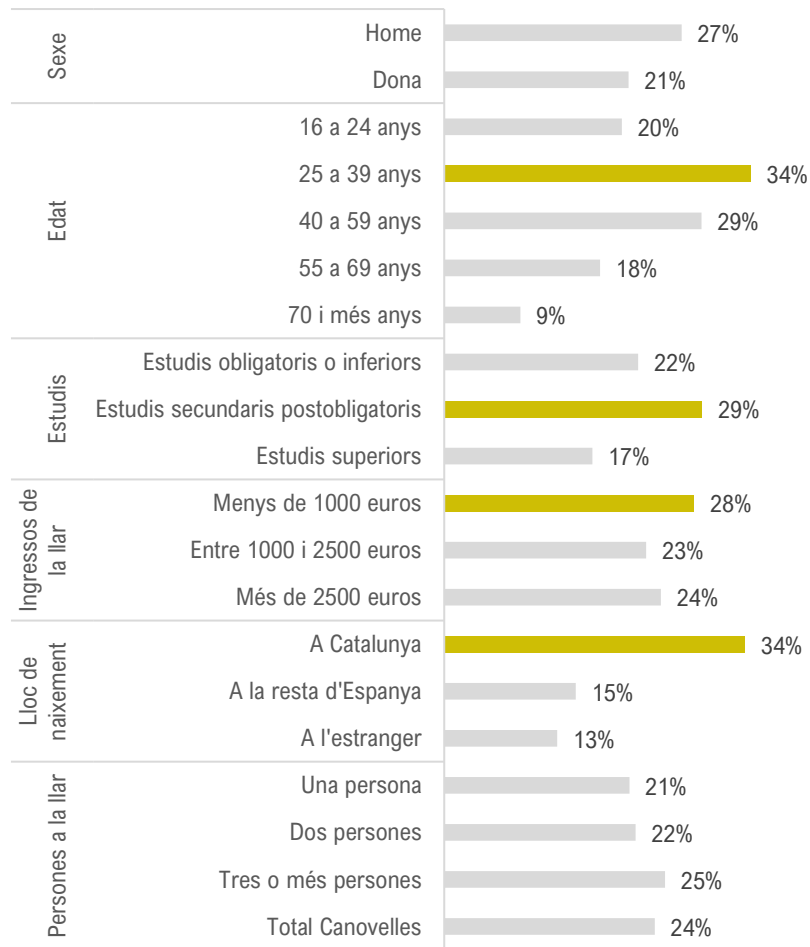
Fumes actualment?

Font: Enquesta de salut. Canovelles 2021

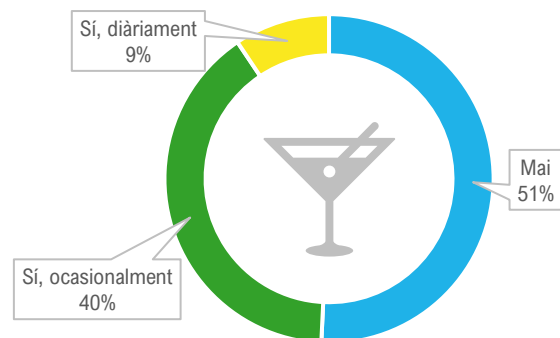

% Fuma diàriament. Canovelles, 2021

Font: Enquesta de salut. Canovelles 2021

En les últimes dues setmanes, has consumit cervesa, vi o altres tipus d'alcohol?

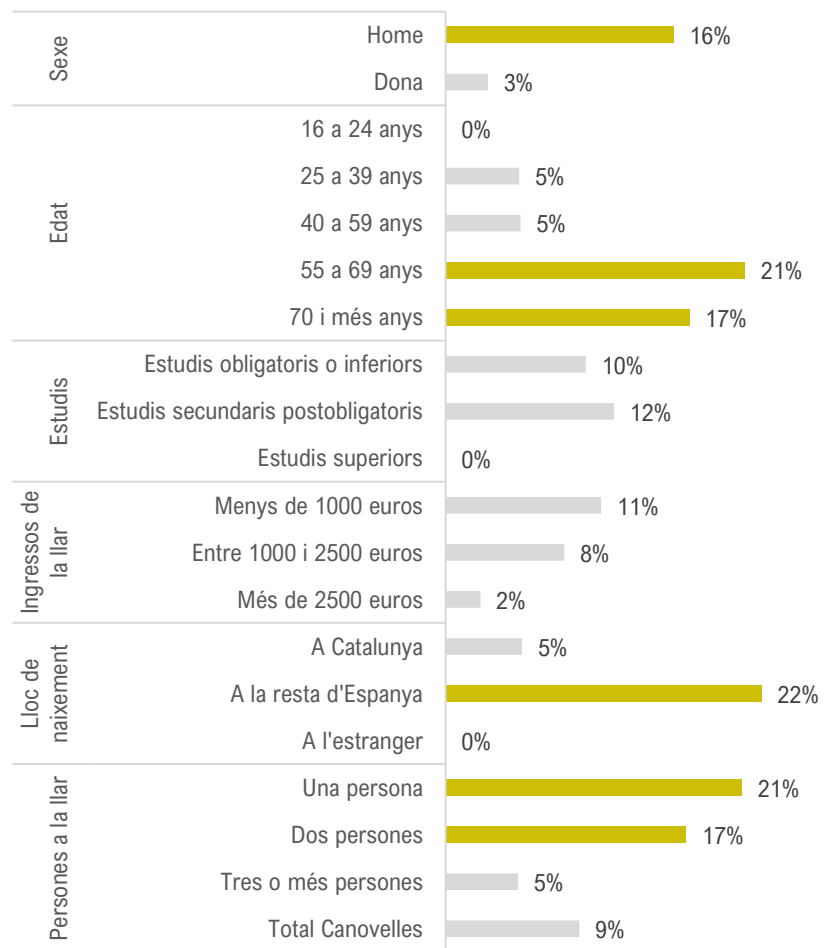
Font: Enquesta de salut. Canovelles 2021

Consum d'alcohol moderat

Pel que fa al consum d'alcohol, no es detecta una prevalença general elevada. Amb tot, un 9% de la població adulta manifesta consumir alcohol de forma diària. Es tracta sobre tot d'homes, de més de 55 anys i nascuts a la resta d'Espanya.

Entre la població jove es detecta un consum habitual d'alcohol en les pràctiques de lleure. El consum en places és motiu habitual de queixes veïnals, pel xivarri i brutícia al que van associats.

% Consumeix alcohol diàriament

Font: Enquesta de salut. Canovelles 2021

Pla Local d'Addiccions de Canovelles

2017-2020

Ajuntament de Canovelles

Diputació
Barcelona

#DibaOberta

Juliol 2017

Emergència de nous consums de risc

Des de fa més de 20 anys, Canovelles ha treballat la prevenció i atenció d'addiccions amb diferents plans locals d'addiccions. El darrer ha finalitzat el 2020. Aquesta línia d'acció continuada es valora molt positivament i ha tingut projectes interdisciplinaris emblemàtics, com el Fem Pinya i diferents tipus de tallers escolars.

El pla s'ha centrat fins ara en els consums de drogues i alcohol. Actualment es veu la necessitat de posar atenció en nous consums de risc que han pres importància en els darrers anys.

En aquest sentit, destaca la sobreexposició a pantalles, i els riscos associats a les xarxes socials, els jocs en línia, els dèficits de son, l'augment del sedentarisme, etc. Es tracta d'un problema generalitzat en tots els municipis, sobre el que es reclama tanmateix una acció local contundent i continuada del que s'ha fet fins ara, focalitzada en joves però amb accions al conjunt d'edats, ja que el problema afecta des de les edats infantils fins a les avançades.

Tenint en compte que el Pla Local d'Addiccions va finalitzar el 2020, es veu oportú fer una avaluació de les accions realitzades i una actualització dels seus objectius i accions integrant les noves formes de consum de risc.

L'actualització de pla de drogues hauria de quedar integrada en el present Pla Local de Salut i combinar-se amb una estratègia d'acció en la millora de la salut mental, que també és una altra dimensió de la salut que necessita un abordatge profund i comunitari.

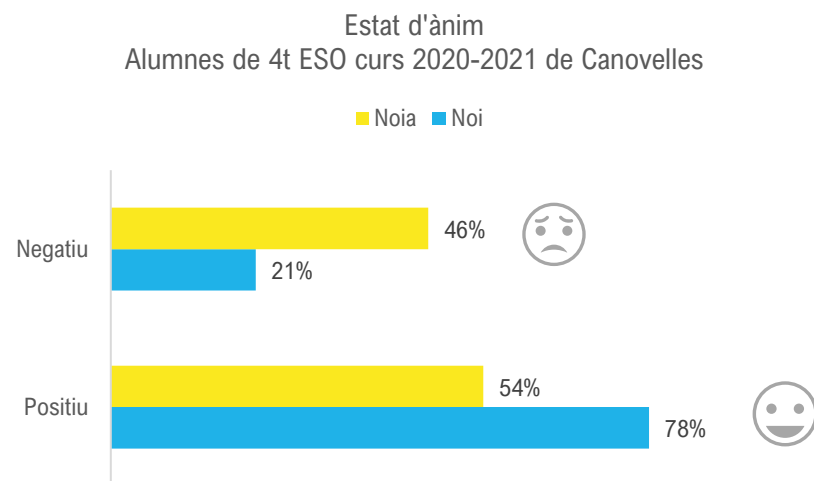

Un aspecte que preocupa especialment és la salut mental i benestar emocional dels joves. Ja abans de la pandèmia es detectava que aquest era un aspecte important a treballar. Amb la pandèmia, les situacions d'angoixa s'haurien accentuat.

A tal d'exemple, l'enquesta a 4t d'ESO de Canovelles mostra que un 46% de les noies i un 21% dels nois d'aquest curs consideren que el seu estat d'ànim és negatiu.

Educar les emocions és una demanda dels propis alumnes. El Servei d'Infància i Joventut de l'Ajuntament està creant un projecte per donar resposta a aquesta demanda, amb la col·laboració dels instituts.

El Departament de Salut de la Generalitat està impulsant també l'educació emocional i actualment es disposa d'una psicòloga en el CAP per fer activitats comunitàries de salut mental.

Font: Diputació de Barcelona (2021), Hàbits relacionats amb la salut 4t d'ESO 2020 2021

*L'enquesta també ha destacat alguns factors salutogènics, és a dir, factors on el jovent de Canovelles puntua amb valors més positius que a la província de Barcelona. Aquests factors són:

- Menor nombre d'accidents
- Menys accés a discoteques de cap de setmana;
- Menys consum d'alcohol (han provat, consum en discoteques i caps de setmana, consum amics, borratxeres);
- Menys consum de cànnabis (consum, consum amb amics, percepció que és més difícil d'aconseguir);
- Menys conductes de marginal activament;
- Menys assetjament sexual a les xarxes

Atenció especial en la població jove

L'enquesta a 4t d'ESO de Canovelles realitzada pel Servei de Salut Pública de Diputació de Barcelona durant el curs 2020-21 va posar de manifest una prevalença agreujada de diversos riscos relacionats amb la salut*:

- Pitjor estat anímic
- Menys ús de la bicicleta
- Menys ús del casc quan es va en moto
- Pitjors hàbits alimentaris: menys adolescents que esmorzen abans sortir casa; menys adherència a la dieta mediterrània; més consum de begudes energètiques;
- Menys esport en les noies
- Més consum excessiu internet
- Menys percepció de riscos de l'alcohol
- Més conductes de risc en les pràctiques sexuals: Més ús de la píndola de l'endemà; més embarassos no desitjats, menys capacita per convèncer a la parella de l'ús del preservatiu; menys percepció d'utilitat del preservatiu

Es veu per tant necessari un projecte d'intervenció socioeducativa centrada en la població adolescent i jove, que tracti aquests factors de risc de salut.

Actualment és destacable l'acció en aquest àmbit que fa l'equip d'educadors de medi obert. Tanmateix, caldria que el treball en medi obert tingués una línia específica per abordar els reptes de salut.

Conflictivitat en els habitatges

Dins dels habitatges, es detecten per part del Servei de Mediació i Serveis Socials problemes de convivència freqüents, vinculats a la desestructuració familiar, les males condicions d'habitatge, la manca de mitjans econòmics o la necessitat de conviure de forma no desitjada i en pisos molt petits amb altres persones per les dificultats d'accés a l'habitatge. Aquestes situacions generen un alt estrès i malestar, que fàcilment acaba derivant en problemes de salut.

Dificultats de criança

També en el sí de les famílies i de les llars, des de Serveis Socials es detecten dificultats de criança i de relació familiar que comporten gran sofriment i impossibilitat d'assolir cap mena de benestar.

Des de fa uns anys, l'Ajuntament de Canovelles es beneficia del programa ProInfància, que permet oferir teràpies familiars amb professionals especialitzats. Aquest tipus de servei té actualment una elevada llista d'espera per accedir.

D'altra banda, el Centre Obert (4 a 16 anys) i el Racó (0-3 anys) està transformant el seu projecte en la línia marcada per la Generalitat de Catalunya i que s'orienta en major mesura al grup familiar i al desenvolupament de les habilitats parentals (Servei d'Intervenció Socioeducativa).

El nou model introdueix novetats, com els educadors socials a domicili, que permetran treballar in situ en la llar.

L'ABS de Canovelles detecta durant el darrer any un augment de casos de violència de gènere de tot tipus (física, econòmica, psicològica). Les dones afectades per aquest tipus de violència estan majoritàriament en tractament psiquiàtric. Són majoritàriament dones que viuen en la pobresa, sovint d'origen magrebí i llatinoamericà.

Actualment es disposa a Canovelles de teràpies familiars per violència de gènere, orientades sobre tot als fill i filles.

Pel que fa a l'abús i maltractament contra la gent gran, es destaca que es molt difícil de detectar, degut a l'estat de dependència i aïllament de les víctimes. Actualment s'està treballant des de Serveis Socials amb Diputació de Barcelona i el Consell Comarcal un protocol de bones pràctiques amb relació a aquesta problemàtica.

Augment solitud no desitjada

Es detecten situacions de soledat entre la gent gran i un important deteriorament físic i mental durant la pandèmia que dificulta la represa de la vida social.

Fins abans de la pandèmia, Canovelles ha aplicat el projecte Més a prop, amb Diputació de Barcelona, per detectar proactivament persones grans en situació vulnerable. Es veu necessari reprendre aquest projecte tant aviat com es pugui.

Entorn urbà i ambiental

Idees clau d'aquest apartat

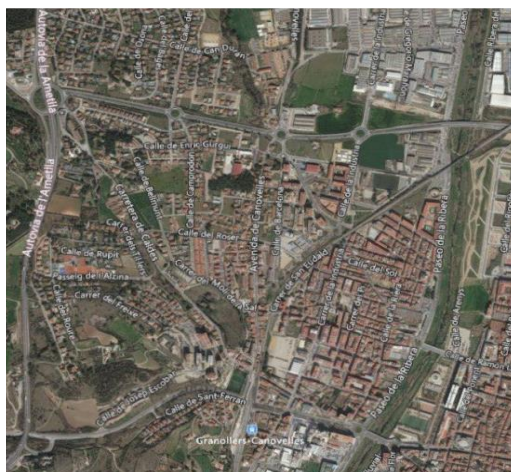
La Barriada Nova arrossega dèficits urbanístics estructurals: voreres estretes, desordre urbanístic, manca de parcs dins del nucli urbà i habitatges de baixa qualitat i fins i tot insalubres. Alguns edificis tenen plagues de paneroles.

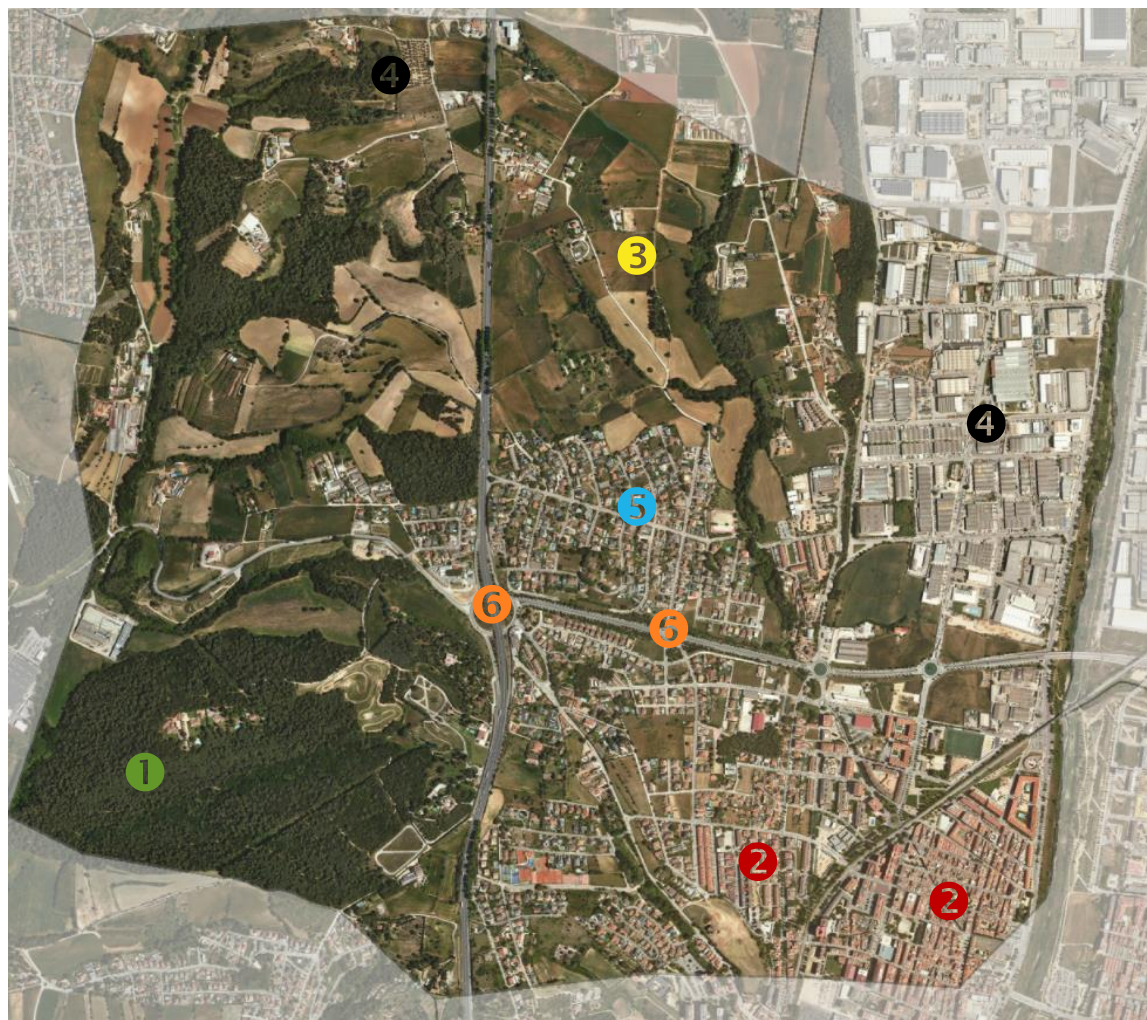
Alhora, Canovelles és un territori còmode per desplaçar-se caminant, pel poc desnivell, la mida 'humana' dels carrers i les millores urbanístiques que s'ha anat fent amb els anys.

Canovelles disposa de bones zones verdes però es valoren insuficients en el nucli urbà, on es concentra la població infantil. Emergeix per això una demanda de disposar de més espais oberts de joc i esport.

Hi ha una queixa reiterada sobre la brutícia que s'acumula entorn als contenidors, els sorolls a la nit i els excrements de gossos.

Una part de l'oferta de restauració i supermercats de proximitat està enfocada en snacks, begudes ensucrades i menjar ràpid contribuint a una dieta de baixa qualitat i desequilibrada. L'Ajuntament no disposa actualment de personal per fer inspeccions als establiments alimentaris.

Usos del sòl

1 Zones boscoses

2 Zones d'urbanització densa

3 Zones de conreu

4 Polígons industrials

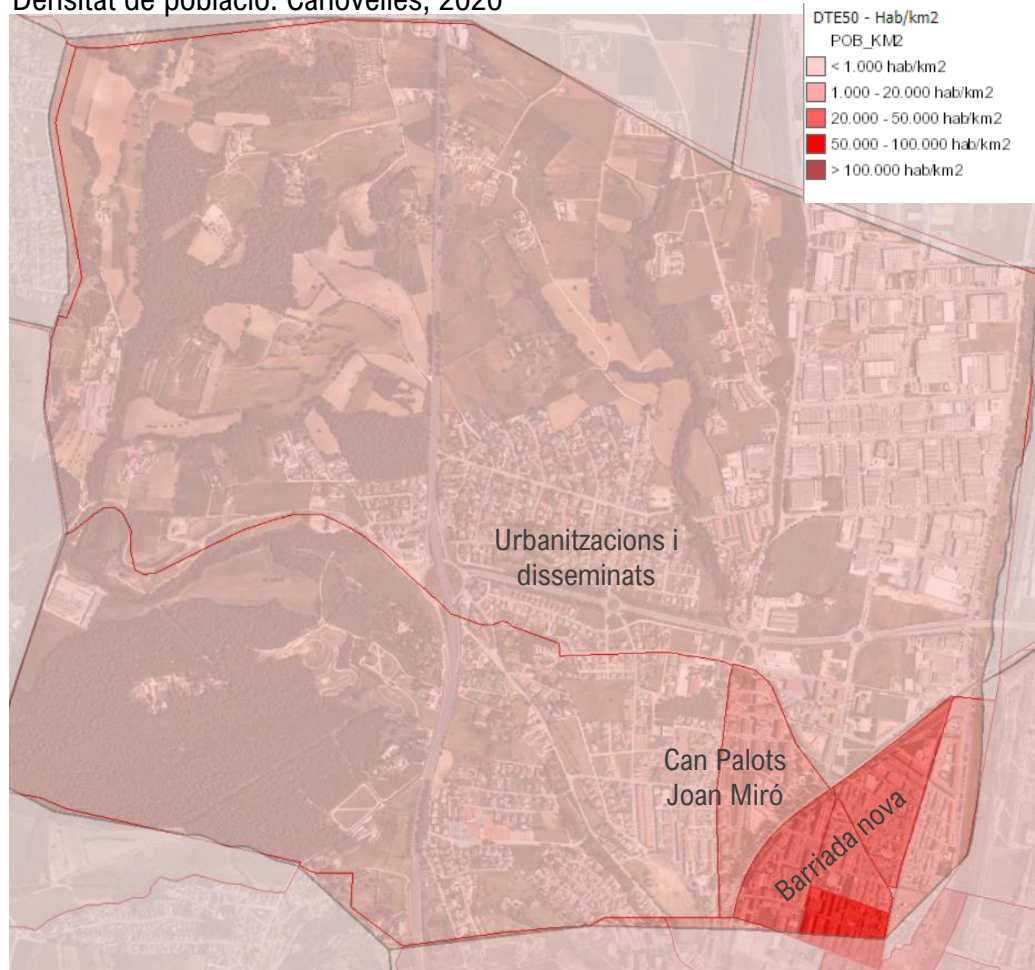
5 Urbanitzacions de baixa densitat

6 Grans vies de transport

Font: Elaboració pròpia.

Densitat de població. Canovelles, 2020

Font: Programa Sitmun de Diputació de Barcelona

Densitat de població elevada

Canovelles es caracteritza per ser un municipi amb dues zones molt diferenciades: una a l'est, amb un nucli urbà dens (la Barriada Nova) amb edificis de baixa qualitat construïts durant els anys 70; i una altra a l'oest, amb urbanitzacions de baixa densitat i habitatges unifamiliars de mida gran i de construcció més recent (com Can Duran, Belulla, Tibel, les Àligues...). Hi ha també alguns disseminats dispersos en el territori (Can Cuana, Sanaüja.

Les dues zones estan clarament delimitades –i desconnectades– pel pas de la via del tren, que dificulta la continuïtat urbana dins del municipi.

A més de la via del tren, hi ha altres grans vies que fan de delimitadors del municipi: la C-17 a l'oest, la ronda nord al nord i la Riera del Congost a l'est. En canvi, per la part Sud, trobem una fusió urbana amb Granollers, que facilita el flux constant de població entre els dos municipis i l'ús dels serveis de Granollers per part de la població de Canovelles.

En conjunt, la densitat mitjana de població a 2020 és de 2.527 habitants per Km² (la mitjana de la província de Barcelona és de 743 hab/Km²).

Dèficits estructurals urbanístics

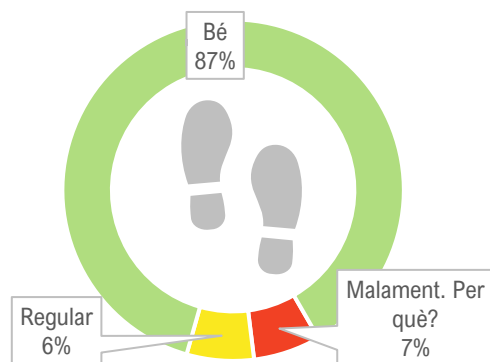
Canovelles va acollir durant els anys 60 i 70 un gran volum de població immigrada atreta pel desenvolupament industrial del Vallès Oriental i la seva capital, Granollers. Això va propiciar un creixement demogràfic ràpid de la ciutat, acompanyat de la construcció d'habitatges plurifamiliars de reduïdes dimensions, baixa qualitat i amb poca planificació urbanística prèvia. Aquest tipus de fenomen es va concentrar en el que es coneix com a Barriada Nova, on resideix actualment dos terços de la població.

Aquest precedent fa que la Barriada Nova arrossegui dèficits urbanístics estructurals: voreres estretes, desordre urbanístic, manca de parcs i jardins dins del nucli urbà, i sobre tot, habitatges de baixa qualitat i amb barreres arquitectòniques.

Els dèficits mencionats s'estan treballant a la Barriada Nova des de les darreres dècades convertint carrers en plataforma única, ampliant voreres, fent accessibles els passos de vianants i restringint el trànsit rodat.

En la resta de la ciutat (zona de Joan Miró, Can Palots, Can Duran, Belulla...) la realitat és diametralment diferent, doncs es caracteritza per la qualitat i bon estat dels habitatges, la planificació urbanística i l'abundància i inclús desaprofitament d'espai públic.

Com valoreu la comoditat per desplaçar-te a peu per Canovelles?

Font: Enquesta de salut. Canovelles 2021

Per què malament?

Inseguretat ciutadana en alguns carrers (robatoris, baralles, consum de drogues)
 Incivisme i brutícia al carrer
 Paviment o voreres en mal estat
 Voreres estretes
 Rotondes insegures a l'Av. Canovelles

Bona mobilitat a peu

L'enquesta feta a la ciutadania mostra que un 87% de la població considera que la ciutat és còmoda per desplaçar-se caminant. El poc desnivell, la mida 'humana' dels carrers i les millores comentades són factors que segurament expliquen aquest grau tant alt de satisfacció amb la comoditat per caminar, clarament superior al que es copsa en altres ciutats.

Cal ressaltar que la mobilitat activa (a peu o en bicicleta) és un dels principals actius i objectius de les ciutats saludables, ja que afavoreix l'activitat física i la socialització.

En aquest sentit, es fa notori que el carrer i les places són a Canovelles espais de socialització i trobada, sent freqüent veure grups de persones parlant o jugant en els carrers i places.

Aquest ús intensiu també s'explica justament per la manca d'espai en els habitatges i l'elevat nombre de persones d'origen estranger amb cultures vinculades a l'ús de l'espai públic.

Els informants clau consultats (personal tècnic, de serveis i associacions) corroboren que hi ha una bona mobilitat a peu, que s'estan millorant voreres i carrers i que hi ha un bon transport públic, però consideren que a nivell de mobilitat la ciutat continua arrossegant dèficits urbanístics i arquitectònics, que hi ha poc ús de la bicicleta i pocs carrils bici i el transport públic és massa car.

Exemple de millores urbanístiques per afavorir la mobilitat saludable i segura

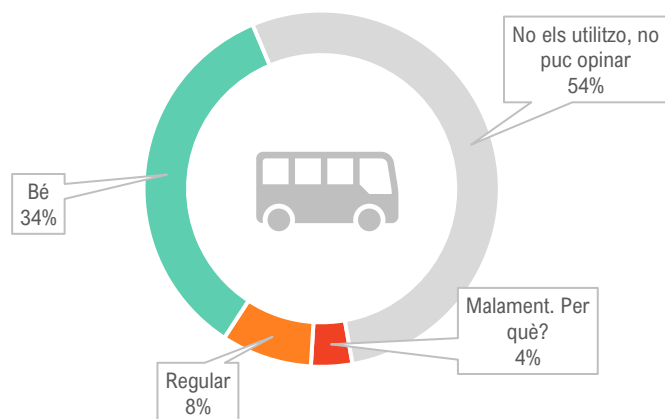

C/Indústria 2019 (Font: Google street view)

C/Indústria 2008 (Font: Google street view)

Com valoren el transport públic de Canovelles

Font: Enquesta de salut. Canovelles 2021

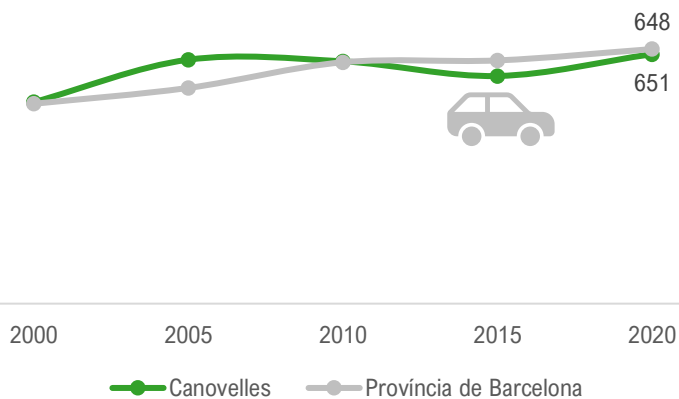
Els busos no paren en l'espai delimitat de parada, deixen molt espai amb la vorera i no aprofiten les plataformes per pujar amb més comoditat.
El preu és car
Poca freqüència

Quasi la meitat de la població pot donar una opinió del transport públic de Canovelles i aquesta és majorment positiva.

Les persones que tenen una opinió negativa, es queixen del preu, i de la conducció brusca d'alguns conductors, que afecta a la població més fràgil.

Índex de motorització (turismes per 1.000 habitants)

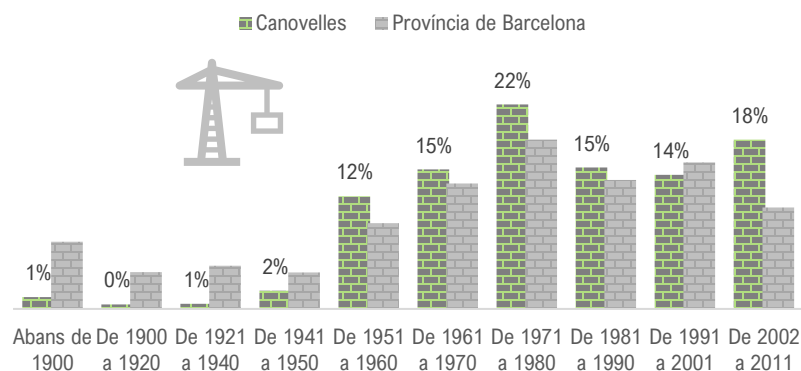

Font: Portal Hermes (Diputació de Barcelona)

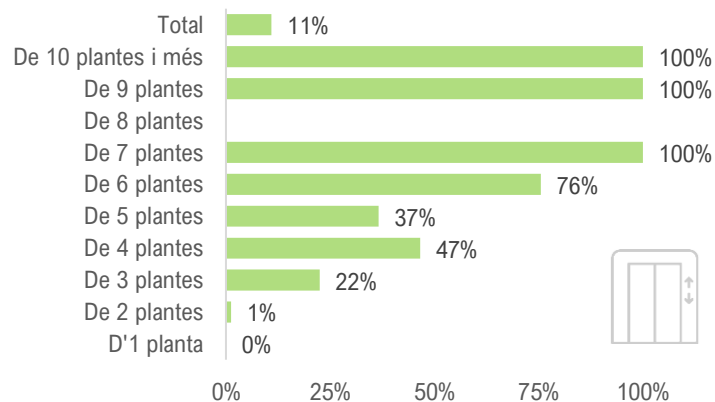
L'índex de motorització de Canovelles (taxa de vehicles per habitant) està en un nivell molt similar al conjunt de la província.

Cal destacar, però, que mentre a la província aquest índex tendeix a augmentar, a Canovelles ha tendit a l'estabilitat o inclús a una lleugera reducció entre 2010 i 2020. Aquest fet corroboraria les facilitats de transport a peu i en transport públic, que farien menys necessari l'ús del cotxe. També és cert que un índex de motorització més baix es correlaciona amb poblacions amb menys recursos econòmics.

Edificis destinats principalment a habitatge per any de construcció

Edificis destinats principalment a habitatge que disposen d'ascensor.
Canovelles, 2011

Font: Cens d'habitatges 2011 (INE)

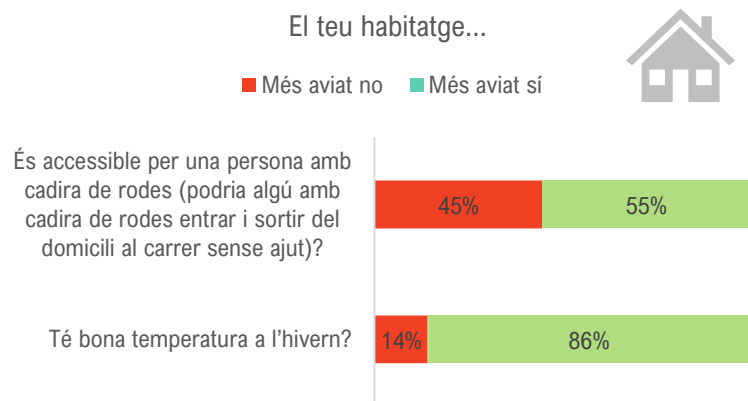
Parc d'habitatges envellit a la Barriada Nova

A la zona de la Barriada Nova, els habitatges van ser construïts sobretot durant els anys 1960-1980. En aquesta zona podem parlar d'un habitatge envellit, que actualment supera majoritàriament els quaranta cinc anys, que requereix passar la inspecció tècnica obligatòria i acumula en molts casos necessitats de manteniment.

A la resta de la ciutat, en canvi, les construccions són més recents, amb un gruix molt important construït en el boom constructiu de la primera dècada del 2000. En aquest cas són molt més freqüents les construccions d'habitatges unifamiliars o en edificis de pocs habitatges.

El 49% dels edificis de 4 o més plantes no té ascensor (segons dades del Cens de 2011). La gran majoria d'edificis de 2 i 3 plantes tampoc en té. Això suposa un dèficit d'accessibilitat molt important en els edificis plurifamiliars de Canovelles.

Font: Enquesta de salut. Canovelles 2021

Font: Consulta informants clau

Segons la població enquestada, un 45% afirma que el seu habitatge no seria accessible per a una persona amb cadira de rodes. Un 14% afirma que no pot tenir una bona temperatura al seu habitatge a l'hivern, fet que fa augmentar algunes malalties com pulmonies o bronquitis.

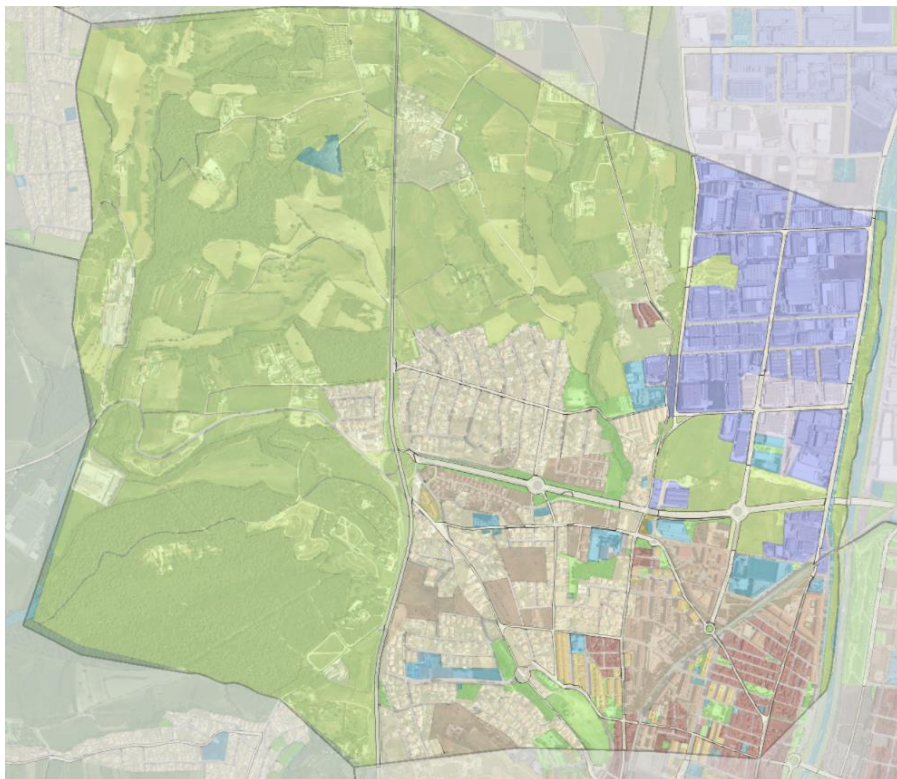
Els professionals consultats en aquesta diagnosi destaquen l'habitatge com un àmbit que concentra grans problemàtiques:

- **Preu elevat de lloguer i manca d'habitatge social:** manca d'oferta pública-social per a persones amb baixos ingressos, que són abundants al municipi. L'oferta privada de lloguer té uns preus massa elevats per a gran part de la població. Segons l'Incasol, a 2020 el preu mitjà del lloguer a Canovelles ha estat de 598,33€ i des de 2015 fins a 2020 ha seguit una tendència a l'alça.
- **Estat de conservació deficient d'edificis antics:** es destaca que hi ha molts edificis en males condicions i que acumulen necessitats de rehabilitació.
- **Ocupació il·legal d'habitatges:** hi ha preocupació per les ocupacions d'habitatges i la delinqüència associada a alguns d'aquests habitatges.
- **Detecció freqüent d'habitatges insalubres,** que causen plagues, riscos per a la salut i molèsties al veïnat.

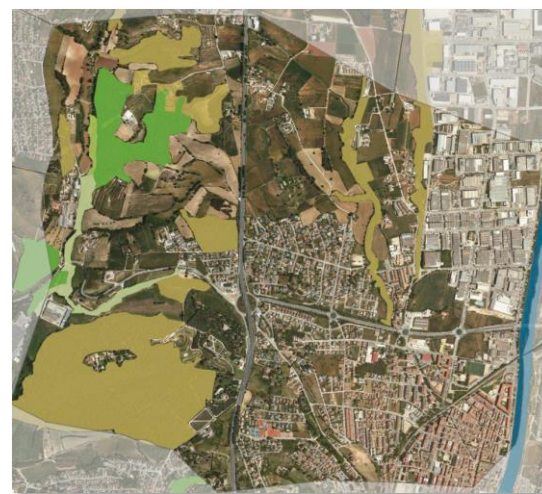
Espais naturals d'interès però insuficients

L'espai natural d'ús comunitari més destacable a Canovelles és el Passeig de la Ribera, habilitat com a ruta per caminar i que enllaça amb les rutes de les Franqueses del Vallès i Granollers al llarg del riu Congost.

Canovelles disposa també d'algunes zones boscos però estan poc habilitades per a l'ús de la població.

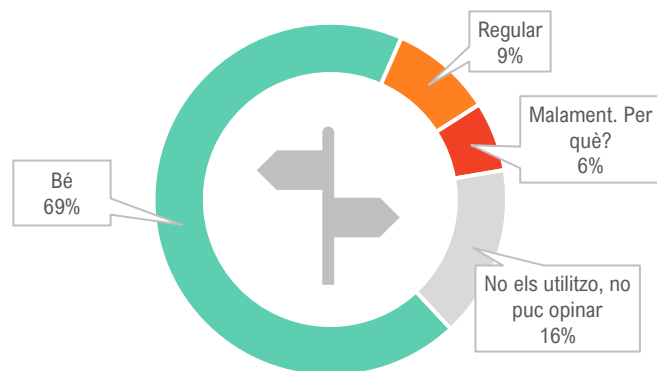

Qualificació del sòl
Font: Sitmun, Diputació de Barcelona

Hàbitats d'interès
comunitari

Com valoreu les rutes verdes per caminar i els espais per fer esport a l'aire lliure a Canovelles?

Font: Enquesta de salut. Canovelles 2021

Per què?

Només hi ha la ruta del Passeig de la Ribera i està saturada.
 El manteniment és insuficient i hi ha brutícia
 Caldria fer més rutes
 Hi ha pocs aparells de gimnàstica.
 Calen més espais per fer esport a l'aire lliure

L'enquesta a la població mostra una conformitat elevada envers els espais per caminar i fer activitat física. Amb tot, destaquen algunes crítiques reiterades pel fet que només hi ha una ruta.

El Programa PAFES fet entre el SAE i l'ABS de Canovelles per promoure l'activitat física de la població més sedentària ha permès idear i difondre altres rutes possibles per caminar. Tanmateix, les dades recollides en l'enquesta revelarien que el grau de coneixement d'aquestes rutes alternatives, que aprofiten en major mesura l'entorn natural de Canovelles, són poc conegudes.

ACTIVA'T!
Guanya qualitat de vida fent activitat física

El Pla d'Activitat Física, Esport i Salut (PAFES) pretén oferir una campanya dirigida a la població sedentària, per a que s'incorpори a un programa d'activitat física amb finalitats saludables. La pràctica regular et permetrà gaudir d'una millor salut física i mental.

RECOMANEM...

Gimnàstica Femenina de Manteniment
 Activitat física per a Gent Gran
 Gimnàs
 Pavelló del Carrer Diagonal

Caminada Popular al novembre
 Organitza:
 AJUNTAMENT DE CANOVELLES
 SERVEI D'ACTIVITATS ESPORTIVES (SAE)
 Plaça Ajuntament, 1
 Tel. 93 846 45 55

Coordina: Pla d'Activitat Física Esport i Salut
 Organitza: Ajuntament de Canovelles

- 1**
 Pels voltants de Can Marqués entre boscos, torrents i masos
 Temps: 1.32 h
 Distància: 6 km
- 2**
 Nucli antic de Canovelles, Can Cuana i veïnat de Sanauja
 Temps: 1.25 h
 Distància: 4,6 km
- 3**
 Passeig de Canç
 Temps:
 Distància:

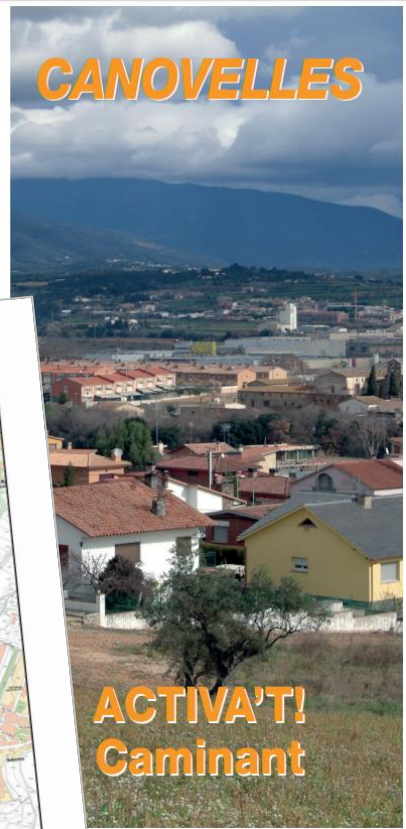
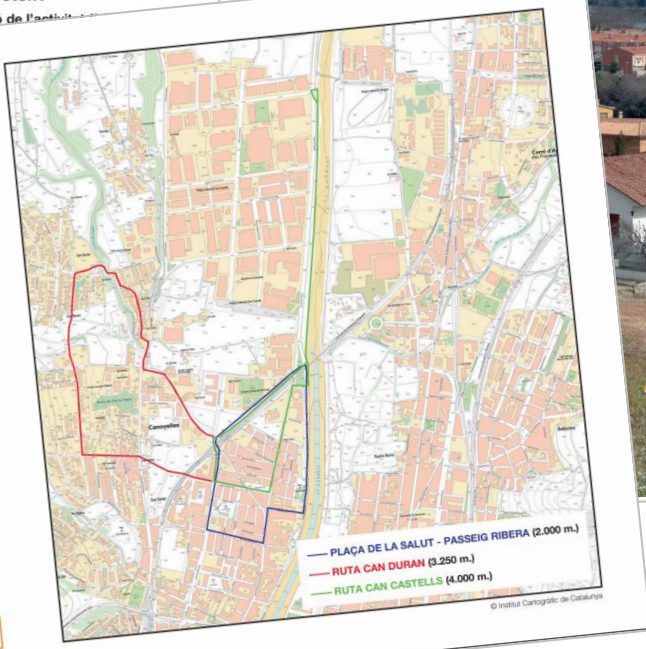
PLA D'ACTIVITAT FÍSICA ESPORT I SALUT

Què és?
 Una campanya per augmentar el nivell de la pràctica d'activitat física de la població

Què pretén?
 Facilitar la incorporació de l'activitat física a la vida diària

- Si vols fer altres activitats:**
- Gimnàstica Femenina de Manteniment
 - Activitat física per a Gent Gran
 - Gimnàs
 - Pavelló del Carrer Diagonal
 - Caminada Popular al novembre
 - Organitza:
 AJUNTAMENT DE CANOVELLES
 SERVEI D'ACTIVITATS ESPORTIVES

- CONSELLS**
- Utilitza un calçat i roba còmodes.
 - Després de menjar evita les activitats intenses, ja que poden interferir en la correcta digestió.
 - Recorda portar aigua i anar bevent durant el recorregut, sobretot quan fa calor.
 - Evita hores de màxima insolació: camina sota l'ombra, sobretot quan fa calor.
 - Evita temperatures extremes, de calor i també de fred.
 - Evita temperatures extremes, de calor i també de fred.
 - Durant la passejada, hauries d'anar a una velocitat agradable que et permeti parlar.
 - Un podòmetre pot ser útil per mesurar les passes i la distància dia a dia i veure com es millora la salut.
 - Cal que respectis les normes de seguretat viària.
 - No t'oblidis de respectar l'entorn i el medi natural.
 - Anima a algun familiar o amic per a que camini amb tu.
 - Recorda portar rellotge durant la passejada.
- FASE D'INICI (2 mesos)**
 Comença caminant 20 minuts al dia.
 Freqüència setmanal: 3 dies alterns.
 Progrés: cada setmana augmenta uns minuts (exemple: 3-5 minuts).
- FASE DE MILLORA (2 mesos)**
 Segueix caminant el mateix temps amb el que has acabat la fase anterior (entre 40 i 55 minuts al dia).
 Freqüència setmanal: 4 dies (1r mes) i 5 dies (2n mes).
 Progrés: augmenta els minuts cada setmana fins arribar a 60 minuts per dia. També pots mantenir el temps i augmentar el ritme i fer més distància.
- FASE DE MANTENIMENT (d'ara en endavant)**
 Segueix caminant el mateix temps amb el que has acabat la fase anterior (uns 60 minuts al dia).
 Freqüència setmanal: entre 5 i 7 dies setmanals.
 Progrés: durant els 2 primers mesos d'aquesta fase hauràs de caminar més ràpid, trigant menys en fer la mateixa ruta. Aleshores, estaràs en forma i podràs seguir fent salut amb aquestes o altres rutes o activitats del municipi.
- Atenció!** Mentre camines has de poder parlar sense dificultat, sinó baixa el ritme.

Font: PAFES, Rutes saludables

Font: Programa Sitmun de Diputació de Barcelona; https://canalsalut.gencat.cat/ca/vida-saludable/activitat_fisica/rutes-saludables/index.html;

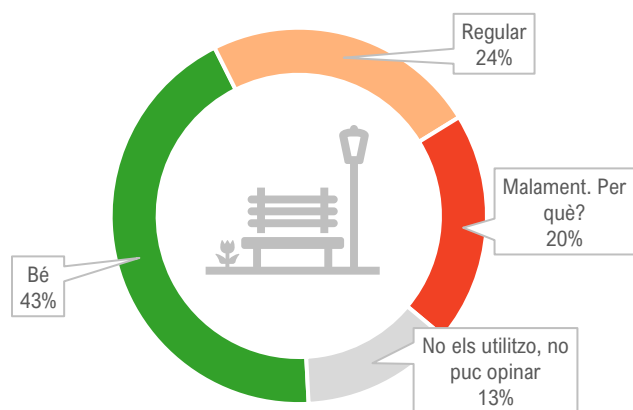
Manca d'espais verds dins el nucli urbà

Els informants clau consultats en la diagnosi destaquen que a Canovelles hi ha bones zones verdes i parcs però que són insuficients en el nucli urbà. A més, les zones de parc en el nucli urbà són més 'grises', més cimentades i són espais menys naturals que els parcs que es troben fora del nucli urbà.

D'altra banda, hi ha una queixa reiterada sobre la manca de civisme, que fa que alguns d'aquests espais estiguin o semblin bruts.

Com valoreu els parcs, jardins i places de Canovelles?

Font: Enquesta de salut. Canovelles 2021

Com es pot veure en els resultats de l'enquesta ciutadana, només un 43% de la població valora positivament els parcs, jardins i places de la ciutat. Un 48% té queixes, que tenen a veure amb l'incivisme i brutícia, la sensació d'inseguretat, el predomini de població estrangera, la manca d'espais verds al nucli urbà i la manca d'espais apropiats per al jovent per a jugar a pilota.

Amb relació a la pilota, conviuen dues queixes: per una banda, les persones que es queixen de les molèsties causades per joves que juguen a pilota a les places. Per una altra banda, la queixa de que es prohibeixi aquest tipus de joc en les places i que s'hagin posat elements (jardineres, etc. per a dificultar el joc a pilota). Es reclamen més espais per a la pràctica informal de futbol.

Malament, per què?

Estan molt bruts: vidres, llaunes, burilles, caques de gos, caques de coloms, grafitis, etc.

Hi ha mal ambient, sensació d'inseguretat per la gent que els utilitza
Només en fa ús la gent estrangera i la gent d'aquí els evita

S'hi ajunten joves que fumen, prenen alcohol, no respecte en veïnat
Joves que juguen a pilota i molesten. Caldria habilitar espais apropiats per jugar a la pilota.

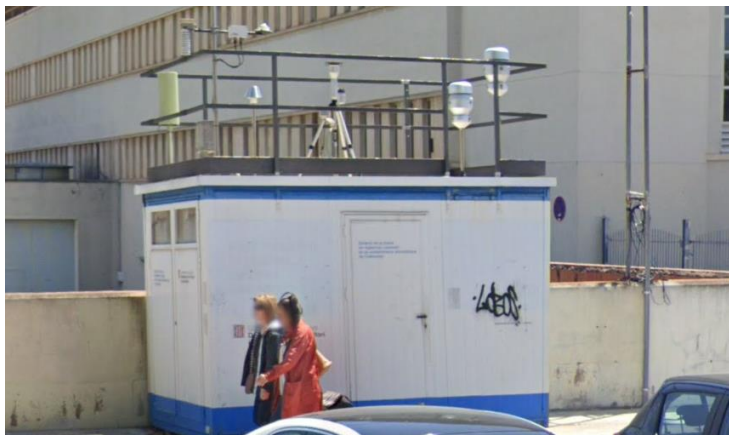
Falten espais al nucli urbà. N'hi ha en canvi bastants fora del nucli urbà

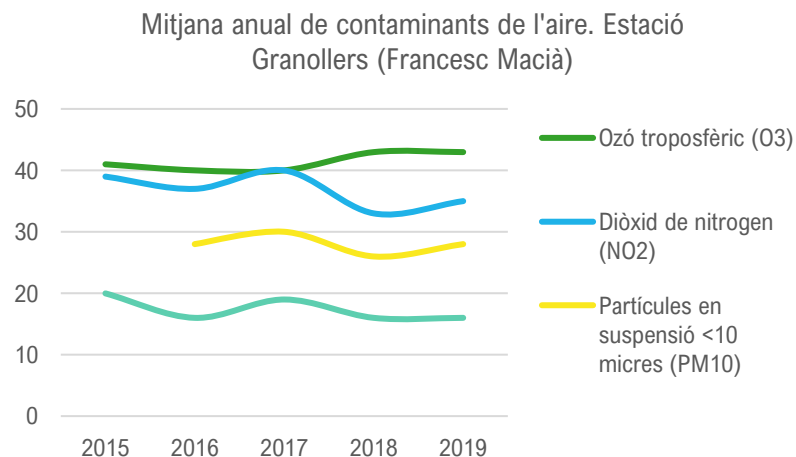
En aquest sentit, es ressalta que si bé la taxa d'instal·lacions esportives a Canovelles està per sobre de les ràtios de la Província de Barcelona, es necessiten més espais oberts de pràctica esportiva informal, especialment per a joves, per compensar l'alta densitat poblacional de la Barriada Nova i l'augment tant considerable de població infantil i juvenil dels darrers anys.

En aquest sentit, durant l'estiu 2021 s'ha posat en pràctica un programa d'instal·lacions esportives obertes, que se suma als patis escolars oberts i que compta amb dinamitzadors de medi obert. El programa ha tingut un gran èxit d'assistència, arribant al màxim d'aforament permès. L'experiència es valora molt positivament, perquè són espais on també s'aprenen normes de convivència i civisme.

Des del SAE es proposa mantenir aquesta línia de treball durant tot l'any en la mesura del possible, habilitant pistes que requereixen baix manteniment i permetin la màxima obertura i flexibilitat d'usos.

Torre de control de contaminació de l'aire al C/Francesc Macià de Granollers (punt de mesura de referència per a Canovelles).

Font: Generalitat de Catalunya, <http://www.qualitatdelaire.cat/>

Contaminació de l'aire moderada

La contaminació de l'aire és un dels factors ambientals que més afecta la salut de les persones, malgrat ser un factor que sovint passa desapercebut a la població. Està demostrat que la contaminació de l'aire provoca i agreuja malalties respiratòries (especialment bronquitis i asma) i cardiovasculars. Estudis de l'Organització Mundial de la Salut (OMS) i l'Agència Internacional per a la Investigació sobre el Càncer (IARC) relacionen directament la contaminació atmosfèrica amb el càncer de pulmó i de bufeta, classificant la contaminació atmosfèrica com a carcinogen de tipus 1 (PSMQA-Vallès Oriental, 2016:13).

El Vallès Oriental disposa del PSMQA-VALLÈS ORIENTAL (Pla supramunicipal d'acció per a la millora de la qualitat de l'aire del Vallès Oriental) des de 2016, per articular les accions de millora de la contaminació de l'aire.

La diagnosi del PSMQA indica que el Vallès Oriental té uns nivells de contaminació de l'aire elevats, que es concentren a Mollet del Vallès, la Roca del Vallès, Granollers i Parets del Vallès. El principal contaminant, amb diferència, és el trànsit interurbà, d'aquí que les ciutats col·lindants a l'AP-7, la C-33, la C-60 i la C-17 tinguin els valors més elevats de contaminació.

Hi una lleugera tendència a la millora en els indicadors de contaminació però els valors continuen sent massa alts.

Municipi	NO _x [t/any]	PM ₁₀ [t/any]
Canovelles	126,16	6,39
Les Franqueses del Vallès	35,58	2,22
Granollers	247,24	13,49
La Llagosta	197,03	9,58
Lliçà de Vall	44,70	2,74
Martorelles	10,45	0,69
Mollet del Vallès	534,61	23,49
Montmeló	67,68	2,93
Montornès del Vallès	121,91	5,35
Parets del Vallès	272,26	12,06
La Roca del Vallès	648,75	31,11
Sant Fost de Campsentelles	51,93	3,39
Total	2.358,31	113,44

Taula: Emissions de NO_x i PM₁₀ del trànsit interurbà.

Font: Departament de Territori i Sostenibilitat i BCNecologia.

Municipi	NO _x [t/any]	PST [t/any]
Canovelles	0,06	-
Les Franqueses del Vallès	54,59	7,96
Granollers	6,42	-
La Llagosta	2,75	-
Lliçà de Vall	6,69	-
Martorelles	6,58	-
Mollet del Vallès	95,51	0,92
Montmeló	20,19	0,10
Montornès del Vallès	47,06	-
Parets del Vallès	11,25	0,04
La Roca del Vallès	-	-
Sant Fost de Campsentelles	1,30	0,01
Total	252,39	9,02

Taula: Emissions de NO_x i PST del sector industrial.

Font: Departament de Territori i Sostenibilitat i BCNecologia

Municipi	NO _x [t/any]	PM ₁₀ [t/any]
Canovelles	27,77	1,90
Les Franqueses del Vallès	33,11	2,24
Granollers	112,94	7,66
La Llagosta	26,01	1,76
Lliçà de Vall	11,59	0,79
Martorelles	8,54	0,58
Mollet del Vallès	103,41	7,03
Montmeló	16,95	1,15
Montornès del Vallès	30,50	2,07
Parets del Vallès	29,77	2,01
La Roca del Vallès	19,00	1,28
Sant Fost de Campsentelles	15,84	1,07
Total	435,43	29,51

Taula: Emissions de NO_x i PM₁₀ del trànsit urbà.

Font: Departament de Territori i Sostenibilitat i BCNecologia.

Municipi	NO _x [t/any]	PM ₁₀ [t/any]
Canovelles	6,48	2,68
Les Franqueses del Vallès	8,08	3,35
Granollers	27,35	11,33
La Llagosta	6,29	2,61
Lliçà de Vall	2,78	1,15
Martorelles	2,18	0,91
Mollet del Vallès	25,01	10,36
Montmeló	4,10	1,70
Montornès del Vallès	7,37	3,06
Parets del Vallès	7,30	3,03
La Roca del Vallès	4,65	1,93
Sant Fost de Campsentelles	3,84	1,59
Total	105,44	43,69

Taula: Emissions de NO_x i PM₁₀ del sector domèstic.

Font: Departament de Territori i Sostenibilitat i BCNecologia.

Municipi	NO _x [t/any]	PM ₁₀ [t/any]*
Canovelles	160,47	10,97
Les Franqueses del Vallès	131,36	15,76
Granollers	393,94	32,48
La Llagosta	232,08	13,95
Lliçà de Vall	65,76	4,68
Martorelles	27,76	2,18
Mollet del Vallès	758,53	41,80
Montmeló	108,91	5,87
Montornès del Vallès	206,84	10,48
Parets del Vallès	320,58	17,14
La Roca del Vallès	672,41	34,31
Sant Fost de Campsentelles	72,91	6,05
Total	3.151,57	195,66

Taula: Emissions totals de NO_x i PM₁₀

Font: Departament de Territori i Sostenibilitat i BCNecologia.

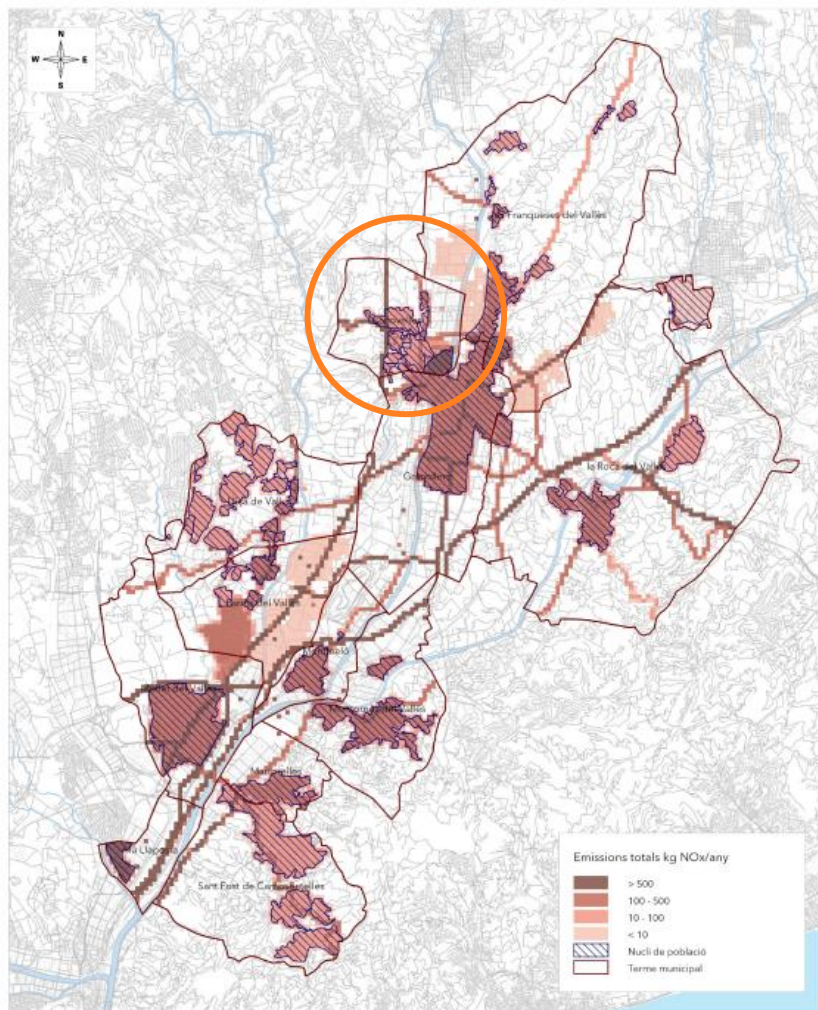
*Les emissions industrials estan estimades en NO_x i PST

Com es pot veure en les taules, el principal contaminant de Canovelles és el trànsit interurbà. En comparació amb la comarca, té una contaminació per trànsit interurbà mitjana.

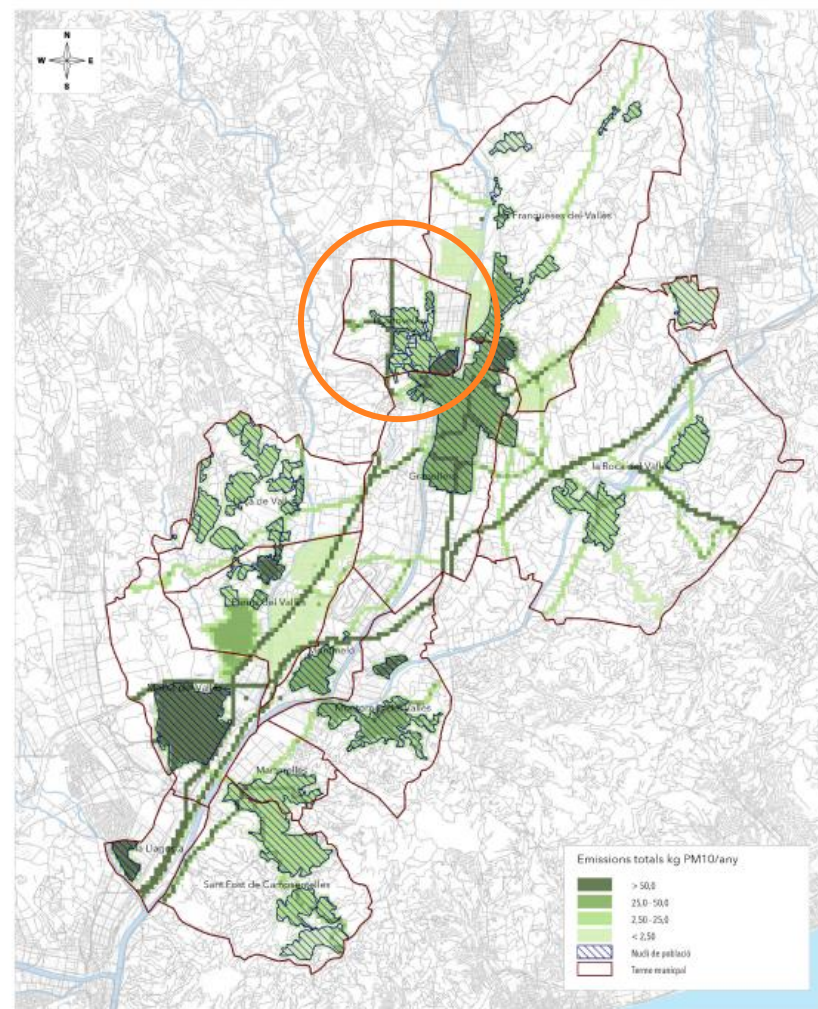
La contaminació urbana té un nivell intermig i la contaminació domèstica i industrial és molt baixa.

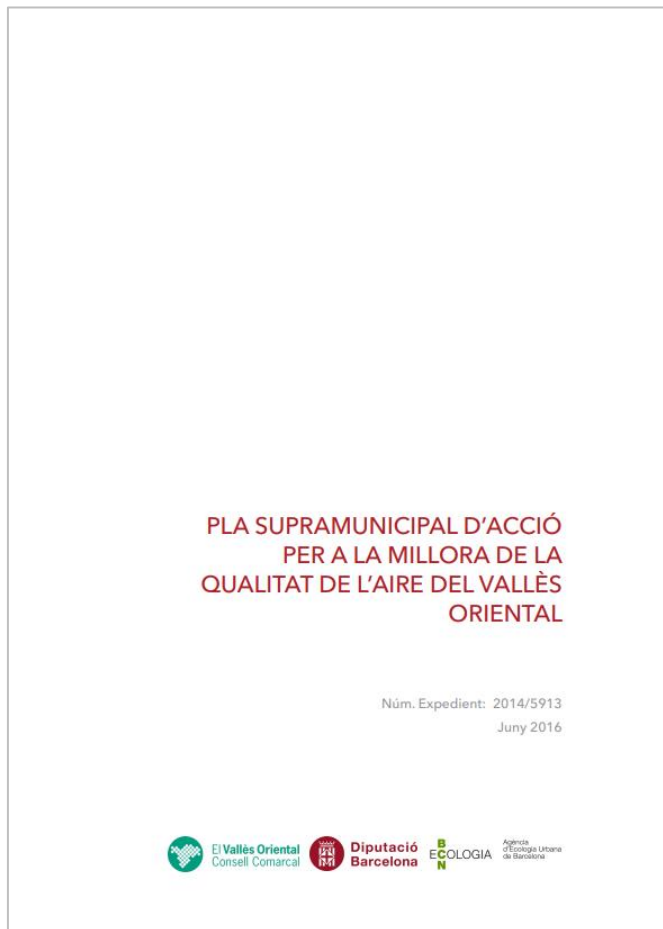
Amb tot, com veiem en el mapa de la pàgina següent, la contaminació es concentra en la zona de la Barriada Nova, que presenta uns nivells de contaminació total elevats.

Nuclis poblacionals i emissions de NO_x totals

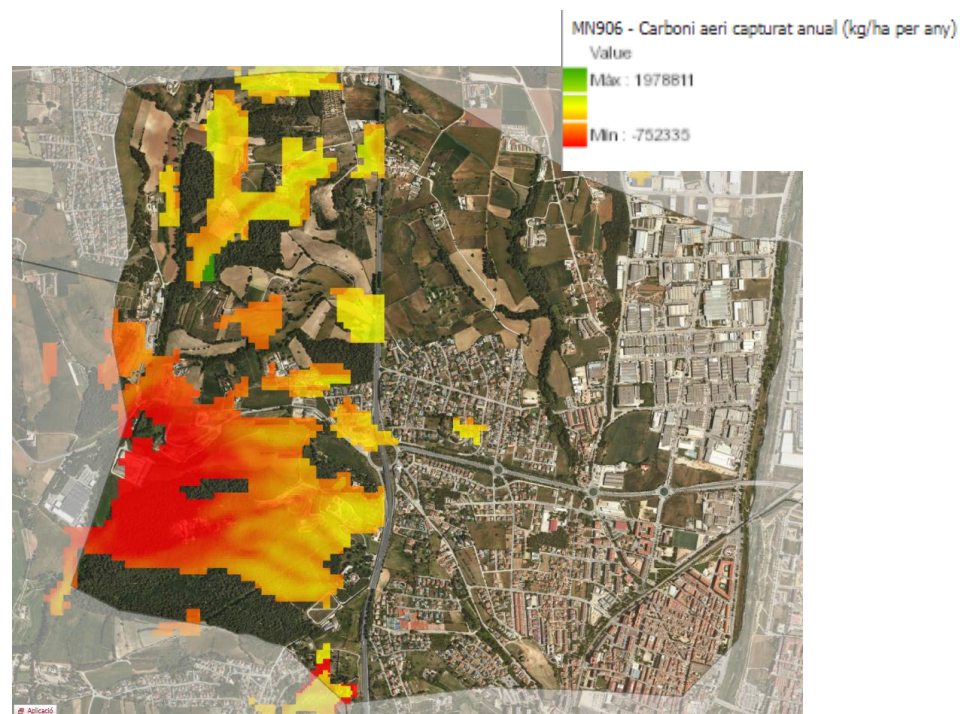

Nuclis poblacionals i emissions de PM₁₀ totals

Font: Consell Comarcal del Vallès Oriental (2016), Pla supramunicipal d'acció per a la millora de la qualitat de l'aire al Vallès Oriental.

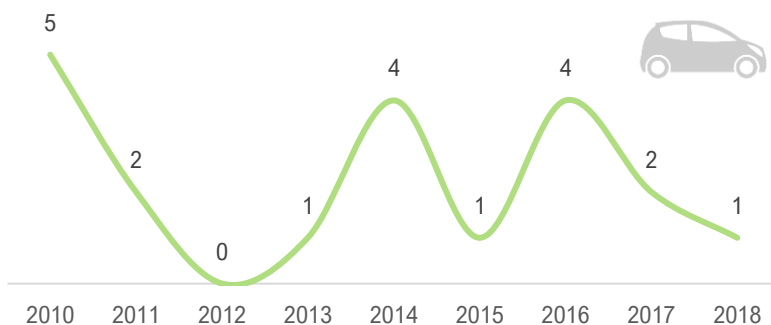

Carboni aeri captura anual. Font: Sitmun, Diputació de Barcelona

Com es pot veure en el mapa, les zones boscoses de Canovelles actuen com a pulmó verd, absorbint bona part del CO2.

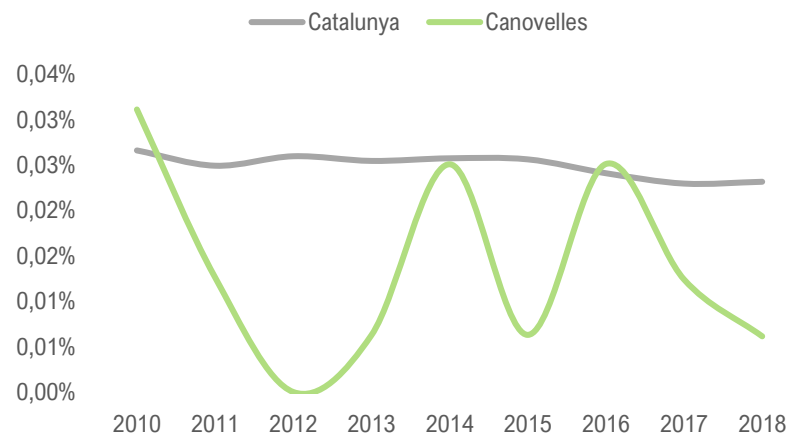
Pel que fa a la contaminació medi ambiental, de l'aire i d'altres tipus (ex. acústica), els professionals consultats no han destacat cap altre aspecte.

Evolució dels accidents de trànsit amb víctimes greus o mortals.
Canovelles

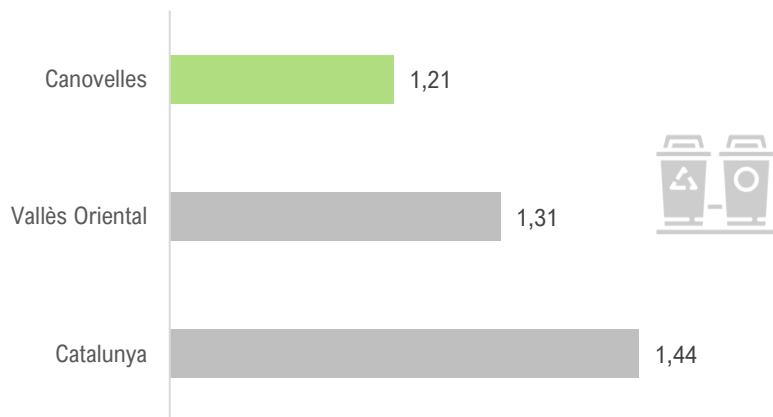
Pel que fa als accidents de trànsit amb víctimes greus o mortals que es produeixen a Canovelles, les xifres són baixes i per tant presenten oscil·lacions grans sense mostrar una tendència. La mitjana ha estat de 2,2 accidents amb víctimes entre 2010 i 2018, amb una taxa per 100 habitants inferior a la que es dona al conjunt de Catalunya. La majoria d'aquests accidents es produeixen en carreteres de doble sentit.

Accidents per 100 habitants

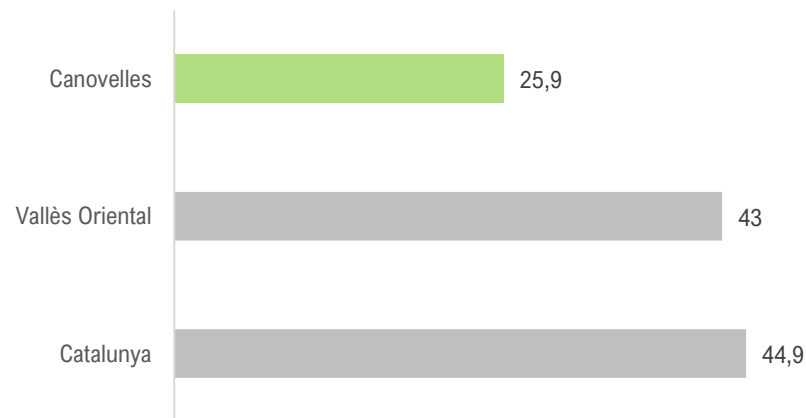

Font: Observatori de la Seguretat Viària
http://transit.gencat.cat/ca/observatori/dades_obertes

Generació de residus per càpita (kg/hab./dia). 2019

Recollida selectiva (%). Any 2019

Font: Idescat

Baix nivell de reciclatge

A Canovelles, es generen menys residus per càpita que la mitjana del Vallès Oriental i de Catalunya.

Tanmateix, pel que fa a la recollida selectiva, a Canovelles es recicla sensiblement menys que a la comarca i a Catalunya. Només un de cada quatre kilograms de residus es llença a un contenidor de recollida selectiva.

Les persones consultades són molt crítiques en aquesta qüestió i destaquen que a Canovelles queda molta feina per fer en l'àmbit del reciclatge doncs la gestió responsable dels residus no està interioritzada ni en el nucli urbà, ni en les urbanitzacions ni en els entorns rurals.

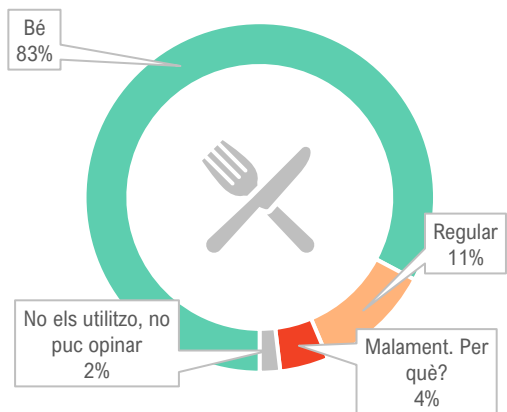
No només no es recicla, sinó que en general es detecta poca cura per mantenir neta la ciutat i molt incivisme entorn dels contenidors, que són focus de brutícia i un punt molt freqüent on es deixen andròmines que afecten la mobilitat i la seguretat dels vianants.

Mapa d'establiments d'hostaleria i restauració
 Font: Sitmun, Diputació de Barcelona, 2016

Com valoreu la qualitat de l'oferta d'alimentació (botigues, mercat, restauració...) a Canovelles?

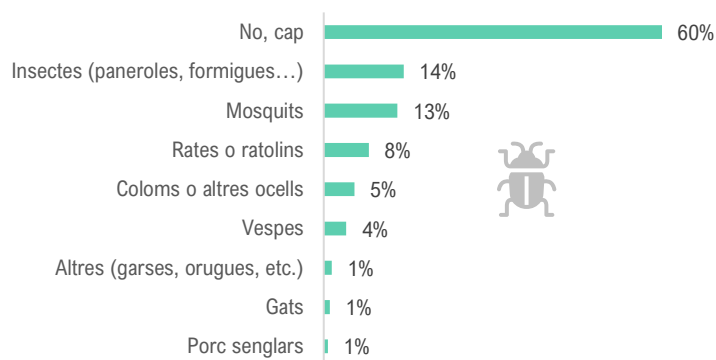
Oferta àmplia d'alimentació i restauració però poc variada

Pel que fa a l'oferta d'establiments alimentaris, es destaca que hi ha una bona xarxa de comerços de proximitat d'alimentació i molta oferta de bars i restaurants, a més de l'emblemàtic mercat del diumenge, que permet comprar fruita i verdura. La població fa una molt bona valoració de la disponibilitat de comerços d'alimentació.

La consulta a professionals destaca que hi ha bona oferta d'establiments alimentaris però que l'oferta de bars i restaurants té poca varietat de públics. En concret, es troben a faltar llocs de restauració més pensats per a públic familiar. En general, el públic familiar troba a Granollers una oferta més diversificada i atractiva. També es noten a faltar espais d'oci per a joves, fet que se suma a la insuficiència d'espais públics on se sentin acollits.

Un altre aspecte a destacar és que part de l'oferta alimentària, especialment pel que fa a bars, restauració i supermercats de proximitat, no té en compte la variable 'salut' en la seva oferta. Així, l'oferta de menjar ràpid, de baixa qualitat, ultraprocessats, begudes ensucrades, energètiques, snacks, etc. predominen per sobre dels productes frescos i naturals. Val a dir també que els productes industrials tipus snacks i begudes ensucrades contribueixen també a la presència de papers i llaunes en els espais públics.

Alguna vegada t'has vist afectat a casa teva, al teu bloc de veïns o a la zona on vius, per alguna plaga o animal salvatge? (possibilitat de resposta múltiple)

Font: Enquesta de salut. Canovelles 2021

Plagues freqüents de paneroles

Un 60% de la població diu no haver estat mai afectada directament per cap plaga o animal salvatge. La resta, un 40%, sí que destaca estar afectat o afectada per algun animal.

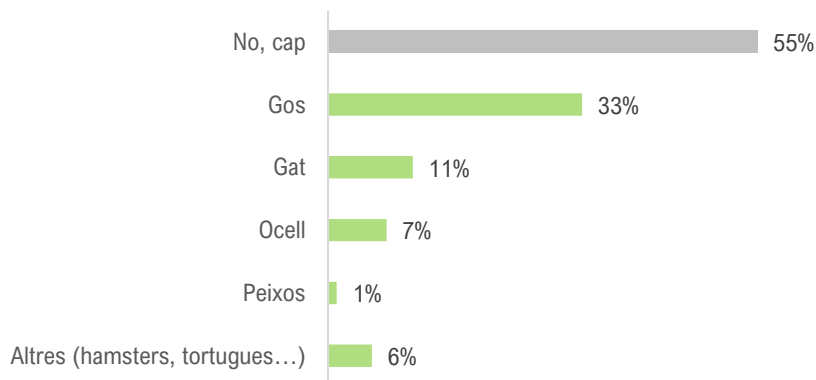
La situació més freqüent són les plagues de paneroles, mencionades inclús per sobre dels mosquits, que acostumen a ser la plaga que més afecta a la població. Un 14% de la població explica que a la seva llar o comunitat de veïns s'han vist afectats per aquests insectes. L'origen d'aquestes paneroles s'atribueix en alguns casos a les cloaques i en d'altres a la manca d'higiene i salubritat d'alguns habitatges. Des del servei de Medi Ambient fa temps que es treballa per controlar les plagues de paneroles.

El Servei de Mediació confirma que diverses comunitats de veïns han sol·licitat ajuda per plagues de paneroles i que aquest és un problema recurrent. Des del Servei s'intenta posar d'acord a la comunitat per fer una desinfecció, però quasi sempre hi ha algun habitatge que no deixa fer la desinfecció i el problema retorna de nou.

A més de les paneroles, es destaca l'elevada població de coloms en algunes places, reforçada per veïns que els donen de menjar, i la presència puntual de rates al carrer.

També es menciona que hi ha algunes colònies de gats (i.e. al pavelló Tagamanent) que no estarien ben controlades i que provoquen problemes de salubritat en l'entorn.

Tens algun animal domèstic a casa? (possibilitat de resposta múltiple)

Font: Enquesta de salut. Canovelles 2021

Incivisme amb gossos

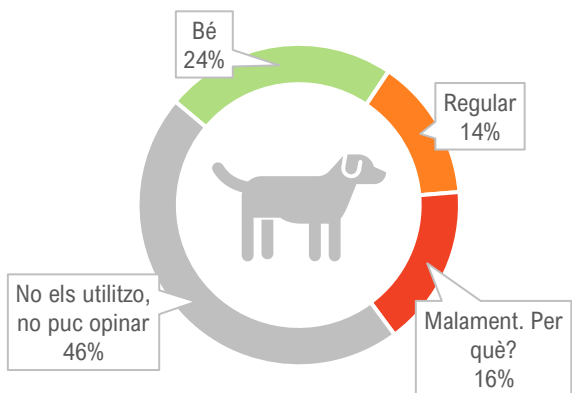
Aproximadament un 45% de la població de Canovelles té mascota. La mascota és generalment un gos: una de cada tres persones de Canovelles té gos a casa.

Hi ha una queixa generalitzada entre la població i els professionals consultats relacionada amb la manca de civisme en la tinença de gossos: de manera destacada, per la no recollida d'excrements a la via pública, però també per l'ús de parcs infantils amb gossos, el poc control de races perilloses o per la desatenció de les mascotes.

Es reconeix que s'està fent des de fa anys una feina continuada de sensibilització en civisme i poc a poc es noten millores, però encara mancaria molt treball per fer.

Com valoreu els espais per passejar els gossos a Canovelles?

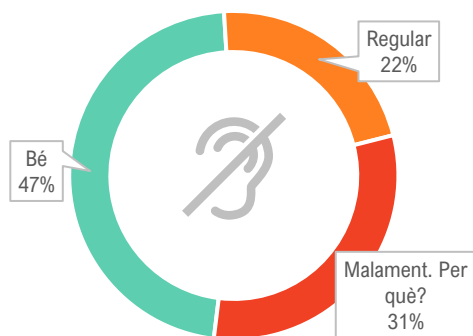

Font: Enquesta de salut. Canovelles 2021

La valoració dels espais per passejar els gossos és més aviat negativa entre aquelles persones que consideren que poden opinar sobre aquesta qüestió. Hi ha queixes per la manca d'espais i l'estat d'aquests.

Hi ha pocs espais habilitats per a gossos i són petits.
Manquen espais a la zona de la Barriada Nova
Alguns espais on es pot treure el gos tenen mal manteniment o són insegurs.
Cal anar a les afores per trobar bons espais
Caldria condicionar més espais
Hi ha molta brutícia de caques de gos a les voreres i parcs

Com valoreu la tranquil·litat amb la que pots viure (nivell de soroll, seguretat, etc)

Molèsties per soroll, aldarulls, baralles, xivarri i incivisme al carrer, especialment a l'estiu i a les nits
 Passivitat de la policia i manca de vigilància
 Activitats il·lícites en habitatges i venda de droga al carrer, especialment al carrer Acequia
 Robatoris i vandalisme contra els cotxes
 Sentiment d'inseguretat, especialment a la nit
 Molèsties per bars i consum d'alcohol
 Poc respecte dels horaris nocturns
 Poca il·luminació a la nit
 Sensellarisme al carrer
 Mal estat de les façanes i dels balcons

Molèsties per soroll a la nit

Els carrers de Canovelles, en el seu nucli urbà, són escenari de de trobada de grups de persones que fan d'aquest espai el seu principal lloc de socialització.

Aquesta socialització es dona tant durant el dia com durant la nit, i va vinculada en alguns casos a terrasses de bar i a consum d'alcohol.

Aquest tipus d'oci provoca molèsties als veïns que volen descansar. Les característiques de molts habitatges (petits, calorosos, sense aire condicionat ni aïllaments) fan que es visqui molt més el problema del soroll al carrer.

Des del Servei de Mediació s'atenen casos d'usuaris i usuàries que viuen les molèsties per soroll amb gran estrès i insomni. En aquest sentit, es veu necessari per una banda conscienciar sobre la necessitat de respectar el descans dels veïns, però a l'hora també es veuen necessàries millores en els condicionaments dels habitatges per reduir l'entrada de sorolls que no sempre responen a comportaments incívics.

Carta de serveis de Salut Pública

- Cens d'animals de companyia.
- Llicència de gossos perillosos.
- Recollida d'animals de companyia abandonats.
- Control de colònies de gats, coloms, cotorres.
- Control de mosquits, rates, paneroles i altres plagues urbanes.
- Prevenció i control d'establiments de pírcings i tatuatges.
- Prevenció i control d'establiments alimentaris
- Control de l'aigua de consum humà
- Cens municipal torres de refrigeració.
- Prevenció i control de la legionel·la.
- Prevenció i control sanitari de piscines públiques
- Activitats de Promoció de la Salut.
- Prevenció i control de la insalubritat pública en habitatges o espais públics.

Vigilància de la salut: Manca de personal tècnic específic de salut pública

Les competències obligatòries de Salut Pública dels ajuntaments se centren en la vigilància i protecció de la salut a partir del control epidemiològic i toxicològic, amb la inspecció d'establiments que poden resultar crítics per a la salut (alimentaris, de pírcings i tatuatges, instal·lacions amb aigua, torres de refrigeració de les empreses) i el control dels animals domèstics, salvatges i de les plagues en el terme municipal. Algunes d'aquestes funcions d'inspecció s'executen amb la col·laboració dels consells comarcals, la delegació territorial de l'Agència Catalana de Salut Pública o la Diputació de Barcelona. En molts casos, els sistemes de control estan licitats a empreses que s'encarreguen de fer-los periòdicament.

L'ajuntament de Canovelles no disposa actualment de personal tècnic de salut pública. Les funcions de vigilància i protecció de la salut pública estan distribuïdes entre l'Àrea de Serveis a les Persones i Salut Comunitària i personal de medi ambient (plagues i tinença d'animals, sobre tot). La manca d'una persona tècnica de referència en salut pública impedeix executar les competències locals en profunditat, dificulta la innovació en aquest àmbit i impedeix tenir una estratègia integral de salut pública, ni a nivell sectorial ni a nivell transversal.

En el quadre a l'esquerra pot veure's el llistat de competències obligatòries concretes que conformen actualment la carta de serveis de Salut Pública a nivell local.

No es disposa de dades sobre el risc dels establiments alimentaris

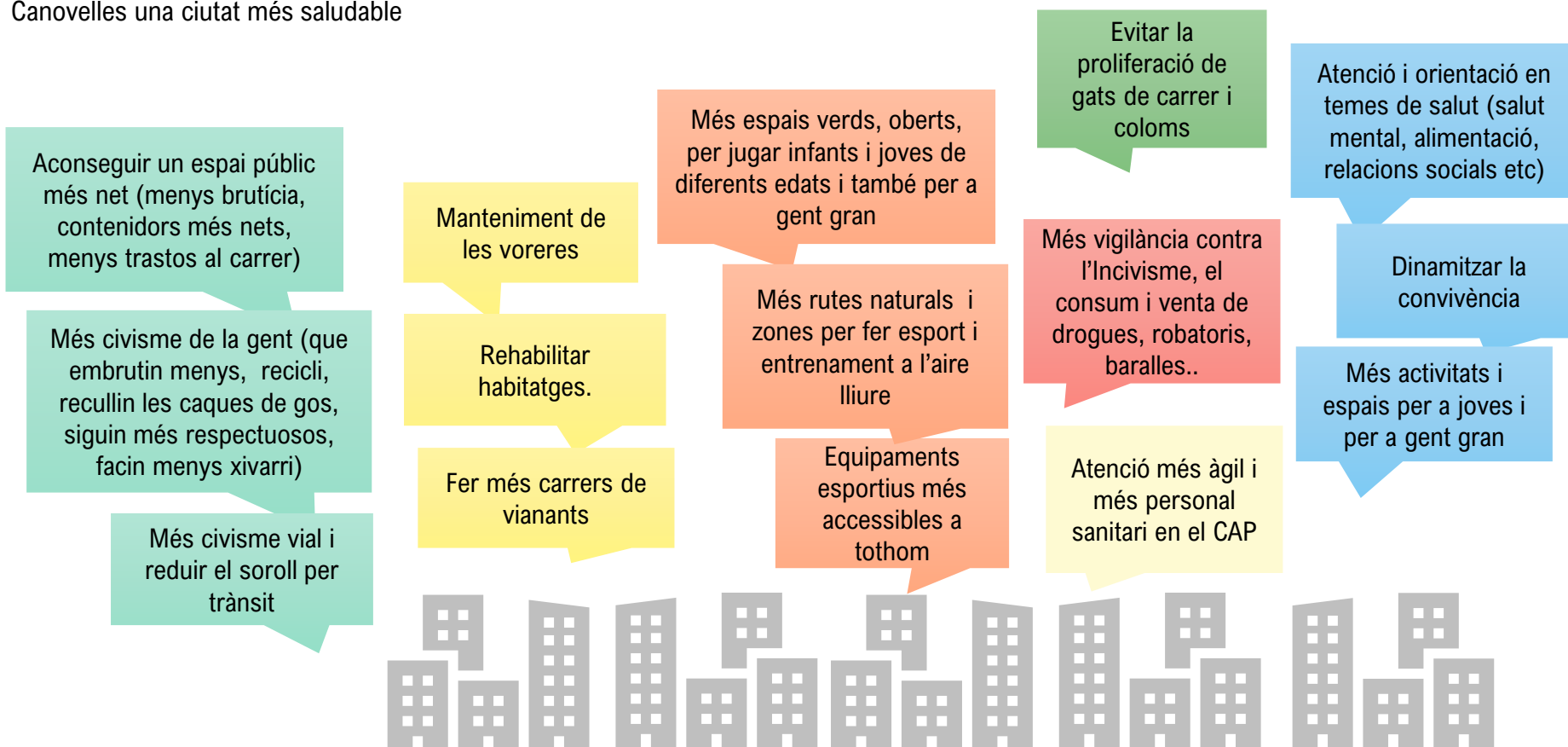
La inspecció regular dels establiments alimentaris (comerços d'alimentació, bars i restaurants, mercats), per comprovar si compleixen les normes d'higiene i salubritat, és una assignatura pendent actualment a Canovelles. Aquesta funció s'ha realitzat en el passat mitjançant un conveni amb el Consell Comarcal però actualment aquest conveni no està vigent i la funció de control ha quedat descoberta, malgrat s'està treballant per recuperar aquest conveni o trobar una solució alternativa.

Aquesta situació contrasta amb el fet que Canovelles té una important oferta d'establiments d'alimentació, bars i restaurants, a més d'un gran mercat ambulant.

Cal dir també que alguns municipis aprofiten aquesta funció de control per oferir formació als propietaris/responsables dels establiments i sensibilitzar sobre diferents aspectes de salut que van més enllà del compliment de normatives higièniques. En aquest sentit, aquesta funció d'inspecció pot ser també aprofitada com una oportunitat de vincle i millora de l'alimentació en sentit més ampli al municipi.

Què caldria millorar per fer de Canovelles un lloc més saludable per viure?

Resum de demanades ciutadanes per fer de Canovelles una ciutat més saludable

Font: Enquesta de salut. Canovelles 2021

Serveis per fer salut

Idees clau d'aquest apartat

L'ABS de Canovelles mostra indicadors de cobertura, atenció i prescripció farmacèutica millors que la mitjana de Catalunya. Es comprova també que hi ha un accés generalitzat de la població de Canovelles als serveis sanitaris, sense que destaquí cap col·lectiu exclòs.

Es valora positivament l'atenció de l'ABS, si bé la població no l'obté amb la rapidesa i dedicació que voldria.

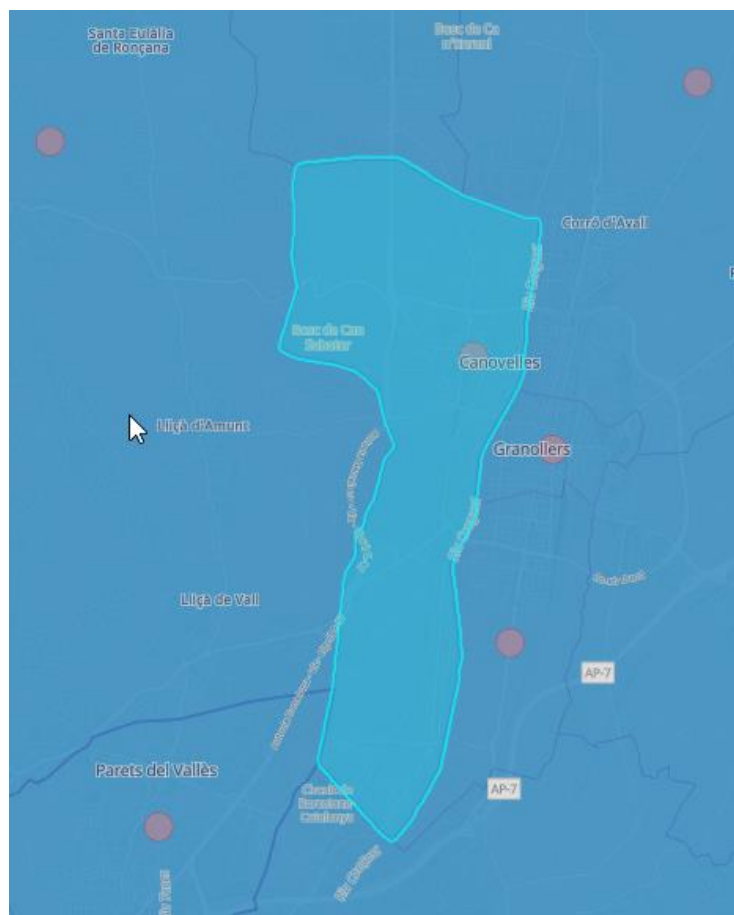
El desenvolupament de la telemedicina posen de manifest la bretxa digital, que afecta precisament a la població amb més necessitat assistencial.

La demanda i necessitat d'atenció en salut mental s'ha disparat en els darrers anys. La xarxa actual de salut mental es revela insuficient, fent necessària la seva ampliació però també la seva complementarietat amb projectes de salut comunitària on puguin implicar-se els ajuntaments.

La ràtio de places de residència és baixa a Canovelles.

La xarxa d'equipaments esportius i culturals és àmplia i està molt ben valorada.

ABS (Àrea Bàsica de Salut) Granollers 1 Oest-Canovelles

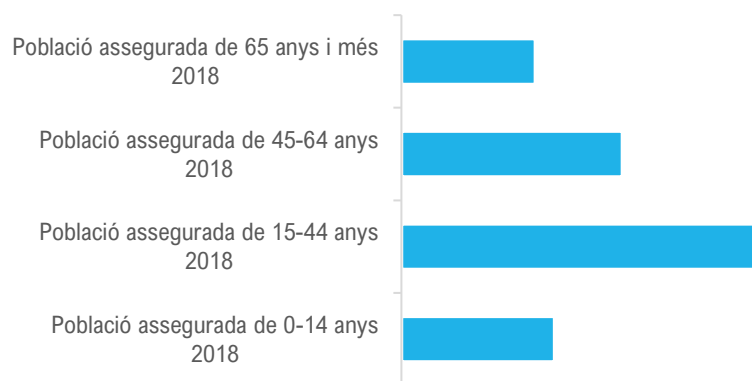

Font: Ajuntament de Canovelles: directoris d'equipaments i entitats.

A Canovelles, identifiquem els següents equipaments i serveis sanitaris:

Equipament i serveis sanitaris	Municipi
ABS (Àrea Bàsica de Salut) Granollers 1 Oest-Canovelles	Canovelles
Hospital-Asil de Granollers	Granollers
Centre d'Atenció i Seguiment de drogodependències (CASD) Hermanas hospitalàries	Granollers
Creu Roja	Granollers
ASDISIN Associació Disminuïts Intel·lectuals	Canovelles
Associació de Sords de Canovelles	Canovelles
Oncovallès, Fundació Privada Granollers i Vallès Oriental contra el càncer	Granollers
Centre de Desenvolupament Infantil i Atenció Precoç (CDIAP)	Granollers
Centre de Salut Mental Infantojuvenil (CSMIJ)	Granollers
Centre de Salut Mental d'Adults (CSMA)	Granollers
Servei d'Informació i Atenció a les Dones (SIAD)	Canovelles
Farmàcia Font Altaba	Canovelles
Farmàcia Macià Goñi	Canovelles
Farmàcia Girbau Canovelles	Canovelles
Farmàcia Puigvert	Canovelles

Població assegurada a l'ABS Granollers Oest-Canovelles.
Any 2018

Alta capacitat d'atenció de l'ABS

L'ABS de referència de Canovelles és l'anomenat ABS Granollers Oest 1 – Canovelles. L'ABS abasta la població de tot Canovelles i la part per sobre del Riu Congost de Granollers, majorment despoblada excepte en la zona de Can Gili, Fàtima i Congost.

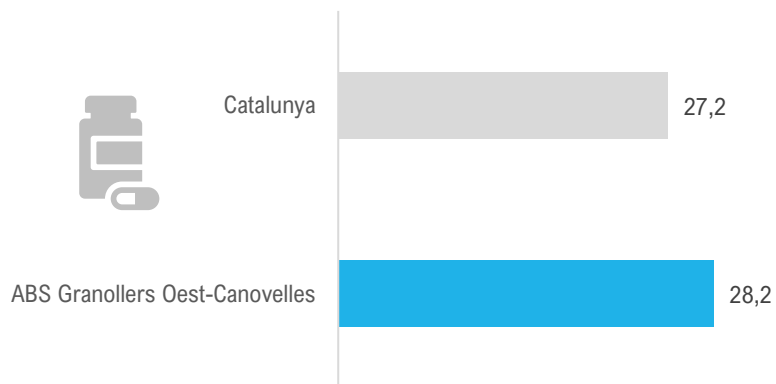
A juliol de 2021, la població assignada és de 23.262 persones, de les quals 17.136 són residents a Canovelles i 6.126 a Granollers (segons dades de l'ABS).

La població assignada sobre la població assegurada és pròxima al 100%, de manera que són molt pocs els residents que s'han adherit a altres ABS. Pràcticament 8 de cada 10 persones assignades es va visitar en l'any de referència, amb una mitjana de 8,3 visites. Es tracta d'una ràtio d'atenció superior a l'enregistrada en el conjunt de Catalunya. També l'atenció a domicili està per sobre de Catalunya.

Ús dels ABS. Any 2018	Població assegurada total	Població assignada a l'EAP 2018	% població assignada sobre població assegurada	Població assignada i atesa a l'EAP 2018 (%)	Mitjana de visites de la població assignada i atesa a l'EAP 2018 (ABS)	Població assignada a l'EAP de 75+ anys ha estat atesa al programa ATDOM 2018 (%) (ABS)
ABS Granollers Oest-Canovelles	22.626	21.774 (23.262 a 2021)	96,2%	78,3	8,3	16,6
Catalunya	7.518.905	7.383.613	98,2%	73,4	8,1	13,3

Font: Indicadors de salut comunitària (Departament de Salut)

Nombre de receptes per usuari (estandarditzat). Any 2018

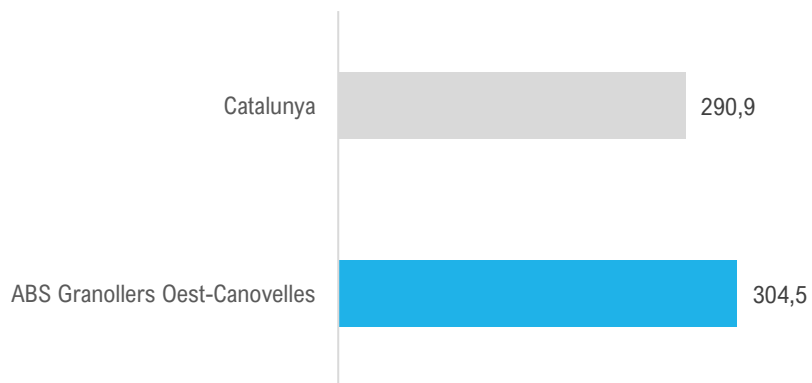

Bona prescripció farmacèutica de l'ABS

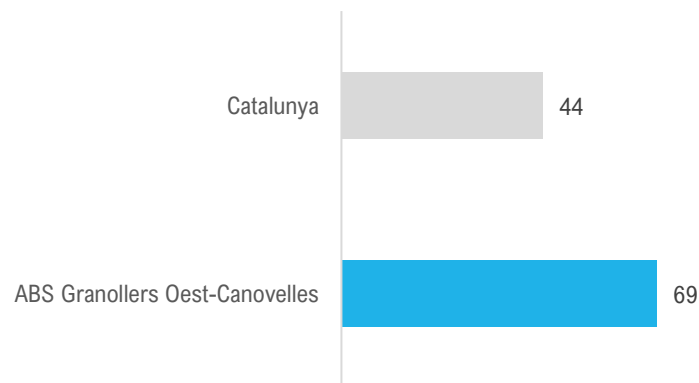
L'Índex de Qualitat de la prescripció Farmacèutica (IQF) indica una alta qualitat de la prescripció farmacèutica, per sobre del nivell de Catalunya. L'IQF mesura l'eficàcia i eficiència de la prescripció farmacèutica.

El nombre mig de receptes i despesa farmacèutica per usuari és una mica més elevat que a Catalunya (corregint l'efecte d'estructura d'edat, per fer comparables els territoris).

Despesa farmacèutica pública per usuari (estandarditzat). Any 2018

Índex de qualitat de la prescripció farmacèutica total (Valor màxim desitjat = 100). Any 2018

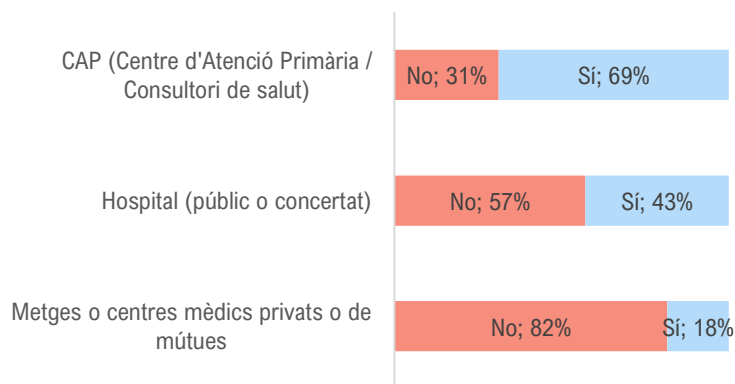
Font: Indicadors d'atenció primària (Departament de Salut)

Accés generalitzat a l'atenció sanitària

L'enquesta ciutadana ens indica que entre juliol de 2020 i de 2021, un 69% de la població s'ha visitat en algun moment en el CAP. Un 43% s'ha visitat en el Hospital i un 18% en alguna mútua o consulta privada. Un 19% de la població declara no haver-se visitat en cap d'aquests serveis sanitaris durant el darrer any. Les persones que no s'han visitat a cap servei sanitari no destaquen amb cap perfil clar, sent petites les diferències entre col·lectius en el fet de no haver-se visitat a cap servei sanitari.

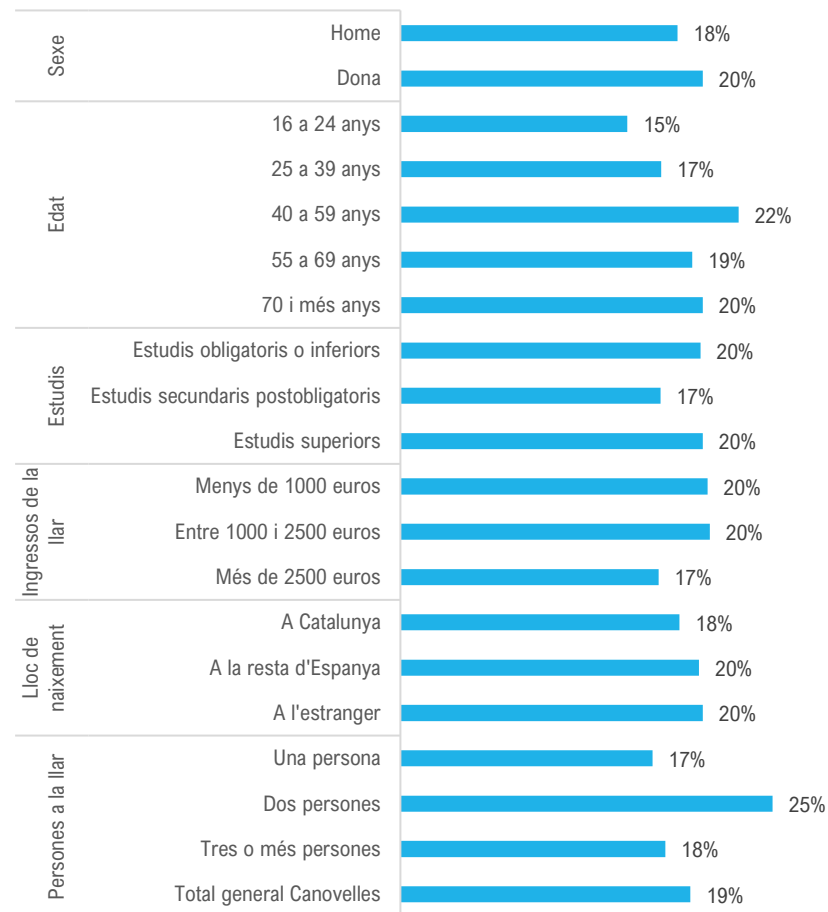
Podem destacar, com a conclusió, que hi ha un accés molt generalitzat als serveis sanitaris, sense que en destaquí cap col·lectiu exclòs.

T'has visitat durant el darrer any en algun dels següents serveis sanitaris? (opció de resposta múltiple)

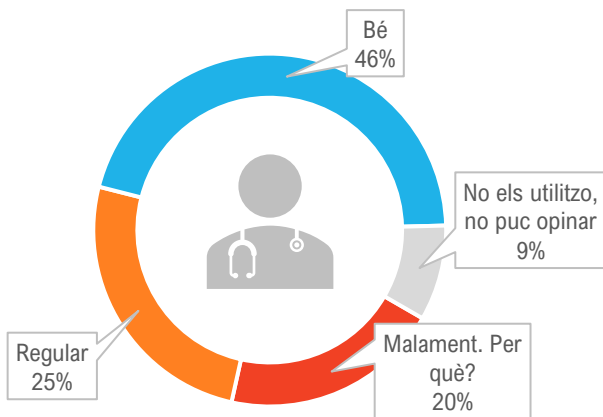

Font: Enquesta de salut. Canovelles 2021

% No s'ha visitat a cap servei sanitari (CAP, Hospital, sanitat privada) durant el darrer any

Com valores els serveis sanitaris públics de Canovelles?

Mala atenció a recepció, molta dificultat per contactar via telefònica, tardança en el retorn de trucades i molta espera in situ en el mostrador.

Desatenció d'altres malalties durant la pandèmia.

Canvis freqüents de metges.

Dificultats per ser atès presencialment.

Disconformitat amb l'atenció mèdica via telèfon.

Molt temps d'espera per ser visitat.

Tracte personal fred, especialment a recepció.

Satisfacció moderada amb l'ABS

En general, es valora positivament l'ABS, si bé la població no obté atenció amb la rapidesa i dedicació que voldria.

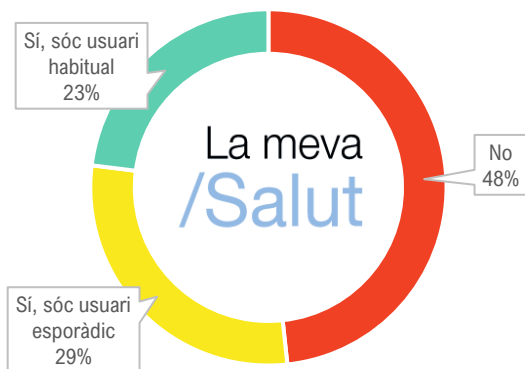
Especialment arran de la pandèmia, sorgeix la queixa poblacional de què el temps d'espera per ser atès és molt elevat i que costa molt comunicar-se tant presencialment com telefònicament amb l'ABS.

Per part del personal tècnic consultat, es destaca la bona implicació del personal de l'ABS en les iniciatives comunitàries de promoció de la salut.

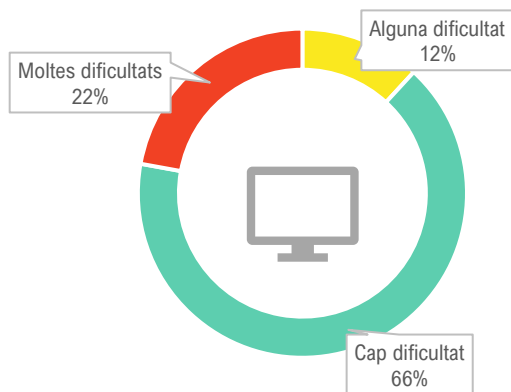
Per part del propi personal de l'ABS, es destaca que la situació creada per la pandèmia ha obligat a aparcar tota la línia d'acció en salut comunitària. Actualment s'està prioritant reprendre la normalitat en l'atenció assistencial i domiciliària.

Es destaca d'altra banda que la demanda assistencial de la població és molt elevada: en l'ABS recauen no només problemàtiques de salut sinó també socials i sovint s'espera dels serveis sanitaris que tinguin solució per a ambdues.

Ets usuari de La Meva Salut?

Tens o creus que tindries alguna dificultat per fer una consulta mèdica telemàtica?

Font: Enquesta de salut. Canovelles 2021

Desigual accés a la telemedicina per la bretxa digital

Actualment, l'estratègia d'eficiència del sistema de salut públic passa per desenvolupar la telemedicina. Aplicatius com La meva Salut són un pas en aquest sentit.

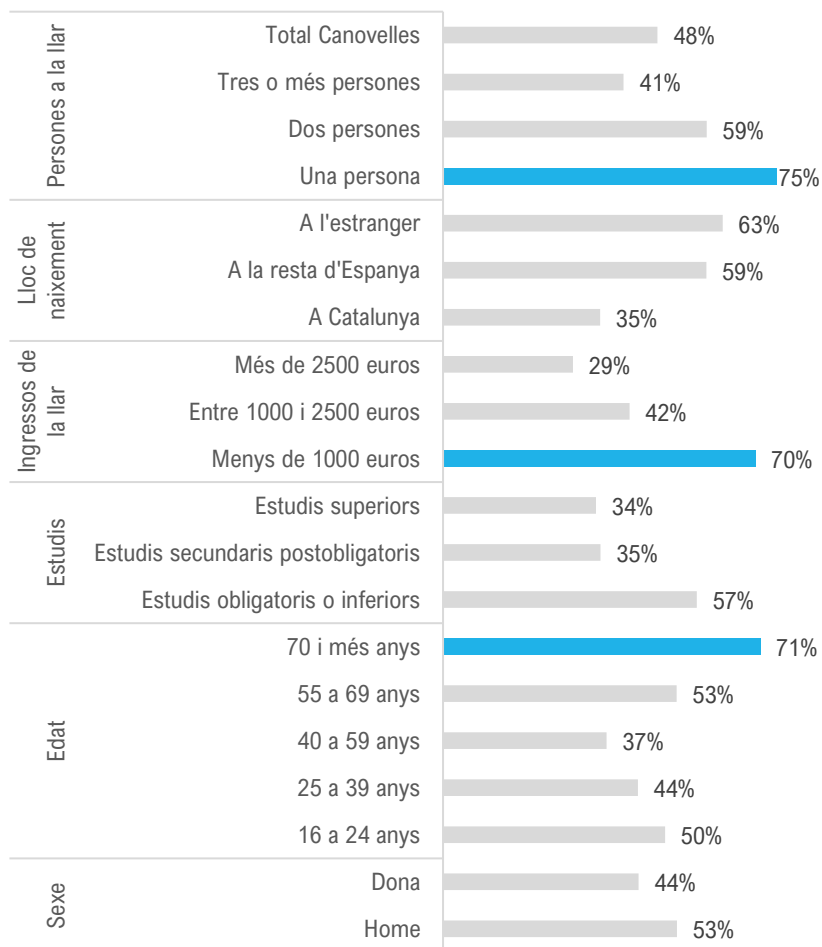
La telemedicina genera el repte d'aconseguir que tota la població hi accedeixi en igualtat de condicions. Pren rellevància en aquest propòsit la bretxa digital que actualment hi ha en la població.

Actualment, l'enquesta posa de manifest que un 48% de la població major de 16 anys no ha accedit encara mai a La Meva Salut. Un 29% són usuaris esporàdics i un 23% usuaris habituals. El perfil de les persones que no accedeixen per ara a La Meva Salut es corresponen amb persones de més de 70 anys, ingressos baixos i/o que viu sola.

Pel que fa a la possibilitat de fer una consulta mèdica telemàtica (entesa per videoconferència), un 66% de la població declara que no tindria dificultats, mentre que un 12% tindria alguna dificultat i un 22% moltes dificultats. El perfil de les persones que tindrien problemes és el mateix que el que no accedeix a La Meva Salut. Per tant, la bretxa digital exclou de la telemedicina aquelles persones que precisament tenen més patologies de salut i necessitats assistencials.

Més enllà de la bretxa digital, cal fer esment de la barrera idiomàtica que afecta a bona part de la població estrangera i que s'accentua per mitjans telemàtics.

% No és usuari de La Meva Salut

Font: Enquesta de salut. Canovelles 2021

Serveis de salut mental i addiccions saturats

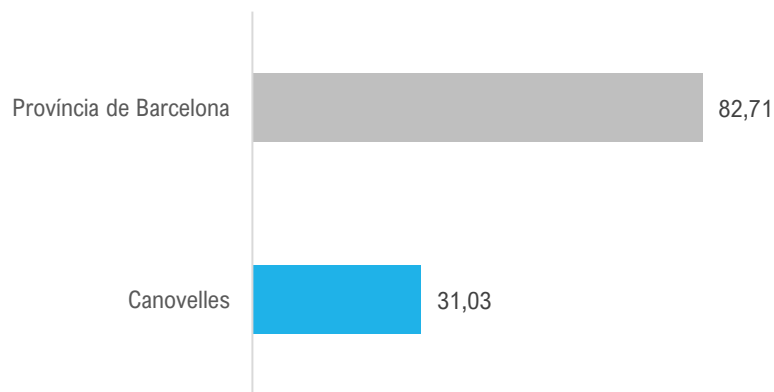
El CSMIJ, CSMA i el CAS són serveis de salut mental i addiccions especialitzats ubicats a Granollers. Són serveis concertats amb la xarxa pública. El CDIAP, com a servei mixt educatiu i sanitari, també dona atenció a la població de Canovelles des de Granollers.

En els darrers anys, les problemàtiques de salut mental han anat en augment en tots els grups d'edat i classes socials. Augmenten sobre tot els casos d'ansietat, estrès i depressió. Hi ha també una major sensibilització entorn a la necessitat d'atendre la salut mental i poder accedir a una atenció especialitzada.

Per tot plegat, la xarxa actual es veu insuficient per atendre tota la necessitat i demanda emergent. Es detecta també la necessitat d'atendre de manera integrada les patologies mentals i d'addiccions.

Els ajuntaments no tenen competències específiques en matèria de salut mental i addiccions però al mateix temps des de la xarxa de serveis sanitaris especialitzats s'apunta com a solució un augment dels projectes comunitaris en salut mental – en col·laboració amb els ajuntaments- i no tant l'ampliació o proliferació de més centres assistencials.

Places en residències per a gent gran per cada 1000 persones de 65 i més anys. Any 2018

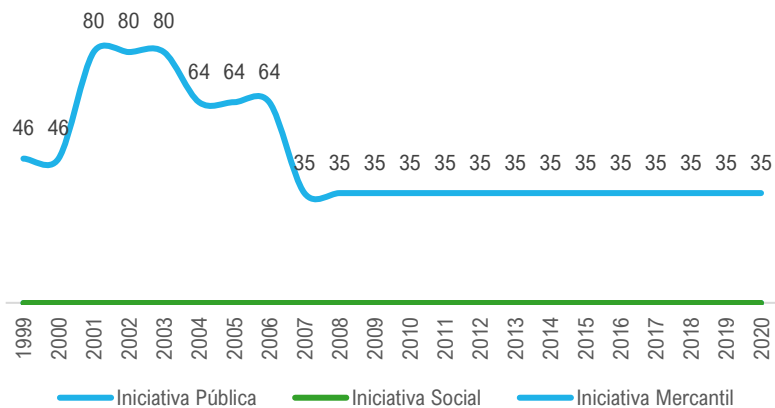
Manca de places públiques de residència i centre de dia

Actualment, Canovelles disposa d'una única residència i centre de dia, amb 35 i 6 places respectivament.

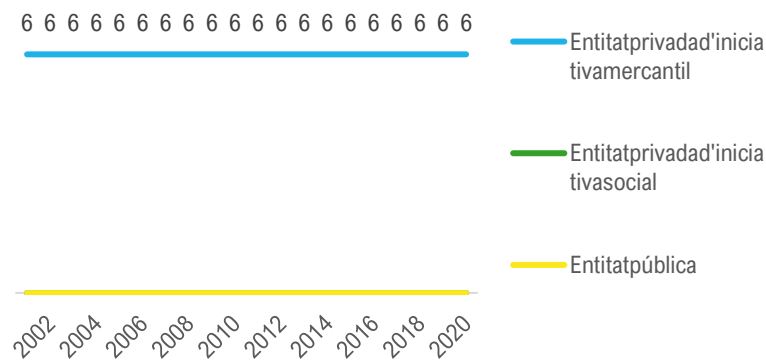
La ràtio de places per cada mil persones de 65 i més anys és molt inferior a la del conjunt de Catalunya (31 en el cas de Canovelles i 82,7 en el conjunt de Catalunya). S'observa, a més, que actualment es disposa de menys places que a principis dels 2000.

Malgrat la població de Canovelles pugui tenir accés a places de municipis veïns, la situació de les residències dels municipis veïns és de molta llista d'espera per aconseguir places concertades.

Places en residències per a gent gran segons naturalesa jurídica. Canovelles

Nombre de places en centres de dia per persones grans. Canovelles

Font: Portal Hermes (Diputació de Barcelona)

Pel que fa a la població amb discapacitat o patologies mentals, no es disposa de cap llar, pis assistit, centre ocupacional o centre d'atenció especialitzada. Les persones en aquesta situació han de recórrer als centres disponibles a la comarca.

A diferència de la mancança d'equipaments i serveis específics per atendre la dependència i la discapacitat, Canovelles disposa d'una alta cobertura del servei de teleassistència i SAD (Servei d'Atenció a Domicili), segons els cercles de comparació de Diputació de Barcelona. Actualment no hi ha pràcticament llista d'espera per accedir a aquests serveis, si bé l'envelliment de la població fa pronosticar la necessitat futura de continuar ampliant el servei de SAD i teleassistència.

El SAD detecta també un augment de patologies mentals en les famílies que requereixen l'atenció de personal especialitzat. Actualment, aquests casos estan sent atesos directament per l'equip de serveis socials, a diferència dels casos de dependència, que són atesos per l'empresa licitadora del servei.

Tant en els equips de serveis socials com en les empreses que fan serveis de SAD per externalització, es veu la necessitat de crear equips més interdisciplinars, introduint figures formades en salut mental.

DEA de la pista polivalent

Font: Ajuntament de Canovelles

Desfibril·ladors en els equipaments

Canovelles compta amb DEA (desfibril·ladors externs automàtics) en els pavellons, al teatre auditori, al camp de futbol i un de portàtil per actes a l'aire lliure. El nombre de DEA es va ampliant progressivament per cobrir tots els equipaments i amb la finalitat d'esdevenir una 'ciutat cardioprotegida'. La instal·lació de DEA s'acompanya de la formació del personal tècnic (d'esports, cultura), de policia i membres de protecció civil en l'ús d'aquests dispositius.

Equipament o Recurs

Pistes Escola Jacint Verdaguer
 Complex Esportiu Municipal Thalassa
 Zona esportiva de Can Duran
 Pista exterior Escola Joan Miró
 Pista exterior Escola El Congost
 Camp de Futbol
 Pavelló Tagamanent
 Pavelló Ca la Tona
 Pistes de Petanca
 Camp de futbol
 Pista polivalent coberta

Font: Ajuntament de Canovelles i Programa Hermes (Diputació de Barcelona)

Bons equipaments esportius

Des del punt de vista de la salut, un dels principals punts forts de Canovelles és la seva xarxa d'equipaments esportius, fruit d'una política decidida al llarg dels anys i del treball tècnic constant. La política esportiva de Canovelles concep l'esport com una eina potenciadora de la salut i dels valors de convivència.

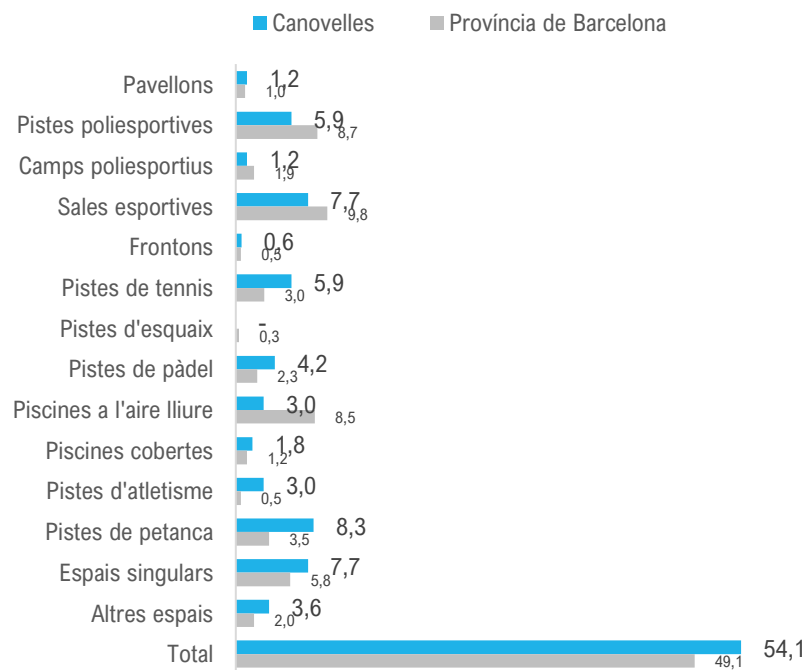
La taxa d'equipaments esportius per 10.000 habitants supera a Canovelles la del conjunt de la província de Barcelona (54,1% en el cas de Canovelles i 49,1% en el cas de la província).

Des d'esports es veu necessari compensar amb les instal·lacions esportives i els patis oberts la manca d'espais verds del nucli urbà i la necessitat augmentada d'espais deguda a l'elevat contingent de població infantil i juvenil del moment actual. L'estiu 2021 s'ha fet, amb aquest objectiu, el Programa d'instal·lacions obertes, que ha comptat amb dinamitzadors socials. Per fer una tasca preventiva, es veu important mantenir aquest tipus de programes durant tot l'any.

Actualment s'està fent un treball amb els equips directius de les escoles per cedir les pistes dels patis escolars a les tardes o caps de setmana. Des d'esports i educació s'està fent un treball amb la pròpia població adolescent per prendre responsabilitat en la cura i autogestió d'aquestes espais. D'aquesta manera, l'activitat lúdic-esportiva passa a ser també una eina per treballar el civisme i la corresponsabilitat envers els bens comuns.

Adicionalment, es vol treure més profit d'instal·lacions esportives infrautilitzades en la zona de Can Duran, creant també un major flux d'intercanvi entre les dues zones de la ciutat.

Equipaments esportius per 10.000 habitants. Any 2020

Aquesta informació correspon al Cens d'Equipaments Esportius de Catalunya (CEEC) i es classifica en:

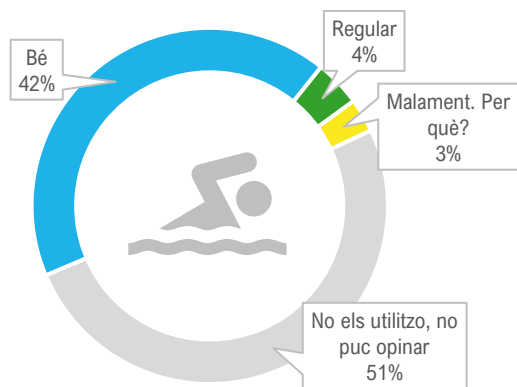
- pavellons (pistes poliesportives en recinte tancat >400 m²)
- pistes poliesportives (pistes poliesportives i altres pistes >400 m²)
- camps poliesportius (camps poliesportius, especialitzats i d'altres >2000 m² a partir de l'any 2013, >1500 m²)
- sales esportives (sales esportives, especialitzades i d'altres >50 m²)
- frontons i pistes amb frontó
- pistes de tennis
- pistes d'esquaix
- pistes de pàdel

- piscines aire lliure (vasos de piscines a l'aire lliure >50 m²)
- piscines cobertes (vasos de piscines en recinte tancat >50 m²)
- pistes d'atletisme (pistes d'atletisme amb un mínim de 200 m de corda)
- pistes de petanca
- espais singulars i àrees d'activitat (espais de bicicleta, rocòdroms, camps de tir, circuits de motor, camps de golf, d'altres espais singulars i àrees d'activitat esportiva)
- altres espais (velòdroms, patinòdroms i d'altres espais convencionals d'atletisme, i altres espais petits i no reglamentaris)

Font: Institut d'Estadística de Catalunya

Equipament esportius	Canovelles 2020
Pavellons	2
Pistes poliesportives	10
Camps poliesportius	2
Sales esportives	13
Frontons	1
Pistes de tennis	10
Pistes d'esquaix	0
Pistes de pàdel	7
Piscines a l'aire lliure	5
Piscines cobertes	3
Pistes d'atletisme	5
Pistes de petanca	14
Espais singulars	13
Altres espais	6
Total	91

Com valoreu els equipaments esportius de Canovelles

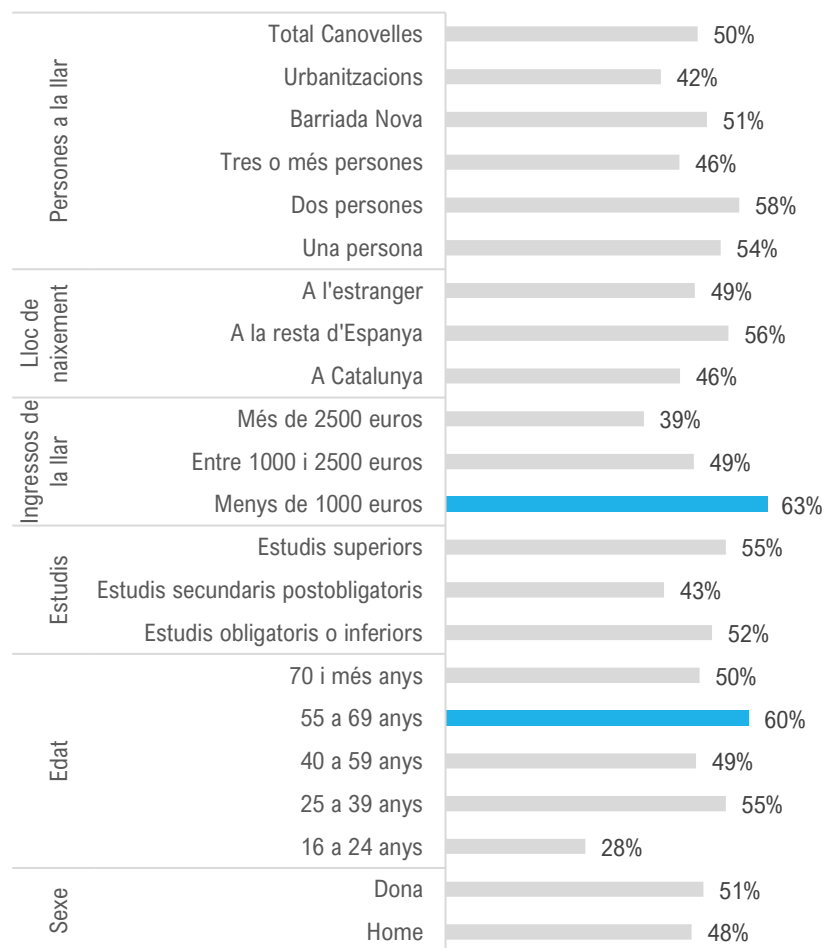
Hi ha pocs en algunes zones
Caldrien més equipaments a l'aire lliure, en
parcs

Font: Enquesta de salut. Canovelles 2021

Com es pot veure en el gràfic, la satisfacció de la població amb els equipaments esportius és molt elevada a Canovelles. Amb tot, un 51% de la població diu no poder opinar sobre aquests equipaments per no utilitzar-los.

% No utilitza els equipaments esportius

La població que menys utilitza els equipaments esportius de Canovelles es correspon al tram d'edat entre 55 i 69 anys i que està en situació econòmiques més precària.

Bons equipaments socioculturals

Com em el cas dels equipaments esportius, es destaca una bona xarxa d'equipaments cívics i culturals que contribueixen al desenvolupament comunitari de la ciutat. El preu de l'oferta d'activitats es considera també accessible.

Durant la pandèmia s'ha aturat en gran mesura l'activitat de tots aquests equipaments i tot just es comença a recuperar-la. En l'àmbit específic de la salut, destaca el Programa gent gran activa, que desenvolupa tallers de memòria, informàtica, etc. i contribueix a evitar l'aïllament de gent gran.

Morbiditat

Idees clau

Canovelles presenta indicadors de morbiditat que apunten a un pitjor estat de salut físic i mental de la població.

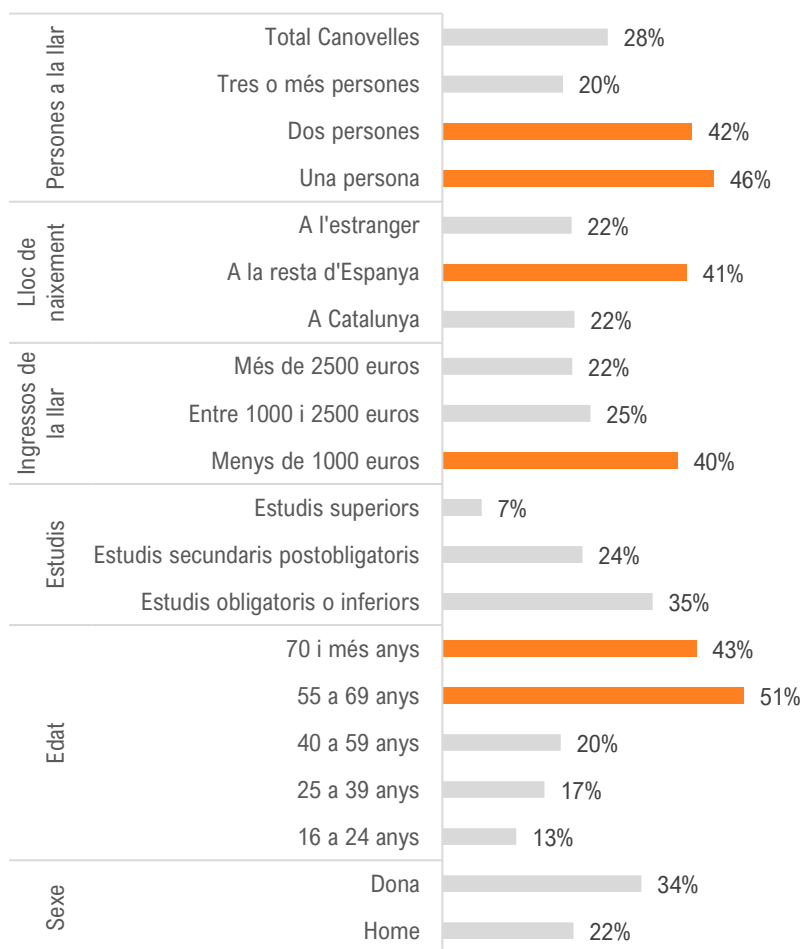
Destaca una pitjor autopercepció de salut i una elevada prevalença de l'excés de pes tant en adults com en infants. L'excés de pes reforça la idea de ser necessari activar una estratègia decidida de millora de l'alimentació.

Un altre aspecte remarcable és la concentració d'indicadors de risc en el grup d'edat entre els 55 i 69 anys. En aquest grup d'edat la salut es deterioraria significativament.

A nivell de salut mental es detecta bastanta patologia en la població adulta i menys en la població infantil. La percepció qualitativa a nivell tècnic és que la patologia mental ha augmentat en tots els grups d'edat.

L'accés als fàrmacs és en general bo, però es troba a faltar alguna prestació social dirigida a garantir de manera àgil l'accés als medicaments de la població amb menys ingressos.

% Percep el seu estat de salut com a dolent o regular

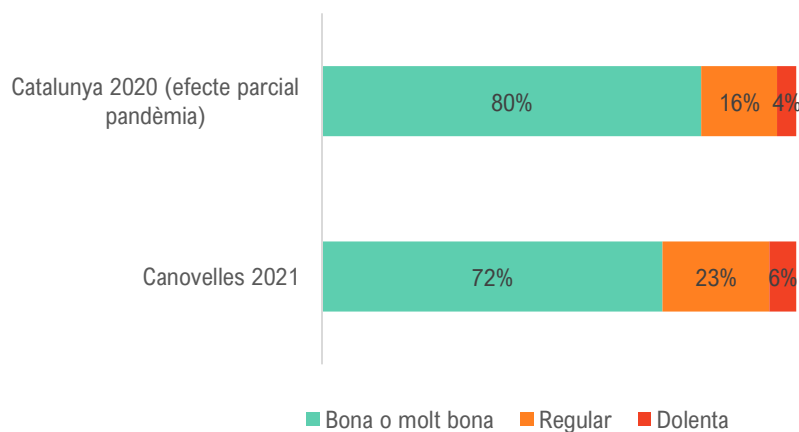
Font: Enquesta de salut. Canovelles 2021

Autopercepció de la salut més negativa

A Canovelles, la majoria de la gent té una autopercepció positiva de la seva salut.

No obstant, en comparació amb la mateixa dada de Catalunya, hi ha una major proporció de persones que tenen una autopercepció regular o dolenta de la seva salut. Concretament, quasi tres de cada deu persones perceben la seva salut com a regular o dolenta. Entre aquestes persones destaquen les de més edat (més de 55 anys, que viuen soles o només amb la parella, nascudes a la resta d'Espanya) i també les que tenen menys ingressos.

Com diries que és la teva salut en general?

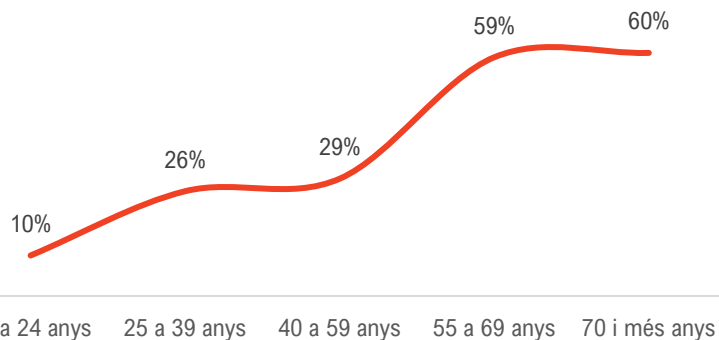
Font: Enquesta de salut. Canovelles 2021

Tens alguna malaltia o problema de salut crònic o de llarga durada?

Tens alguna malaltia o problema de salut crònic o de llarga durada?

— % amb malalties o problemes crònics de salut. Canovelles 2021

Font: Enquesta de salut. Canovelles 2021

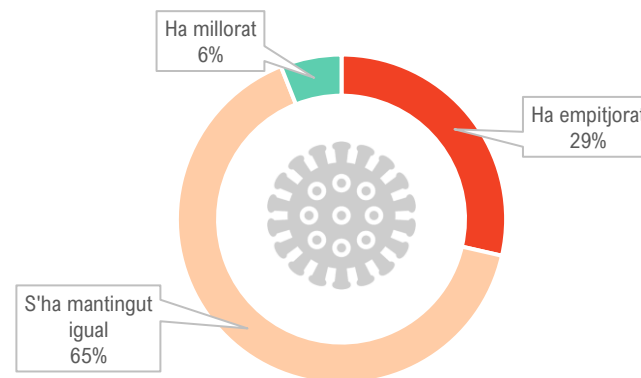
Augment de patologies vinculades a la vellesa

Els resultats de l'enquesta a la població mostren una prevalença de patologies o malalties de llarga durada o cròniques similar a Catalunya (36% a Canovelles i 37,8% a Catalunya a 2020).

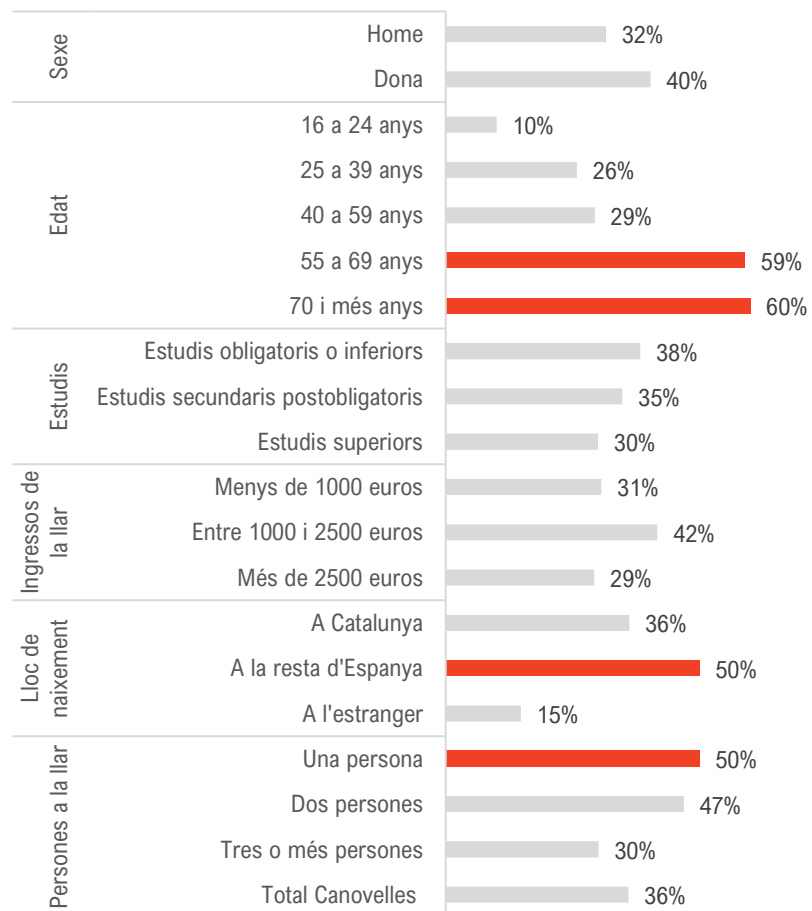
Lògicament, la prevalença de patologies cròniques augmenta amb l'edat. Sobre surt a Canovelles un gran augment d'aquestes patologies a partir dels 55 anys, sent el grup d'edat entre els 55 i 69 anys un grup que a l'enquesta emergeix com a bastant deteriorat a nivell de salut i també a altres nivells d'estat ànim i relació social.

Un 29% de la població considera que la seva salut general ha empitjorat arran de la pandèmia. Per a la resta s'ha mantingut igual i només un 6% diu que ha millorat.

Com ha canviat el teu estat general de salut des de que va començar la pandèmia?

% Amb malalties o problemes de salut crònics o de llarga durada.

Font: Enquesta de salut. Canovelles 2021

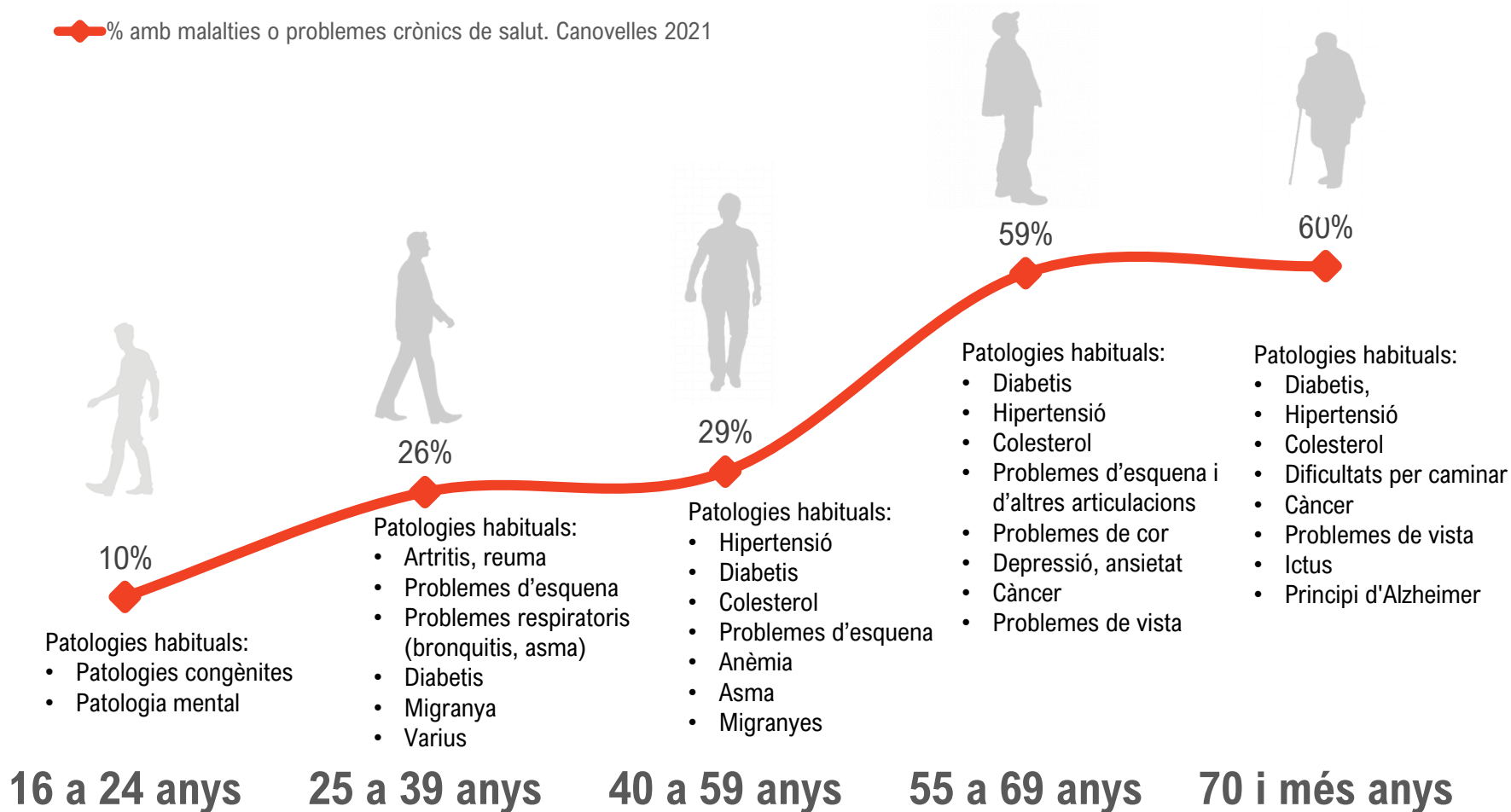
La incidència de malalties o dolències de llarga durada es concentra en les edats superiors a 55 anys així com en persones nascudes a la resta d'Espanya i/o que viuen soles. En totes aquestes variables coincideix un perfil d'edat envellit.

Les dones presenten una percepció més negativa de la seva salut i també més incidències de patologies o dolències cròniques.

En els diagrames a continuació poden veure's quines són les afectacions de salut més habituals segons grups d'edat i també quins són els aspectes que més voldrien millorar de la seva salut personal les persones, segons grup d'edat.

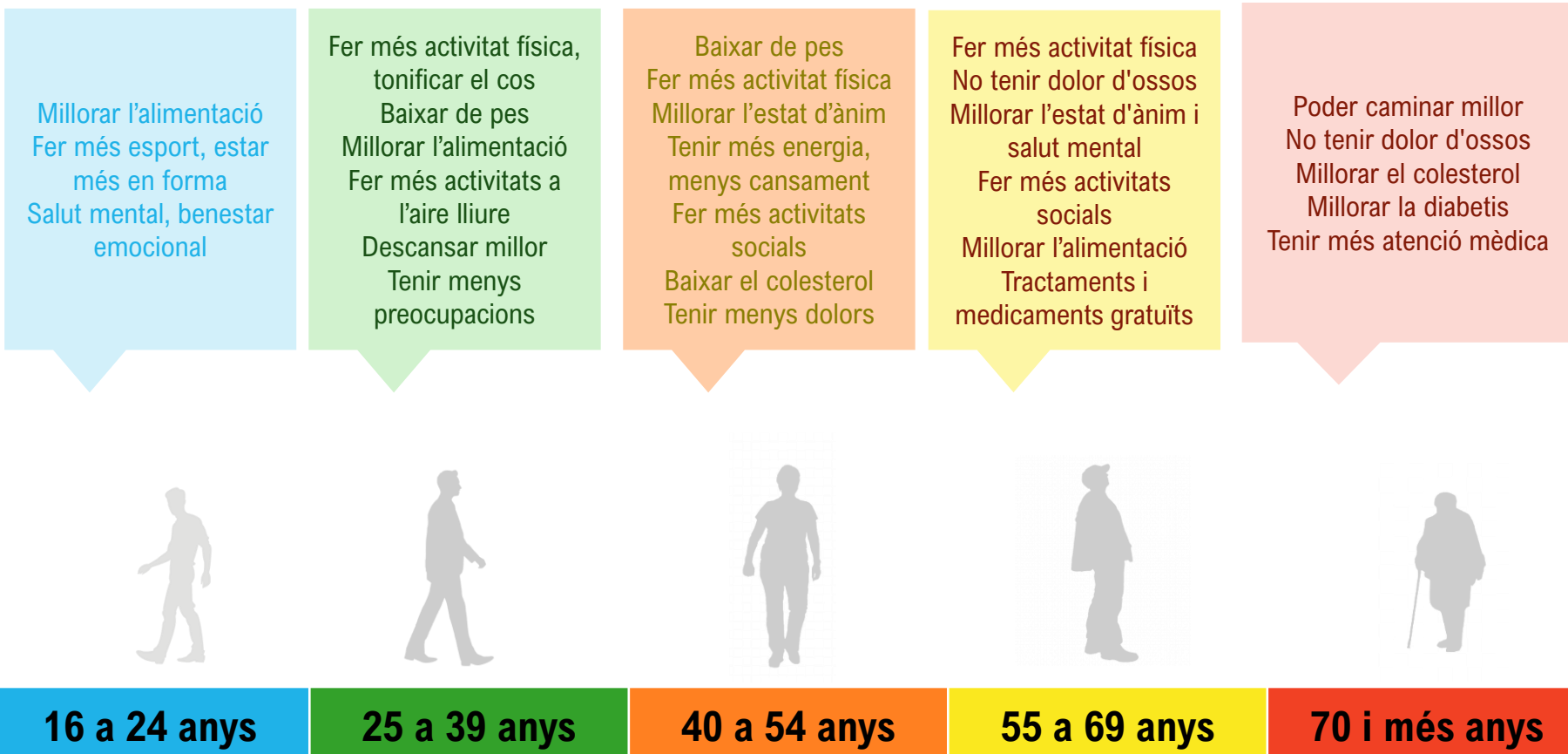
Tens alguna malaltia o problema de salut crònic o de llarga durada?

—◆ % amb malalties o problemes crònics de salut. Canovelles 2021

Font: Enquesta de salut. Canovelles 2021

Què és el que més t'agradaria millorar de la teva salut personal? (respostes espontànies més habituals)

Font: Enquesta de salut. Canovelles 2021

Percentatge elevat de població amb excés de pes

Les causes d'atenció mèdica més freqüents a l'ABS de Canovelles són:

- **En la població adulta:** Alteracions del metabolisme lipídic (colesterol), obesitat, hipertensió i trastorns d'ansietat. En comparació amb el conjunt de Catalunya, observem el mateix rànquing de patologies més habituals. Tanmateix, destaca a Canovelles una incidència sensiblement major d'obesitat, fet que pot estar relacionat amb pitjors hàbits alimentaris.
- **En la població infantil:** deformitats adquirides extremitats (per exemple, peus plans), obesitat, rinitis al·lèrgica, hipertròfia amígdales/adenoides i hèrnies abdominals. Tots aquests valors es troben per sobre del conjunt de Catalunya, especialment el d'obesitat i deformacions d'extremitats.

Població de 15 anys i més atesa a atenció primària per causa (%). 10 causes més freqüents. Any 2018
En fluorescent, valors significativament més elevats respecte a Catalunya

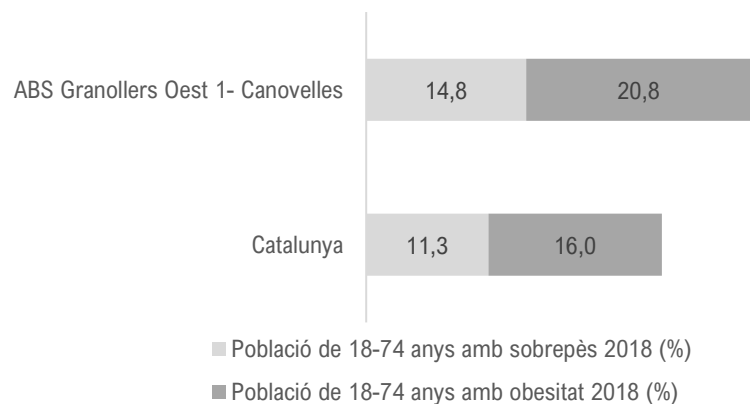
ABS	Alteracions del metabolisme lipídic	Hipertensió arterial no complicada	Obesitat	Trastorn ansietat/angoixa/estat ansiós	Depressió	Rinitis al·lèrgica	Diabetis no insulíndependent	Varices de les cames	Altres artrosis	Hipotiroidisme/mixedema
Catalunya	21,6	20,8	16,1	15,3	10,1	9,3	7,7	7,2	6,7	6,0
ABS Granollers Oest 1- Canovelles	23,9	20,6	20,7	16,6	11,0	9,3	8,3	7,8	7,0	5,3

Població de 0 -14 anys atesa a atenció primària per causa (%). 10 causes més freqüents. Any 2018
En fluorescent, valors significativament més elevats respecte a Catalunya

ABS	Deformatats adquirides extremitats	Obesitat	Rinitis al·lèrgica	Hipertròfia amígdala/adenoides	Trastorns de refracció	Asma	Altres hèrnia abdominals	Criptorquidia	Trastorns ansietat i angoixa	Trastorns hipercinètics
Catalunya	6,5	5,4	5,1	4,9	4,8	4,3	3,5	2,1	1,3	1,8
ABS Granollers Oest 1- Canovelles	11,7	9,4	8,5	7,3	5,4	5,7	7,3	1,8	2,1	1,5

Font: Observatori del Sistema de Salut de Catalunya de l'AQuAS.

Població de 18 a 74 anys amb excés de pes (%) 2018

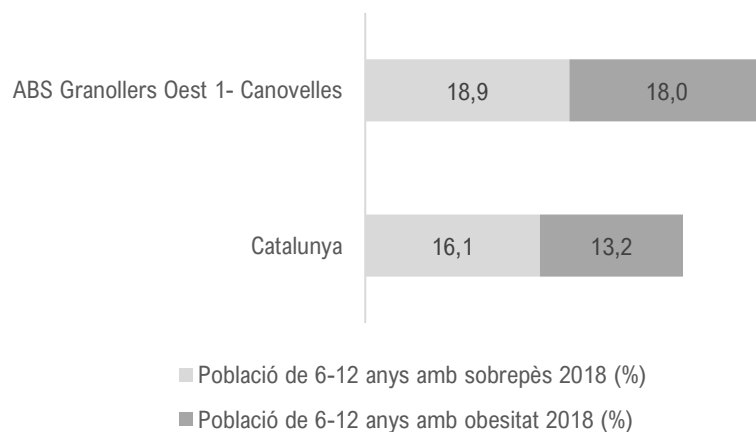
Les dades a l'esquerra mostren de manera més exhaustiva la detecció d'excés de pes des de l'ABS. En aquest cas es recull no només l'excés de pes com causa d'atenció mèdica sinó també en base a la detecció que es fa dins dels protocols d'atenció. Les dades diferencien entre l'obesitat i el sobrepès, entès com una situació més lleu d'excés de pes que l'obesitat.

Podem observar que a Canovelles, el total de població adulta amb excés de pes seria (a 2018) del 35,6%, és a dir, una de cada tres persones.

En el cas dels infants, l'excés de pes seria del 36,9%, és a dir més de un de cada tres infants. Les xifres són clarament més elevades que al conjunt de Catalunya, pres com a punt de referència.

L'elevada prevalença de l'excés de pes tant en la població adulta com infantil reforça la idea de que el Pla Local de Salut té en la millora de l'alimentació un dels seus principals objectius.

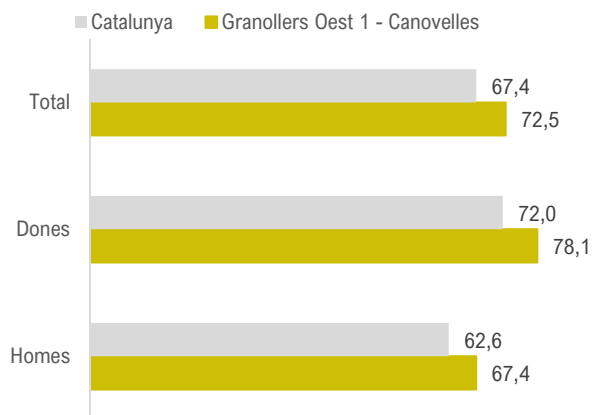
Població de 6 a 12 anys amb excés de pes (%) 2018

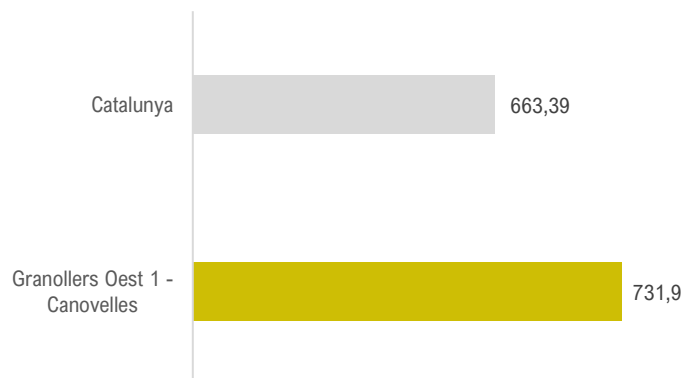
Font (gràfics): Observatori del Sistema de Salut de Catalunya de l'AQuAS.
Excés de pes = suma de persones amb sobrepès i persones amb obesitat.

Font: Observatori del Sistema de Salut de Catalunya de l'AQuAS.

Població consumidora de fàrmacs 2018 (%)

Taxa bruta de població polimedicada amb 10 principis actius (ATC) o més 2018 (ABS) (per 100.000 habitants)

Font: Observatori del Sistema de Salut de Catalunya de l'AQuAS.

Dificultat d'accedir a fàrmacs de pagament per part de la població més vulnerable

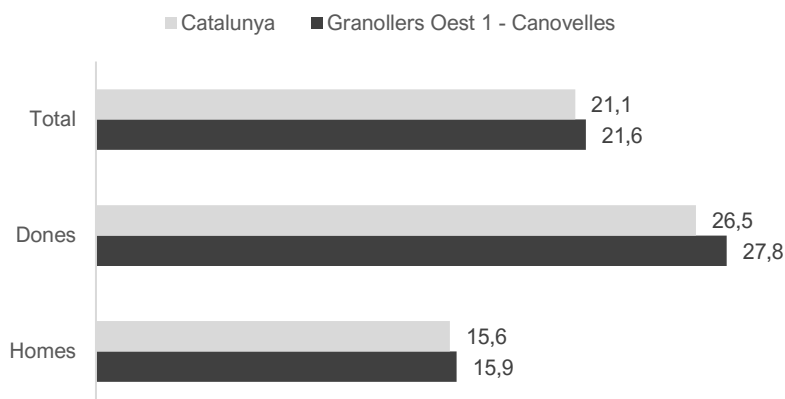
En termes generals, la població de Canovelles té un bon accés als fàrmacs, fins i tot per sobre dels valors de referència a Catalunya. L'Índex de Qualitat en la prescripció Farmacèutica (IGF) elaborat pel CatSalut indica que aquesta prescripció és adequada en un alt grau.

La població polimedicada, amb més de 10 principis actius, supera també clarament la mitjana de Catalunya, indicant un elevat percentatge de pacients amb patologia múltiple o complexa.

Tot i aquest accés general als medicaments, des de l'ABS s'adverteix de les grans dificultats d'accés de la població amb menys ingressos per accedir als fàrmacs, ja que no poden afrontar el pagament de medicaments que la seguretat social no subvenciona al 100% però que en canvi poden ser molt necessaris. Entre aquests es troben medicacions de tipus psiquiàtric, dermatològic i per a al·lèrgies.

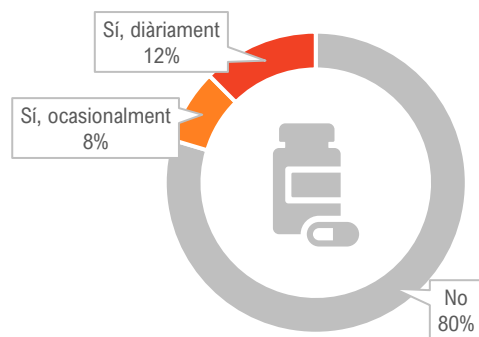
Es donen actualment en l'ABS dues realitats diferenciades. Per una banda, la població atesa que pertany a Granollers pot accedir al Programa Farmacèutic que els dona accés als medicaments de forma gratuïta. La població atesa que pertany a Canovelles no pot beneficiar-se d'aquest acord i per tant és més problemàtic el seu accés als medicaments, que finalment ha de ser cobert via Serveis Socials o Càritas.

El no accés a tractaments buco-dentals, ortopèdics etc. presenta reptes similars pel que fa a aconseguir l'accés de la població amb menys ingressos. Es disposa d'alguns convenis amb ONGs per cobrir aquests aspectes.

Població consumidora de psicofàrmacs 2018 (% brut)
(ABS)

Font: Indicadors territorials (Departament de Salut)

En les últimes dues setmanes, has consumit algun sedant o tranquil·litzant per un motiu d'ansietat, estrès, desmotivació, tristesa, nervis, insomni, etc.

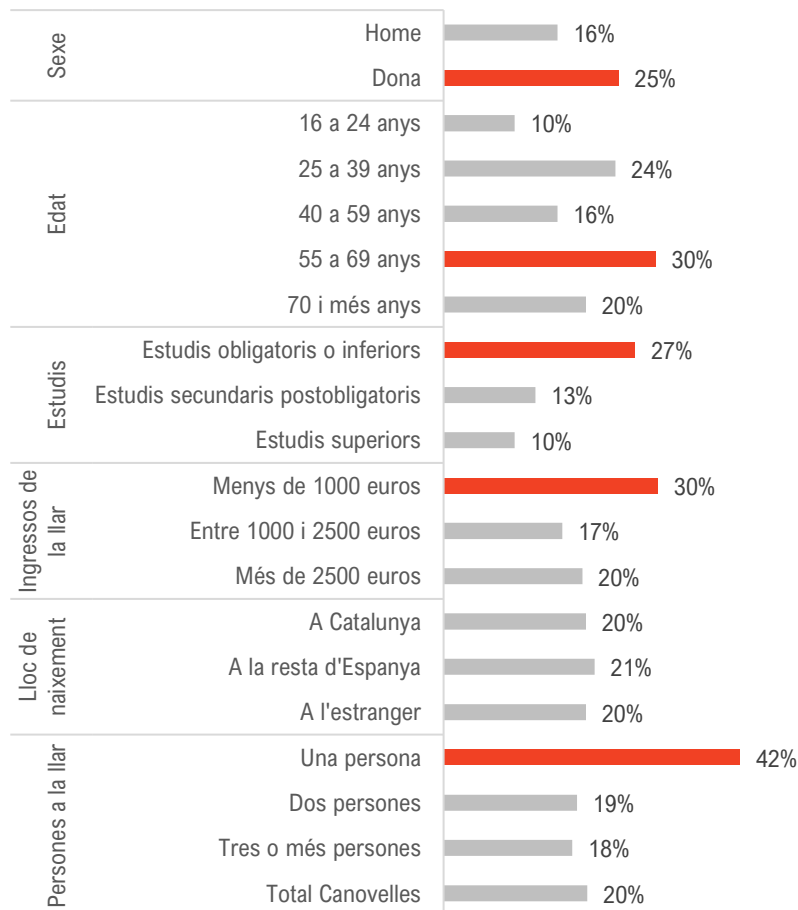
Font: Enquesta de salut. Canovelles 2021

Consum de psicofàrmacs similar a la mitjana de Catalunya

Pel que fa a l'accés a psicofàrmacs amb prescripció mèdica, observem, segons les dades de l'ABS, que l'accés és similar i inclús una mica superior a la mitjana de Catalunya (21,6% i 21,1% respectivament), la qual cosa és força coherent amb el fet de tenir un major percentatge de població adulta atesa en centres de salut mental.

Segons l'enquesta, un 20% de la població de 16 i més anys ha pres en les dues últimes setmanes algun tipus de psicofàrmac, sigui diàriament o ocasionalment.

% Pren psicofàrmacs diàriament o ocasionalment.
Canovelles, 2021

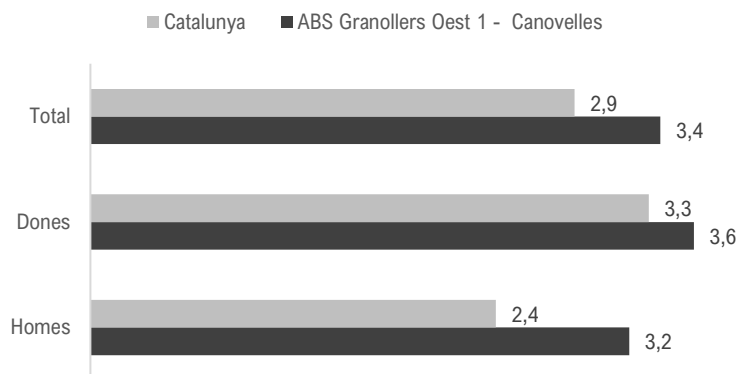

Font: Enquesta de salut. Canovelles 2021

L'enquesta a la població ens permet veure que el perfil més consumidor de psicofàrmacs es correspon amb persones que viuen soles i tenen baixos ingressos. Sorpren en canvi el patró d'edat, de manera que el consum és més elevat entre la població de 55 i 69 anys, seguida de la població d'entre 25 i 39 anys. Aquests grups d'edat fan més consum de psicofàrmacs que la població de 70 i més anys. De nou, el col·lectiu entre 55 i 69 anys emergeix com grup que concentra dificultats de salut.

Les dones, d'altra banda, fan més consum que els homes.

Població de 18 anys i més atesa a centres ambulatoris de salut mental (%brut) (ABS). 2018

Percentatge elevat de població adulta atesa en centres ambulatoris de salut mental (CSMA)

Un 3,4% de la població adulta és atesa en el CSMA (dades de 2018), sent aquest un percentatge major que al conjunt de Catalunya. Les dones presenten més patologia que els homes, si bé en comparació a Catalunya, Canovelles destaca per tenir una població masculina amb més patologies mentals. Les persones consultades durant la diagnosi apunten que el percentatge d'adults afectats per malalties mentals podria ser actualment major, ja que es detecta un augment, sobre tot en població jove.

Les patologies mentals amb més pes a Canovelles són la depressió, psicosis i esquizofrènia. Aquestes dues últimes en major proporció que a Catalunya.

La patologia mental, si no està tractada, impossibilita la inserció laboral, disparant el risc d'exclusió social.

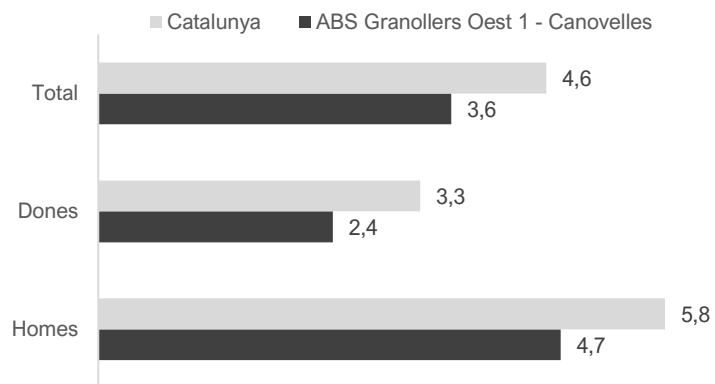
Població de 18 anys i més atesa a centres ambulatoris de salut mental per causa (%). Any 2018

En fluorescent, els valors sensiblement més elevats que a Catalunya

ABS	Depressió	Ansietat	Esquizofrènia	Altres psicosis	Trastorn bipolar	Demència
Catalunya	34,7	14,4	10,8	9,6	7,0	1,1
ABS Granollers Oest 1 - Canovelles	29,1	5,3	14,8	20,9	6,4	0,2

Font: Observatori del Sistema de Salut de Catalunya de l'AQuAS.

Població menor de 18 anys atesa a centres ambulatoris de salut mental (%brut) (ABS)

Percentatge baix de població infantil atesa en centres ambulatoris de salut mental (CSMIJ)

A diferència de la població adulta, en el cas de la població infantil i adolescent (fins els 16 anys) trobem un menor percentatge atès en centres de salut mental per infants i joves (CSMIJ). En quant a patologies ateses, destaca una major proporció de trastorns de conducta.

Tot i l'anterior, els serveis socials, d'educació, esportius o l'ABS detecten un augment de trastorns mentals en població jove. Destaquen també la situació de la població entre 16 i 18 anys, que actualment són atesos al CSMA però possiblement requeririen una atenció més especialitzada. Es crida també l'atenció sobre la necessitat d'atendre de forma més integrada la patologia dual (mental i per addiccions).

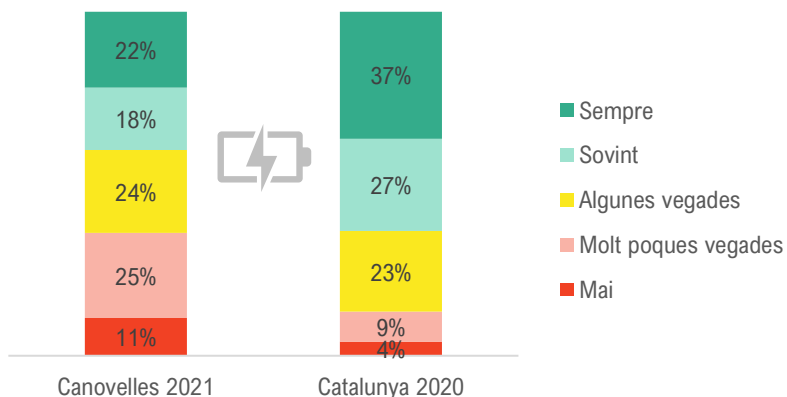
Població menor de 18 anys atesa a centres ambulatoris de salut mental per per causa (%). Any 2018

En fluorescent, els valors sensiblement més elevats que a Catalunya

ABS	Trastorn de dèficit d'atenció i/o hiperactivitat	Trastorn adaptatiu	Trastorn de l'espectre autista	Trastorn de conducta	Trastorn de conducta alimentària
Catalunya	28,4	18,4	15,2	8,3	2,0
ABS Granollers Oest 1 - Canovelles	30,2	14,2	17,8	15,4	3,0

Font: Observatori del Sistema de Salut de Catalunya de l'AQuAS.

Les dues últimes setmanes... T'has sentit amb energia de sobres?

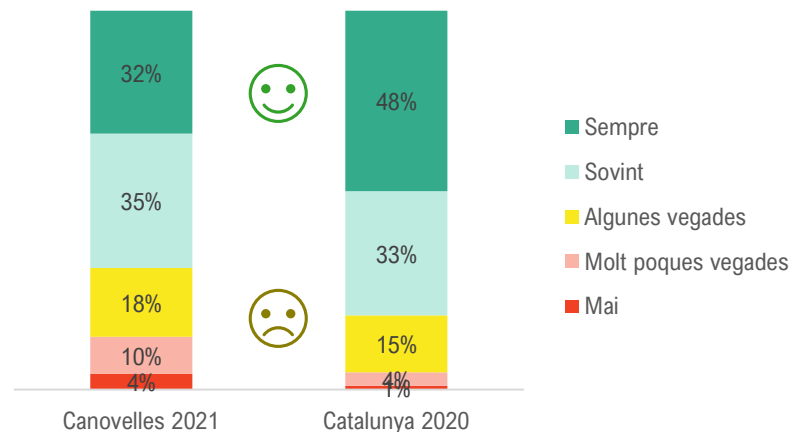

Estat d'ànim una mica baix entre la població

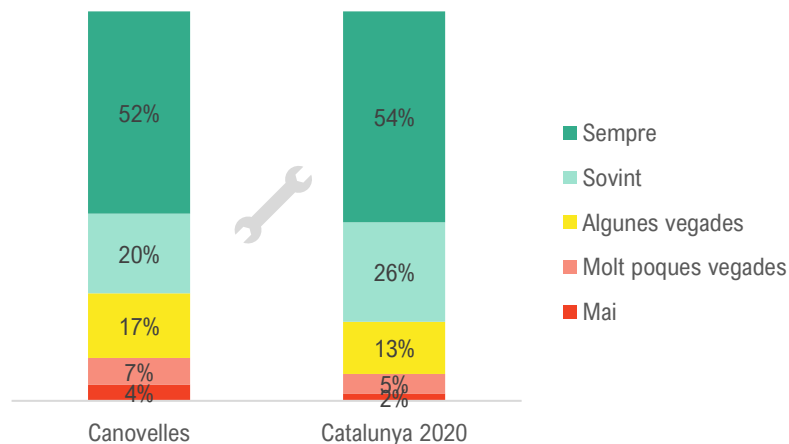
L'enquesta ha preguntat per l'estat d'ànim de la població, replicant a Canovelles preguntes que es fan en l'enquesta de salut (ESCA) de Catalunya.

La població de Canovelles denota que se sent més cansada (amb menys energia) que els valors registrats a 2020 a Catalunya (és possible que aquests valors hagin disminuït també a Catalunya a 2021, a causa de l'efecte acumulat de la pandèmia). D'altra banda, s'enregistra una mica més de persones que no se senten alegres. En canvi, els valors de sentir-se útil (molt associats al fet d'assumir tasques de cura o/i laborals) són similars al conjunt de Catalunya.

Les dues últimes setmanes... T'has sentit alegre?

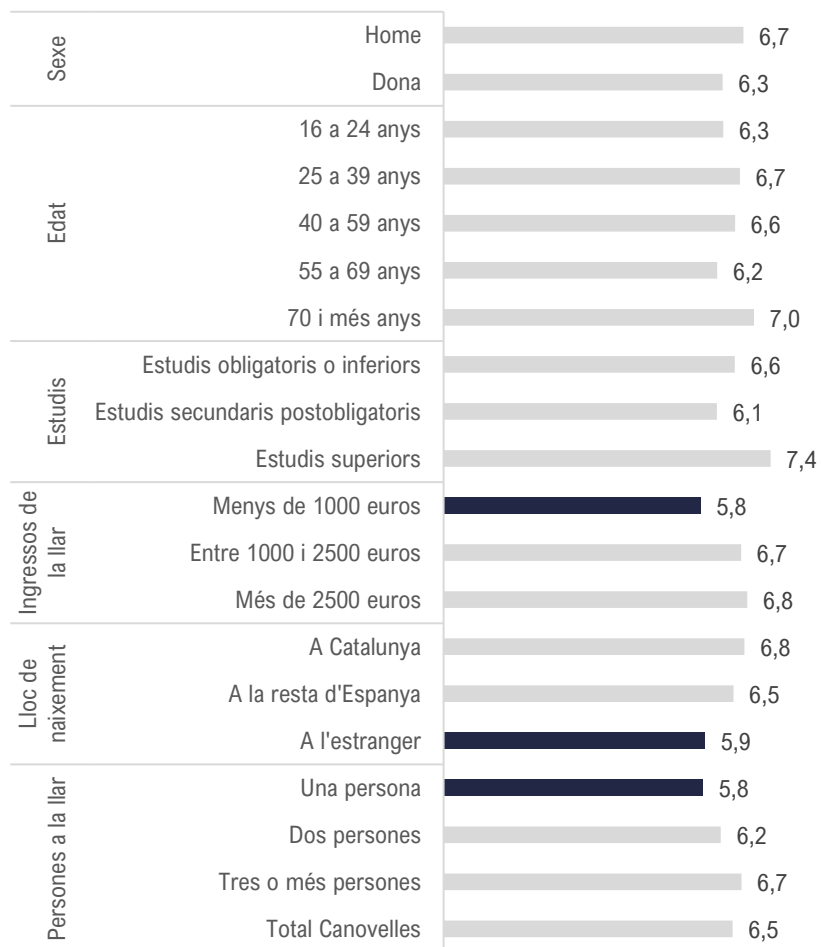

Les dues últimes setmanes... T'has sentit útil?

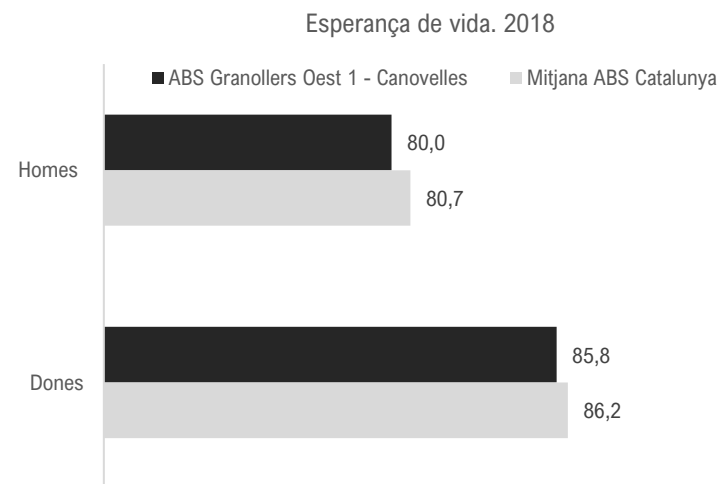
Font: Enquesta de salut. Canovelles 2021

Índex estat d'ànim (Mitjana, escala de 0 a 10 punts)

Les tres preguntes anteriors sobre l'estat d'ànim poden combinar-se en un índex, sumant les diferents puntuacions i fent una equivalència en una escala de 0 a 10.

Fent aquest exercici, observem que les persones amb pitjor estat d'ànim són aquelles amb menys ingressos, d'origen estranger i que viuen soles.

Font: Indicadors de salut comunitària (Departament de Salut)

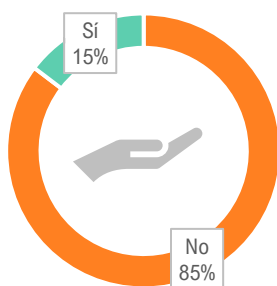
Esperança de vida una mica menor que a Catalunya

L'esperança de vida a Canovelles se situa actualment en 80 anys per als homes i 85,8 anys per a les dones. El valor en ambos casos se situa lleugerament per sota de la mitjana de Catalunya.

Aquesta dada és coherent amb el fet de tenir una població amb pitjors condicions materials de vida, factor que demostra ser un dels principals condicionants de salut.

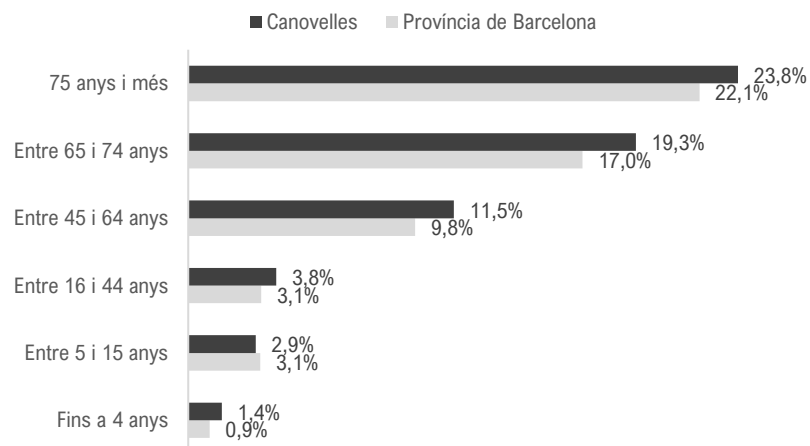
Cuides alguna persona gran, o alguna persona amb alguna limitació, malaltia, discapacitat o dependència per fer les activitats habituals de la vida quotidiana?

Per exemple: l'ajudes a menjar, vestir-se, rentar-se, etc.

Font: Enquesta de salut. Canovelles 2021

% de persones amb discapacitat per grup d'edat

Font: Idescat

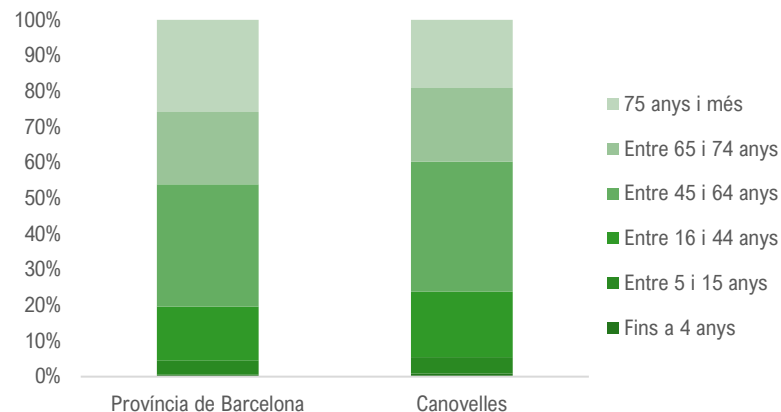
Proporció moderada de població dependent i amb discapacitat

Segons l'enquesta ciutadana, un 15% de la població major de 16 anys cuida a alguna persona amb dependència, discapacitat o malaltia i l'ajuda per fer tasques quotidianes. Es tracta d'un percentatge orientatiu de les persones amb dependència que viuen en habitatges de Canovelles (no es compten en aquest percentatge les persones que viuen en residències per a persones dependents).

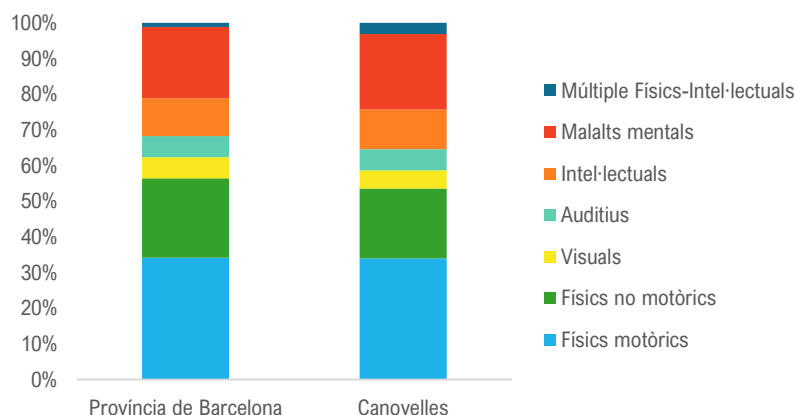
Amb dades comparatives, observem que a Canovelles hi ha una proporció una mica més alta de persones amb discapacitat reconeguda que al conjunt de Catalunya. Pel que fa a les persones amb dependència, aquesta xifra és una mica menor que la de Catalunya (veure pàgina següent).

El perfil de la discapacitat a Canovelles és sobretot físic motòric (igual que a Catalunya). Pel que fa a l'edat de les persones discapacitades, hi ha més proporció de gent jove i adulta i menys gent gran.

Persones reconegudes legalment com a discapacitades segons l'edat de les persones. Any 2020

Persones reconegudes legalment com a discapacitades segons el tipus de discapacitat. Any 2020

Font: Idescat

Com hem dit anteriorment, Canovelles disposa actualment d'un bon servei de SAD per atendre a la població dependent. Es noten a faltar en canvi places de centre de dia o residència per a gent gran dependent.

A nivell associatiu es noten a faltar associacions específiques en aquest àmbit que puguin aportar suport mutu, orientació o pressió per a la consecució de recursos (per exemple, familiars de persones amb Alzheimer, o de persones amb TEA, etc.). En tant que no hi ha associacions pròpies de Canovelles, sembla important facilitar la connexió amb aquelles que hi pugui haver en els municipis veïns.

A nivell esportiu, només el club de handbol ha creat algun grup específic per acollir persones amb diversitat funcional. La resta de clubs mostren una sensibilitzat creixent per donar cabuda a aquesta població però no han desenvolupat cap acció estratègica en aquest sentit.

Gestió de la pandèmia amb punts forts i febles

Pel que fa a la gestió sanitària de la pandèmia de Covid-19, es destaquen alguns encerts, com:

- Actuació ràpida.
- Protecció prioritària de les persones econòmicament vulnerables.
- Acció comunicativa intensiva per donar a conèixer les mesures que s'anaven aprovant.
- Organització de cribratges massius.
- Coordinació entre el CAP i els centres escolars per aplicar els protocols indicats pel Departament de Salut.
- Facilitació de dispositius electrònics a l'alumnat durant el confinament per part del servei d'educació.
- Activació d'iniciatives de voluntariat i solidaritat.
- La gestió dels tràmits no presencials de forma telemàtica.

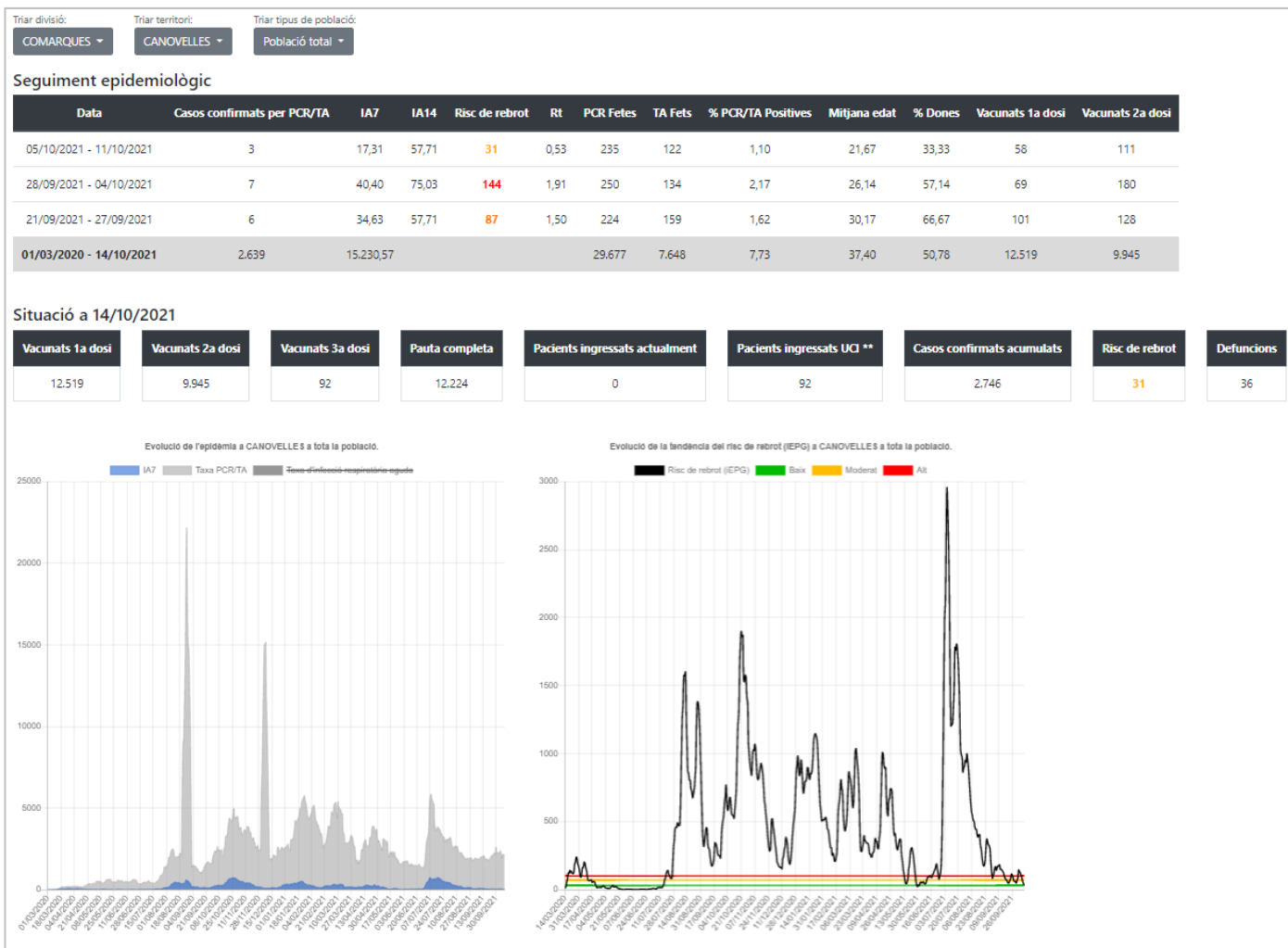
Font: Enquesta de salut. Canovelles 2021

En canvi, es destaquen també alguns punts febles en aquesta gestió:

- Dificultats per fer acomplir les normes de protecció del contagi en la via pública.
- Dificultats per detectar o fer seguiment a persones amb trastorns mentals, en situació de soledat o en situacions de convivència conflictives.

A setembre de 2021, la taxa acumulada de casos Covid és a Canovelles de 1.544,26 persones per cada 10.000 habitants. Aquesta xifra és una mica més elevada que l'enregistrada en 'entorn de Granollers i de l'Àmbit Metropolità Nord (1.252,74).

Es comptabilitzen en total, des del març de 2020 a principis d'octubre de 2021 un total de 36 defuncions per Covid a Canovelles.

Font: Departament de Salut

Acció comunitària

Idees clau

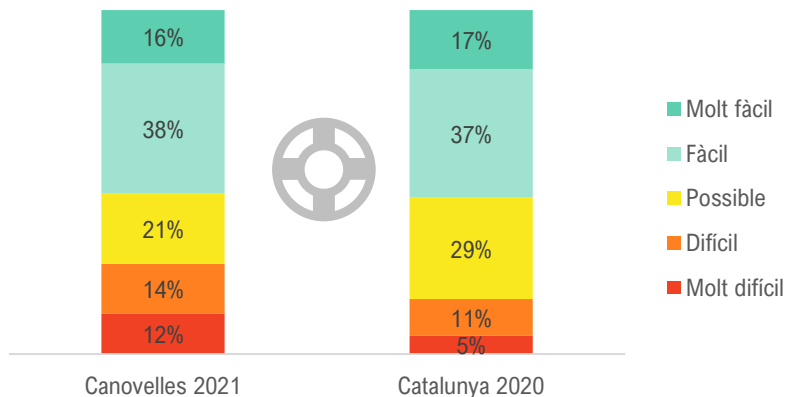
Canovelles té un ampli bagatge d'entitats i experiències de treball comunitari en salut. Compta a més amb l'avantatge de disposar d'un ABS que tradicionalment s'ha implicat en activitats de salut comunitària.

La pandèmia ha aturat les iniciatives existents i ha creat una situació en la que l'atenció assistencial i urgent ha sigut pràcticament la única prioritat.

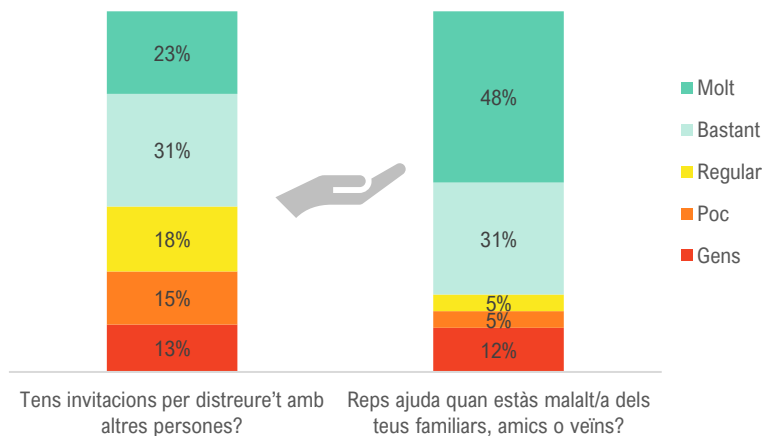
Un cop passat l'estiu de 2021 s'està entrant en un escenari de recuperació de l'activitat social, esportiva, educativa i cultural, del tot necessària per contribuir a la recuperació de les conseqüències de la pandèmia.

Hi ha voluntat unànime de potenciar l'acció comunitària en salut, en col·laboració entre l'Ajuntament i l'ABS, estructurant una estratègia i garantint un lideratge que coordini el treball en xarxa i permeti fer una acció continuada que depassi els programes o tallers puntuals o efímers. Una de les prioritats d'aquesta estratègia podria ser relançar el projecte de Prescripció Social.

Et seria fàcil demanar ajuda als teus veïns en cas que la necessitessis si et posessis malalt?

Suport social

Font: Enquesta de salut. Canovelles 2021

Empitjorament del teixit social informal durant la pandèmia

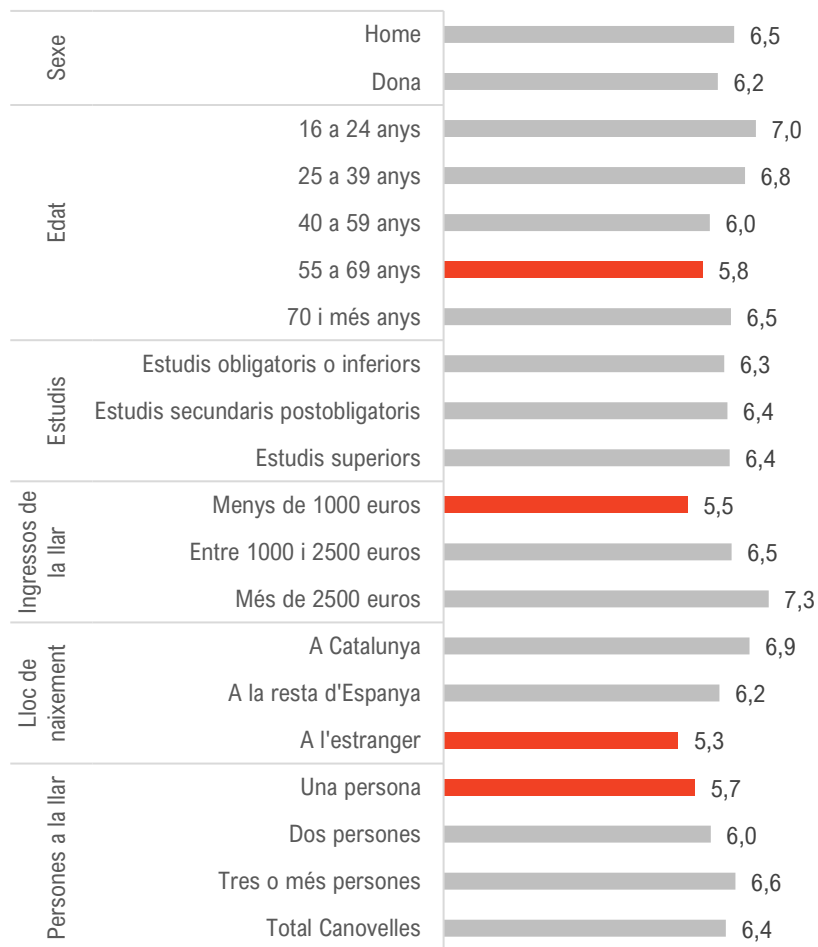
Segons l'enquesta, el teixit de suport veïnal a Canovelles és molt similar al que es detecta al conjunt de Catalunya, si bé hi ha un lleuger major percentatge de persones que veuen molt difícil poder rebre ajut dels seus veïns i veïnes: 26% en el cas de Canovelles i 16% en el conjunt de Catalunya.

D'altra banda, un 79% de les persones diuen que reben ajuda quan estan malalts de familiars i amics. En canvi, 'només' un 54% diu tenir invitacions freqüents per distreure's amb altres persones.

En general, hi ha la consideració de què Canovelles és un poble solidari i amb molta vida social. Durant la pandèmia es van activar grups d'ajuda mútua a nivell de veïnat. Amb tot, des del Servei de Mediació s'atenen comunitats de veïns on la convivència és poc solidària, o on hi ha persones que es troben molt soles i poc acompanyades.

Font: Enquesta de salut. Canovelles 2021

Índex de capital social (promig en escala de 0 a 10)

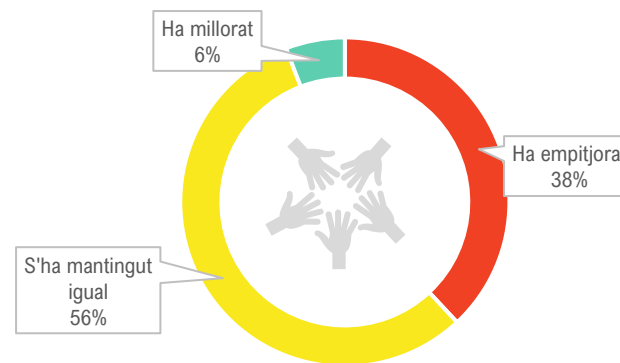
Font: Enquesta de salut. Canovelles 2021

Les persones amb menor capital social (xarxa de suport veïnal, familiar i invitacions per distreure's) es corresponen a persones amb pocs ingressos, d'origen estranger i també amb persones d'entre 55 i 69 anys o/i que viuen soles.

La pandèmia hauria agreujat, segons l'enquesta, les relacions socials del 38% de la població. La resta ha aconseguit mantenir igual les seves relacions socials i un 6% les ha millorat.

L'empitjorament de les relacions socials degut a la pandèmia és més elevat que l'empitjorament de la salut i igual a l'empitjorament de la situació econòmica personal.

Com ha canviat les teves relacions socials des de que va començar la pandèmia?

Font: Enquesta de salut. Canovelles 2021

Granollers – Canovelles

Programa de actividad física suave, orientada al bienestar y a la mejora de la salud.
 Programa que acelera y refuerza los procesos de recuperación de las personas.

Localización: Carrer Diagonal, 08420 Canovelles, Barcelona

Actividades: Running suave, gimnasia suave, circuits de flexibilidad, senderismo, trail running.

¡Quiero entrenar!

Sport2live

Teixit associatiu en salut poc desenvolupat

A Canovelles hi ha dues entitats de l'àmbit de la salut (ASDISIN i ASORDCAN), especialitzades en discapacitat. Algunes altres, ubicades a Granollers, fan extensiva la seva tasca a Canovelles, com la Fundació d'Ajuda Oncològica Oncovallès i l'Associació Espanyola Contra el Càncer (AECC).

D'altra banda, la salut es treballa des d'una vessant salutogènica des del teixit social i sobre tot esportiu, molt abundant a Canovelles.

Han sorgit recentment projectes liderats per entitats, com **Sport2life**, per a gent ex-toxicòmana. El SAE cedeix dos cops per setmana les instal·lacions a aquest projecte.

Creu Roja de Granollers i altres entitats com Betesda o Fundació Reir són entitats de referència en l'àmbit de la salut per a Canovelles que està cobrint aspectes socials fonamentals com:

- Entrega de lots d'aliments i d'higiene adulta i infantil
- Informació sobre campanyes de vacunacions, onades de calor...
- Seguiment i acompanyament a persones grans i final de la vida.
- Acompanyament a la infància en risc i les seves famílies
- Acollida de població estrangera
- Tramitació de la TSI a persones que no es poden empadronar.

Les associacions de veïns i culturals també contribueixen a la salut en la mesura que fomenten la vida social i comunitària.

En qualsevol cas, no hi ha a Canovelles ara per ara un teixit associatiu ampli orientat a la salut i que articuli iniciatives amb aquest objectiu.

Trobades del Grup de Suport Emocional i Ajuda Mútua de Canovelles
Font: Web de l'Ajuntament de Canovelles

Voluntat d'impulsar l'acció comunitària en salut

La promoció de la salut és una competència local en salut pública que permet fer un treball preventiu i comunitari en salut.

Ara per ara, no existeix personal tècnic de salut pública com a tal a l'Ajuntament de Canovelles i això dificulta impulsar una estratègia continuada de promoció de la salut. Aquest dèficit de personal dificulta també l'exercici de les competències en vigilància i protecció de la salut, en àmbits com el control d'establiments alimentaris.

L'anterior no significa que no s'hagin desenvolupat programes de promoció comunitària de la salut. Aquestes s'han impulsat sobre tot des de l'ABS (fins abans de la pandèmia), l'àrea de Serveis a les Persones i Acció Comunitària (amb un agent comunitari) i Esports.

Destaquem a continuació alguns dels més destacats:

Per una banda, el Pla Local d'Addiccions de Canovelles ha estat concebut com un programa comunitari, basat en el treball en xarxa amb escoles, entitats i diferents serveis i equipaments. Des d'aquest pla s'han activat campanyes i activitats de sensibilització.

El programa Gent Gran Activa inclou moltes activitats diferents que afavoreixen un envelliment saludable.

De manera més recent, s'ha creat el Grup de Suport Emocional i Ajuda Mútua destinat a persones cuidadores de familiars dependents.

www.canovelles.cat
 Periòdic Informatiu de Canovelles Núm. 121 · Octubre 2021

SOM + avui canovelles

Tot Salut

TINGUEM CURA DE LA NOSTRA SALUT EMOCIONAL

L'octubre és un mes que per molts significa la immersió oficial en les rutines habituals. I en ocasions, això comporta un cert decaïment anímic en algunes persones. Allargar els efectes beneficiosos del descans, l'activitat social i física i del temps a l'oci, tot plegat més propici en època d'estiu, contribueix al benestar mental.

Des del CAP Canovelles, volem oferir-vos uns consells per mantenir una bona salut emocional durant tot l'any.

- Sigueu actius. L'activitat física regular s'associa a un major benestar mental i s'ha vist que pot disminuir el risc de patir una depressió i en el deteriorament cognitiu propi de l'edat. No és necessari que sigui molt intensa: caminar, pujar escales, anar amb bicicleta, ballar o jugar a petanca.
- Enfortiu les relacions personals i dediqueu-vos temps. S'ha vist que tenir una xarxa social de suport és un factor de protecció davant d'alguns problemes de salut mental. Invertiu temps en les relacions que us ajuden a sentir-vos valorats i estimats. Feu-ho també en activitats que us facin gaudir, com llegir o pintar.
- Procureu-vos un descans suficient, tant físic com mental, i eviteu estats de cansament o fatiga especialment si són prolongats. Conegueu els vostres signes de cansament (irritabilitat, falta de concentració...), per incorporar un temps per al descans o, fins i tot, canvis en hàbits o horaris. Descansar pot significar moltes coses en funció de la causa del cansament: introduir petites pauses per desconnectar, fer alguna activitat física per relaxar-vos...
- Seguiu una dieta variada i equilibrada en nutrients i quantitat: és fonamental perquè el sistema nerviós funcioni adequadament. Alguns estudis relacionen el tipus de dieta amb el risc de patir una depressió. En concret, s'ha vist que la dieta mediterrània podria tenir un efecte positiu per al benestar psicològic. Beveu força aigua per al bon funcionament del vostre cervell. La deshidratació, encara que sigui moderada o lleu, pot tenir efectes negatius en el benestar (irritabilitat, menys capacitat de concentració i del rendiment intel·lectual).

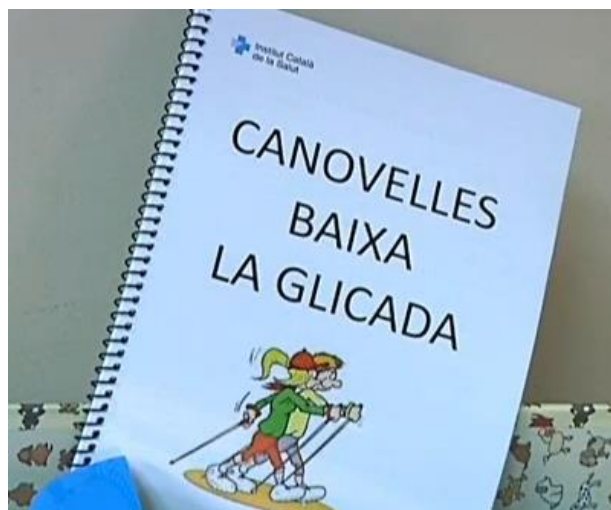
Fins abans de la pandèmia, l'ABS va portar endavant diverses iniciatives de salut comunitària, si bé totes van quedar aturades arrel de la pandèmia. Aquestes activitats s'han realitzat en col·laboració amb Serveis Socials, Acció comunitària, Esports i les escoles, principalment.

En aquest sentit, el Programa PAFES va permetre activar entre esports i l'ABS grups de persones per sortir a caminar i fer exercici en els equipaments esportius amb acompanyament de personal tècnic d'esports. Altres programes similars, com "Baixa la glicada" per a persones amb diabetis, també han consistit en fer caminades amb la col·laboració d'entitats com el club d'atletisme i esports.

Adicionalment, i amb una alta valoració d'impacte, l'ABS ha promogut la creació de grups d'ajuda mútua entre persones afectades per una mateixa problemàtica, com per exemple el càncer, la diabetis o l'addicció al tabac. Aquests grups es creen en suport Whatsapp i fan també trobades presencials en alguns casos. Personal facultatiu dels grups resol dubtes comuns en aquests grups, que poc a poc assoleixen autonomia pròpia.

Des de l'ABS es fan també xerrades en escoles, instituts, el casal de la gent gran, es publiquen articles en l'Avui Canovelles o el Nou9

Prèviament a la pandèmia es van posar les bases del programa de Prescripció social. Es va començar a fer el mapa d'actius i definir els circuits de derivació. La prescripció social es veu ara més necessari que mai de recuperar, doncs pot contribuir a pal·liar els efectes en la salut mental, l'estat d'ànim, el deteriorament físic i cognitiu que s'estan derivant de la pandèmia. A més, la prescripció social pot contribuir a treballar les relacions interculturals i l'associacionisme.

El SAE destaca com un node central en el desenvolupament de projectes preventius i amb impacte en la salut. A més del co-lideratge del PAFES, lidera el programa l'esport escolar amb més de 400 alumnes, els casals esportius, activitats esportives per a gent gran, el programa Eines amb persones amb discapacitat.

Adicionalment, i juntament amb Educació, dins de la Guia d'Activitats Educatives, es fan Tallers de salut a les escoles i s'aborden diferents temàtiques com l'alimentació saludable, l'esport, les relacions sexuals segures, etc.

Tots els agents consultats prioritzen la recuperació de l'acció comunitària en salut, articulant un major treball en xarxa – per exemple implicant en major mesura a les escoles en funcions de detecció i prescripció-, creant algun espai de coordinació (com una taula interdisciplinària o un consell de salut) i creant una figura tècnica de salut pública que pugui dinamitzar una estratègia de promoció de la salut.

Síntesi

Resum de **reptes** de salut identificats a Canovelles

Entorn urbà i natural

- La Barriada Nova concentra dèficits urbanístics i manca d'espais públics d'esbarjo, que s'accentua per la concentració de població adolescent.
- Hi ha una demanda en augment de rutes naturals i espais per a fer pràctica esportiva informal.

Salubritat i civisme

- No s'està controlant prou la salubritat dels establiments alimentaris.
- Hi ha encara molt incivisme en la gestió dels residus per part de la població i els comerciants.
- Un 14% de la població està afectada per paneroles i es detecten habitatges insalubres.
- Hi ha punts d'insalubritat provocades per gats de carrer i coloms al carrer.
- La tinença creixent d'animals domèstics obliga a revisar les polítiques de benestar animal.

Cobertura sanitària

- La població que no es pot empadronar o/i amb pocs ingressos té dificultats per accedir a tractaments i medicació.
- Una part de la població té dificultats d'accés (i comprensió) a la informació en salut (degut a la bretxa digital, baix nivell d'estudis o desconeixement de la llengua...).

Estils de vida

- La població entre 55 i 65 anys concentra indicadors de risc de salut.
- Hi ha una prevalença d'hàbits alimentaris insans entre els joves i famílies amb pocs ingressos.
- Els principals trastorns orgànics de llarga durada tenen a veure amb l'alimentació: diabetis, colesterol, hipertensió, obesitat, intoleràncies.
- L'activitat física i esportiva és desigual en funció de l'edat, el gènere i els ingressos.

Salut mental i addiccions

- Augmenten les patologies mentals a totes les edats i es veu necessària una estratègia comunitària en salut mental i educació emocional.
- Hi ha una emersió de socioaddiccions i conductes de risc, juntament amb el manteniment d'addiccions químiques tradicionals (alcohol, tabac, drogues il·legals).

Acció comunitària

- La pandèmia ha aturat pràcticament tots els projectes comunitaris de salut (prescripció social, grups de suport mutu). Es veu fonamental recuperar-los.

Recopilació d'actius de salut de Canovelles

Plans

Pla Local d'Addiccions
Pla Educatiu d'Entorn
Pla d'infància i adolescència
Pla d'accessibilitat
Pla d'igualtat

Campanyes

'Canovelles teva i neta! Així sí, així no!'

Programes

RAI-ESO
Teràpies familiars
Proinfància
Atenció psicològica SIAD
Gent Gran Activa
Pistes Obertes
Esport2life
PAFES

Esport escolar
Casals d'estiu
Tallers de salut a les escoles
Patis oberts
Més a prop
We Love eating
Esmorzars saludables

Serveis

- ABS Gran. Oest-Canovelles
- CSMIJ
- CSMA
- CAS
- CDIAP
- La Meva Salut
- SAD
- Teleassistència

- SEMCA, Servei de Mediació
- Agent comunitari
- SIS
- Menjadors escolars
- Servei de Promoció Econòmica
- SLO Canovelles

Teixit social

Entitats esportives i culturals
Grups de suport mutu (cuidadors, pacients)
Creu Roja
Betesda

Prestacions

Ajuts per a la realització d'activitats extraescolars i esportives

Equipaments

Equipaments esportius
Equipaments culturals (Biblioteca, Can Palots, Casal de gent gran, Centres cívics)
Equipaments educatius
Xarxa desfibril·ladors

PART 2. PLA D'ACCIÓ

La segona part d'aquest document recull el pla d'acció en salut que caldrà desplegar entre 2022 i 2026 per atendre els reptes identificats a la diagnosi.

Les accions han estat proposades, debatudes i seleccionades en el marc de dues comissions de treball.

Com s'ha fet el pla d'acció?

Per dissenyar i consensuar el pla d'acció, s'han creat dues comissions de treball:

- Comissió 1: Addiccions, grups d'ajuda mútua, actius salut, alimentació saludable, benestar emocional, associacionisme en salut, civisme, dependència, activitat física.
- Comissió 2: Espai públic, inspeccions sanitàries, entorn, rutes per caminar.

Cada comissió ha treballat els principals reptes de salut relacionats amb el seu àmbit, seguint els diagrames exposats a continuació.

S'han fet dues sessions per comissió durant el mes de gener de 2022. La primera sessió va estar destinada a obtenir una pluja d'idees de propostes, i la segona va estar orientada a prioritzar i concretar les propostes prioritzades, aprofundint en com caldria aplicar-les i quins advertiments caldria tenir en compte.

Les propostes resultants de les comissions han estat treballades internament per l'Àrea de Serveis a les Persones, Benestar i Acció Comunitària, fins arribar a la formulació d'un pla d'acció integral que cobreixi el conjunt de reptes de salut diagnosticats a la diagnosi de salut.

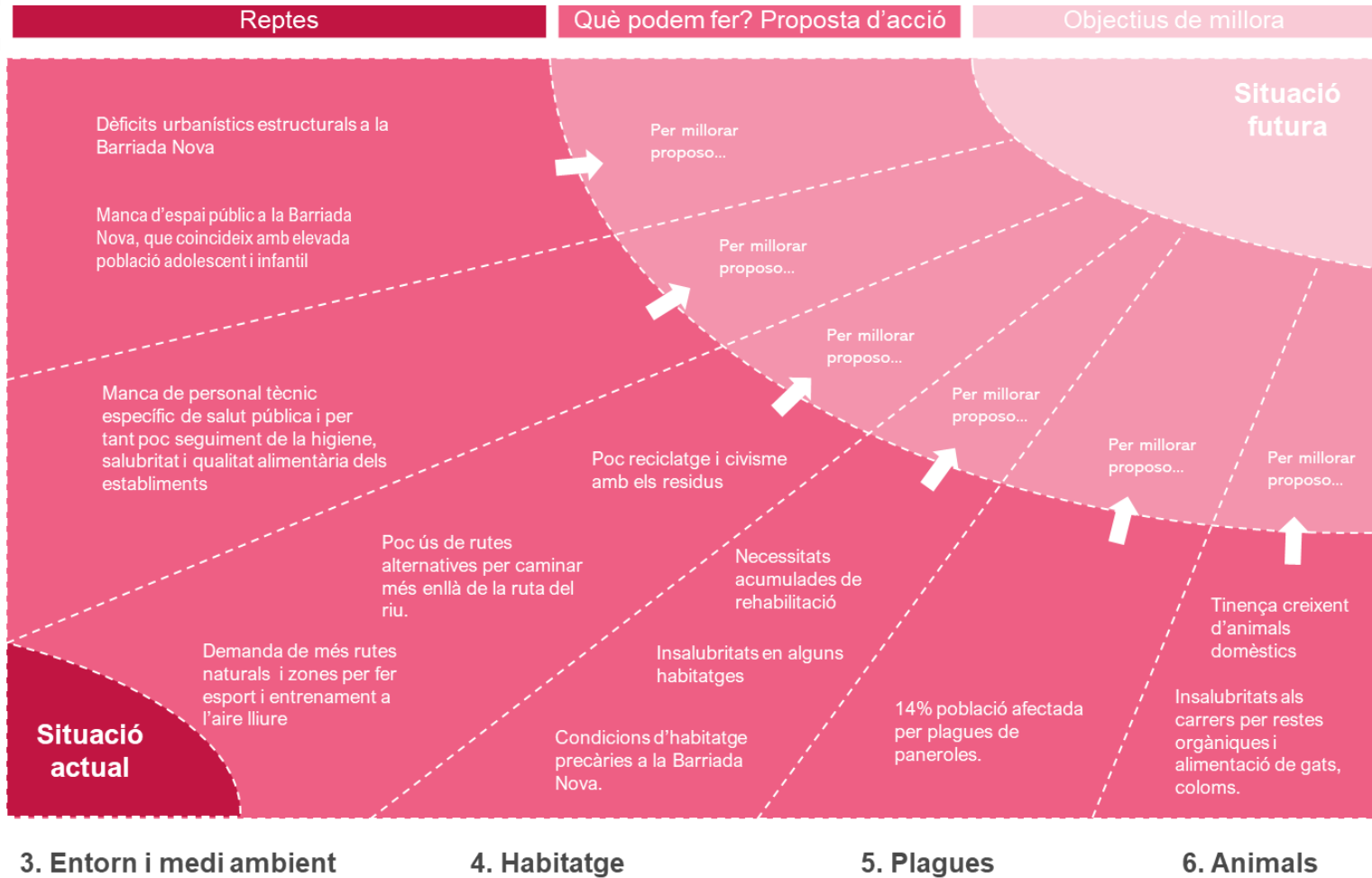
Les persones que han format part de les comissions pot veure's en la taula a la dreta.

A continuació es mostren alguns dels materials utilitzats a les sessions de treball de les comissions:

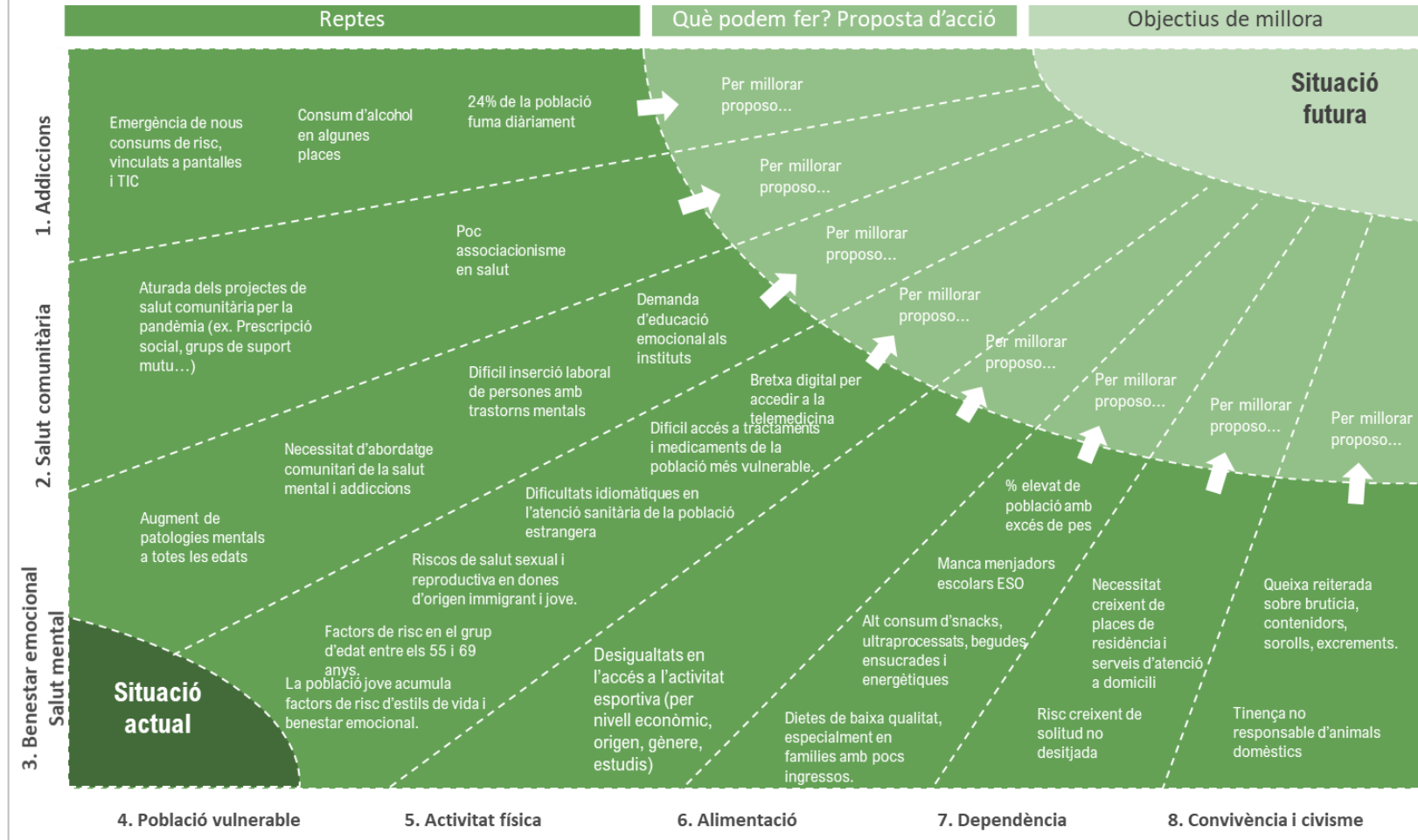
Professionals participants en les comissions del pla d'acció

Àrea de Serveis a les Persones, Benestar i Acció Comunitària	Montse Domínguez
ABS Granollers Oest-Canovelles	Mohamed Achab, Mari Carmen i Gemma
Educació	Raúl Toledo
Serveis Socials	Montse Coll
Acció Comunitària	Joan Gilabert
Joventut i Infància	Álex Paredes
Acció Comunitària	Franqui Puigdollers
Igualtat i col·lectivitat i Solidaritat i Cooperació	Glòria Pujades
SEMCA	Lorena Latorre
Servei d'activitat física (SAE)	Alfonso
Promoció econòmica, comerç, turisme, consum i mercat	Eva Elhombre
Medi ambient	Margarita Giralt
Llicències d'activitats	Lluís Araño
Polícia Local	Gonzalo
Via Pública	Francesc Guillen

Infografia resum. Reptes de salut en els àmbits d'espai públic, inspeccions sanitàries, entorn, rutes per caminar.

Comissió: Addiccions, grups d'ajuda mútua, actius salut, alimentació saludable, benestar emocional, associacionisme en salut, civisme, dependència, activitat física.

Accions

Estratègia d'acció Pla de Salut de Canovelles

Estratègia d'acció Pla de Salut de Canovelles

Entorn urbà i natural

- ÀMBIT: ENTORN URBÀ I NATURAL**
- ACCIONS:**
1. Completar el Pla d'Accessibilitat.
 2. Crear espais per a la pràctica esportiva i el joc lliure.

❶ Descripció

L'Ajuntament de Canovelles va aprovar el 2019 el Pla d'Accessibilitat. El Pla preveu mesures per millorar l'accessibilitat en la via pública, en els edificis, en els transport i en la comunicació. Les millores previstes es concentren a la Barriada Nova. Moltes de les actuacions previstes ja s'han executat i queden només per completar les últimes fases. L'acció consisteix en executar les mesures pendents del Pla d'Accessibilitat.

📄 Documentació

Exemples d'obres de millora d'accessibilitat a la Barriada Nova

Justificació

La Barriada Nova concentra dèficits urbanístics que dificulten la mobilitat de les persones (voreres estretes, guals no accessibles, etc.).

El foment de la mobilitat a peu o en bicicleta és una prioritat del Pla de Salut i requereix actuacions per millorar l'accessibilitat. És per això que completar l'execució del Pla d'accessibilitat s'inclou com a part de l'estratègia de salut de Canovelles.

➤ Execució

○ No iniciat ➔ En curs ● Fet

Fases	Estat d'execució
Aprovació del Pla d'Accessibilitat	●
Execució Fase 1	●
Execució Fase 2	●
Execució Fase 3	➔
Execució Fase 4	○

Última revisió: 21/02/2022

⊞ Impactes esperats

- ✓ Augmentar el percentatge de desplaçaments a peu a Canovelles, per sobre dels que es fan en vehicles motoritzats privats.
- ✓ Augmentar o mantenir la percepció de comoditat per desplaçar-se a peu a Canovelles de la població (actualment un 87% té ja una valoració positiva).

★ Valoració

Punts forts / oportunitats: Les obres per eliminar barreres arquitectòniques, seguint el Pla d'accessibilitat, porten un bon ritme d'execució.

Punts febles / dificultats: La Barriada Nova és un context amb una alta densitat d'habitatges i té condicionants urbanístics que només podran abordar-se amb modificacions del POUM i la reurbanització planificada, a llarg termini.

Propers passos: Finalitzar l'execució del Pla d'accessibilitat i fer una nou Pla per assumir nous reptes d'accessibilitat.

❶ Descripció

L'acció inclou quatre línies complementàries, destinades a facilitar el joc i la pràctica física i esportiva en totes les edats i especialment en la infància i adolescència:

- Continuar introduint, paulatinament, elements per a la pràctica esportiva informal (ex. aparells de calistènia, taules de ping pong, cistelles de bàsquet) a la Barriada Nova.
- Crear espais de joc "antivandàlics", durables i de fàcil manteniment.
- Permetre el joc a pilota en places i parcs, traient els cartells de prohibit jugar a pilota.
- Obrir patis i pistes esportives durant tot l'any i permetre que siguin espais autogestionats.

Justificació

L'actuació es justifica per la detecció dels següents reptes:

- Hi ha una insuficiència d'espais adequats per al joc infantil i adolescent en la Barriada Nova.
- El joc infantil i esportiu és un factor de protecció i de salut en la infància i l'adolescència, ja que beneficia el benestar emocional, prevé el sedentarisme, l'obesitat i la sobreexposició a les pantalles.

⊞ Impactes esperats

- ✓ Augment de la superfície disponible a Canovelles per al joc lliure esportiu adolescent i infantil.
- ✓ Augment d'espais de joc on s'aconsegueix una autogestió satisfactòria d'usos i de convivència.
- ✓ Disminució de les queixes veïnals pel joc a pilota.
- ✓ Augment dels aparells de pràctica esportiva informal a l'aire lliure.

📄 Documentació

Aparells d'exercici físic a l'espai públic.

➤ Execució

1/4

○ No iniciat ➔ En curs ● Fet

Fases	Estat d'execució
Introducció d'elements de pràctica esportiva al nucli urbà.	➔
Habilitació d'espais antivandàlics	○
Permissió del joc a pilota en places i parcs.	○
Obertura regular de patis escolars i/o pistes esportives	○

★ Valoració

Punts forts / oportunitats: Els aparells de pràctica esportiva posats fins ara han tingut una bona acceptació i s'ha creat demanda social sobre els mateixos.

Punts febles / dificultats: El joc a pilota i la introducció d'aparells d'activitat física en el nucli urbà provoca queixes veïnals. L'ús lliure de patis escolars no té una cobertura normativa prou clara ni coneguda.

Propers passos: Cal treballar simultàniament el civisme i normativa en l'ús dels aparells i espais i l'acceptació veïnal dels mateixos.

Estratègia d'acció Pla de Salut de Canovelles

Salubritat i civisme

ÀMBIT: SALUBRITAT I CIVISME

ACCIONS:

3. Contractar un tècnic/a de salut.
4. Formar als establiments alimentaris en normativa alimentària.
5. Campanya continuada per reduir els residus de comerços i parades.
6. Campanya integral per millorar el civisme.
7. Assessorar a les comunitats de veïns per prevenir plagues.
8. Sensibilitzar sobre la tinença responsable i positiva d'animals.

❶ Descripció

L'acció consisteix en contractar de forma estable un tècnic/a especialitzat en salut i amb categoria funcional per cobrir un doble objectiu:

- Reforçar les inspeccions sanitàries dels establiments alimentaris i no alimentaris, així com d'instal·lacions i espais públics, donant ple compliment a les competències dels Ajuntaments en protecció de la Salut Pública.
- Impulsar la política local de salut i específicament el Pla de Salut, coordinant el treball col·laboratiu interdepartamental i amb les associacions en salut..

Justificació

Actualment, les competències obligatòries de vigilància i protecció de la salut s'estan cobrint a Canovelles de forma dispersa entre diferents departaments i sense personal especialitzat.

La diagnosi de salut recull la necessitat de reforçar especialment el seguiment del compliment de la normativa sanitària dels establiments alimentaris, el control de plagues i animals que poden ser focus de zoonosis i la prevenció de la legionel·la.

Aquest reforç només es pot aconseguir amb personal tècnic amb poder de sanció (funcionari).

⊞ Impactes esperats

- ✓ Coneixement del risc de cada establiment alimentari, mitjançant inspeccions regulars.
- ✓ Aplicació de mesures correctives en els establiments alimentaris amb risc alt.
- ✓ Manteniment en nivells de sostenibilitat i baix risc per a la població de rates, coloms, cotorres, mosquits i paneroles.
- ✓ Coneixement dels plans d'autocontrol en les instal·lacions amb risc de legionel·la.
- ✓ Aprovació d'un protocol d'actuació en casos d'habitatge insalubre.

📌 Documentació

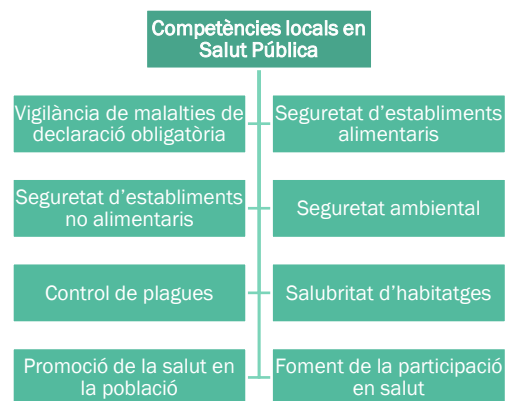

Diagrama de les competències locals en salut pública

➤ Execució

0/4

○ No iniciat ➡ En curs ● Fet

Fases	Estat d'execució
Contractació d'un tècnic/a en salut	○
Identificació del risc de tots els establiments alimentaris	○
Identificació del risc de tots els establiments no alimentaris	○
Pla d'actuació contra plagues	○

Última revisió: 21/02/2022

★ Valoració

Punts forts / oportunitats: Disposar de personal tècnic propi de salut pública permetria crear aquest servei com a tal dins de l'organigrama de l'Ajuntament i vertebrar una política de salut, que vagi més enllà inclús del compliment de les competències bàsiques en salut pública.

Punts febles / dificultats: Els processos de contractació de personal públic segueixen un procediment lent, que pot retardar la implementació d'aquesta acció.

Propers passos: Crear la convocatòria de plaça.

❶ Descripció

La contractació d'un/a tècnic/a de salut pública especialitzat permetrà fer una inspecció regular dels establiments alimentaris.

La supervisió es concep unida a una altra formativa, de explicar com s'ha d'aplicar la normativa i les novetats que s'hi vagin produint. La formació, d'altra banda, facilita la coneixença entre comerciants i establir una relació de confiança amb l'administració.

La formació no només ha de vessar sobre normativa sinó també sobre bones pràctiques, qualitat i salut alimentària.

En aquesta tasca formativa treballarien conjuntament Salut Pública i Comerç.

Justificació

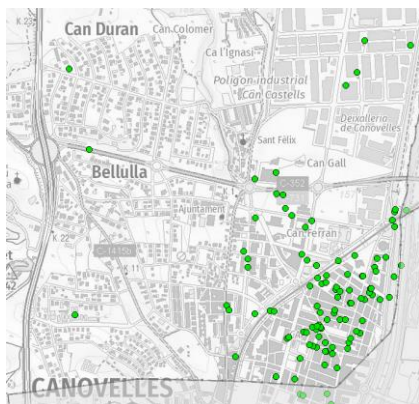
La manca de personal tècnic especialitzat en salut pública en els darrers anys comporta que s'ha desatès la comunicació regular amb els establiments alimentaris per supervisar i facilitar el compliment de la normativa en higiene sanitària i fomentar una major qualitat dels comerços d'alimentació.

A més, es constata molta rotació en la titularitat dels establiments alimentaris (comerços i bars-restaurants), de manera que la comunicació, formació i supervisió ha de ser constant.

⊞ Impactes esperats

- ✓ Disminució del risc alimentari dels establiments alimentaris.
- ✓ Prevenció de toxoinfeccions alimentàries.
- ✓ Major coneixença entre responsables d'establiments alimentaris.
- ✓ Millor relació entre responsables d'establiments alimentaris i l'administració local.
- ✓ Oferta alimentària de major qualitat, especialment en termes de salut.

📄 Documentació

Mapa d'establiments d'hostaleria i restauració
Font: Sitmun, Diputació de Barcelona, 2016

➤ Execució

0/5

○ No iniciat ➡ En curs ● Fet

Fases	Estat d'execució
Contractació d'un tècnic/a de salut	○
Disseny d'un programa formatiu	○
Establiment d'un canal de difusió de les accions formatives	○
Celebració de les accions formatives	○
Avaluació i redefinició del programa formatiu	○

Última revisió: 21/02/2022

★ Valoració

Punts forts / oportunitats: Canovelles té una oferta d'establiments alimentaris àmplia que fins ara no s'ha beneficiat d'aquest tipus d'actuacions. El comerç pot tenir una funció important en el foment d'una bona alimentació.

Punts febles / dificultats: la rotació freqüent de propietaris d'establiments fa que s'hagi de reeditar cíclicament la formació. Sovint, a les formacions hi van comerciants que ja ho fan bé i no els que més la necessiten.

Propers passos: Contractar un tècnic/a de salut i idear un programa formatiu.

❶ Descripció

L'acció consisteix a contractar de manera estable persones que facin in situ en el mercat i a peu de carrer una funció informativa i explicativa als comerciants i paradistes sobre la normativa de residus, fent també els advertiments necessaris en cas d'incompliment i inclús incoant l'acció policial.

La funció informativa s'acompanyarà d'una altra de difusió de la normativa i sensibilització mitjançant notificacions adreçades als comerços i facilitant al màxim les mesures per fer un reciclatge adequat.

Justificació

Els comerços i parades del mercat generen un volum considerable de residus de plàstic, cartró i restes orgàniques.

Aquests residus no sempre es gestionen correctament: no es classifiquen ni porten als contenidors adequats ni s'apliquen totes les mesures possibles per reduir-los.

S'han fet campanyes puntuals i han tingut bons efectes però es demostra que per aconseguir canvis de comportaments en civisme es necessita una acció continuada.

⊞ Impactes esperats

- ✓ Reducció dels residus que queden al carrer i especialment en la lleure i caudal del riu després del mercat dels diumenges.
- ✓ Reducció de l'acumulació de cartró i altres envasos de comerços al voltant dels contenidors.

📌 Documentació

Material de la campanya de recollida selectiva al mercat.

➤ Execució

0/3

○ No iniciat ➡ En curs ● Fet

Fases	Estat d'execució
Reformular el projecte d'equip informador, creant més estabilitat i capacitat d'incoar.	○
Activitat constant de l'equip informador.	○
Recollida d'indicadors de seguiment d'impacte.	○

Última revisió: 21/02/2022

☆ Valoració

Punts forts / oportunitats: s'han fet ja accions de sensibilització als comerciants i paradistes amb campanyes i personal informador que han demostrat tenir un bon impacte, si bé no han estat accions continuades en el temps.

Punts febles / dificultats: la rotació de responsables de comerços i parades obliga a fer una tasca de conscienciació continuada en el temps.

Propers passos: crear un projecte de contractació continuada de personal informador.

📄 Descripció

L'acció consisteix en una acció integral i continuada dirigida a la ciutadania per millorar el civisme en els àmbits principals: la gestió de residus, la reducció dels sorolls i el consum d'alcohol a la via pública.

Es preveu una acció comunicativa més intensa i continuada. Així mateix, la contractació d'agents de civisme que sensibilitzin des del carrer i des del diàleg. Es desenvoluparà un model de Policia de Proximitat que farà una tasca de conscienciació i control en civisme.

Es revisarà l'ordenança de civisme per adaptar-la a les necessitats actuals, incloent mesures alternatives a la sanció.

Justificació

Les queixes de la població de Canovelles es concentren en l'àmbit de l'incivisme: brutícia, mal ús dels contenidors, sorolls i consum d'alcohol a la via pública.

La mala gestió dels residus genera insalubritat urbana. El soroll i l'alcohol, per la seva banda, causen insomni, brutícia i aldarulls.

La taxa de reciclatge a Canovelles és baixa (25,9% a 2020) i està lluny dels objectius europeus per a 2025. Per això, en els propers anys serà necessari implementar sistemes de reciclatge basats en un major control i sanció, i alhora redoblar els esforços de sensibilització.

⚙️ Impactes esperats

- ✓ Augment del nivell de reciclatge.
- ✓ Disminució de la generació de residus per càpita.
- ✓ Disminució de les incidències detectades a via pública per mal ús dels contenidors.
- ✓ Implantació amb èxit d'un nou sistema de recollida de residus.
- ✓ Disminució de les queixes veïnals per soroll.

📁 Documentació

Campanya de civisme 'Canovelles, teva i neta. Aquí sí, aquí no!

➤ Execució

○ No iniciat ➡ En curs ● Fet

Fases	Estat d'execució
Disseny d'una campanya de civisme dirigida a població infractora	➡
Actualització de l'ordenança de civisme amb un procés consultiu.	○
Difusió de la campanya de civisme	○
Contractació d'agents de civisme	➡

Última revisió: 21/02/2022

★ Valoració

Punts forts / oportunitats: hi ha un mandat europeu i supralocal que obliga a imposar un model més exigent i garantista de reciclatge.

Punts febles / dificultats: la sensibilització en civisme requereix una actuació molt continuada en el temps per arribar a produir impactes. Bona part de la població no és sensible als missatges escrits o gràfics.

Propers passos: disseny d'una estratègia integral de campanya de civisme que vagi més enllà de l'edició de pòsters.

📍 Descripció

Prevenir i erradicar plagues de paneroles a les comunitats de veïns requereix la implicació de tota la comunitat.

Es proposa una campanya visual dirigida a les comunitats per explicar els riscos de conviure amb plagues de paneroles i explicar consells pràctics per evitar-les o reduir-les.

D'altra banda, l'equip d'Mediació farà una tasca proactiva d'assessorament a aquelles comunitats que presentin la problemàtica per facilitar un abordatge efectiu.

Justificació

La diagnosi de salut indica que hi ha una incidència elevada de plagues de paneroles en edificis plurifamiliars. La insalubritat d'alguns habitatges, el manteniment insuficient, la gestió insuficient de residus orgànics a les llars i la reproducció de les paneroles a través de la xarxa de sanejament.

Evitar les plagues de paneroles i altres tipus d'artròpodes és important per a la salut pública ja que són transmissores de malalties víriques, bacterianes i reaccions al·lèrgiques, com l'asma.

⚙️ Impactes esperats

- ✓ Reducció del percentatge de persones que manifesten estar o haver estat afectada per plagues de paneroles i altres artròpodes (14% a 2021).
- ✓ Reducció de les queixes ciutadanes per la presència de paneroles.

📎 Documentació

Exemple de campanya municipal contra paneroles

➤ Execució

0/3

○ No iniciat ➔ En curs ● Fet

Fases	Estat d'execució
Dissenyar una campanya informativa dirigida als habitatges	○
Formació al personal que intervé en assessorar a les comunitats (SEMCA i Salut Pública)	➔
Acompanyar les comunitats que hagin de fer una fumigació, per facilitar l'acord entre veïns.	○

★ Valoració

Punts forts / oportunitats: S'està actuant des de la xarxa de sanejament per reduir les plagues de paneroles.

Punts febles / dificultats: el mal estat d'alguns habitatges i les deficiències dels edificis a nivell de sanejament dificulta molt el control de plagues. En casos greus, es fa necessari fumigar l'edifici i poder fer-ho dins de tots els habitatges.

Propers passos: iniciar el disseny de la campanya.

Descripció

L'acció consisteix en desenvolupar una línia d'acció integral envers la tinença d'animals que inclogui:

- Sensibilitzar sobre la tinença responsable i positiva d'animals, enfocant a parts iguals els deures (censar, vacunar, recollir excrements, etc.), els drets i facilitats que existeixen en cas de tenir animals, i els pros i contres que s'han de valorar abans de decidir tenir una mascota.
- Garantir espais per a l'esbarjo de gossos.
- Actualitzar l'ordenança de tinença d'animals per regular aspectes per ara no regulats i per facilitar la seva aplicació.

Justificació

La convivència amb animals domèstics és un fenomen cada cop més habitual i s'està desenvolupant una cultura, economia i reivindicació envers els animals domèstics.

La convivència amb animals domèstics a la ciutat genera reptes (residus, sorolls, perillositat) però també oportunitats (aporta benestar emocional, és un al·licient per a sortir i relacionar-se, etc.).

Tot plegat obliga les administracions a fer un abordatge més integral de la tinença d'animals, que conjugui reptes i oportunitats.

Impactes esperats

- ✓ Reduir la presència d'excrements de gossos en les voreres i espais públics.
- ✓ Augmentar el censatge d'animals domèstics.
- ✓ Reducció de l'abandonament d'animals domèstics a la via pública.
- ✓ Reducció de les queixes veïnals per animals domèstics.
- ✓ Millora i augment d'espais habilitats per a l'esbarjo de gossos.

Documentació

Campanya de tinença d'animals (2019)

Execució

0/3

No iniciat En curs Fet

Fases	Estat d'execució
Revisar l'ordenança de tinença d'animals domèstics.	☐
Habilitar nous espais d'esbarjo de gossos o millorar els existents.	☐
Crear i difondre materials de sensibilització per fomentar una tinença responsable i positiva.	☐

Última revisió: 21/02/2022

Valoració

Punts forts / oportunitats: Fa molts anys que es treballa per fomentar la tinença responsable d'animals. S'ha aconseguit que la majoria de propietaris de mascotes recullin els excrements.

La tinença d'un animal és un recurs per fomentar l'envelliment actiu o per reduir situacions de solitud.

Punts febles / dificultats: es detecten excessos en la tinença d'animals, com síndromes de Noé.

Propers passos: fer una revisió de l'ordenança de tinença d'animals basada en un procés consultiu ampli i divers.

Estratègia d'acció Pla de Salut de Canovelles

Cobertura
sanitària

ÀMBIT: COBERTURA SANITÀRIA

ACCIONS:

9. Fer un conveni amb el Banco Farmacèutic.
10. Fer tallers sobre com accedir i utilitzar La Meva salut.

📄 Descripció

L'acció consisteix en establir un conveni amb el Banco Farmacéutico, de manera que es creï un canal pel qual Servei Socials pugui derivar les persones que necessitin medicaments o productes d'higiene (bucodental, íntima, etc.) a les farmàcies participants en el Fondo Social de Medicamentos (FSM).

Actualment, moltes de les farmàcies de Granollers estan adherides a al FSM. Es fomentarà que les farmàcies de Canovelles també s'adhereixin al FSM.

📄 Justificació

La diagnosi de salut mostra que les persones en situació d'exclusió social no poden accedir a alguns tractaments mèdics o medicaments per manca d'ingressos.

Serveis Socials dona ajuts per cobrir situacions greus. Tanmateix, no s'ha aconseguit un sistema garantista ni àgil davant d'aquesta situació.

Hi ha iniciatives del tercer sector que estan fent convenis amb ajuntaments per garantir l'accés a productes farmacèutics i d'higiene.

📄 Impactes esperats

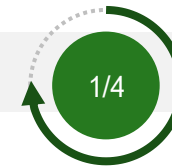
- ✓ Reduir el nombre de persones vulnerables que no segueixen la medicació prescrita per l'ABS per motius econòmics.
- ✓ Major eficàcia de resposta a les persones ateses per serveis socials que requereixen medicaments o productes d'higiene.
- ✓ Reducció de les dones que pateixen la denominada 'pobresa menstrual'.
- ✓ Reducció de les persones en situació vulnerable que no porten una higiene adequada de la seva dentadura per raons econòmiques.

📄 Documentació

Font: <https://www.bancofarmaceutico.es/>

➤ Execució

○ No iniciat ➔ En curs ● Fet

Fases	Estat d'execució
Sol·licitar conveni al Banco Farmacéutico	➔
Fer una campanya d'adhesió amb les farmàcies de Canovelles.	➔
Establir un sistema de coordinació entre ABS, farmàcies, Serveis Socials i Banco Farmacéutico.	➔
Posar en marxa el sistema de derivació al FSM.	○

☆ Valoració

Punts forts / oportunitats: El Banco Farmacéutico ha establert amb èxit un conveni amb el municipi veí de Granollers i moltes farmàcies granollerines s'han adherit al projecte.

El projecte té una vessant comunitària que passa per la implicació de les farmàcies.

Punts febles / dificultats: la cobertura del FSM és limitada i continuaran sent necessaris ajuts extraordinaris de Serveis Socials.

Propers passos: Sol·licitar el conveni al Banco Farmacéutico.

📍 Descripció

L'acció consisteix en fer edicions regulars de tallers pràctics per facilitar l'alta i ús a La Meva Salut a persones que poden tenir dificultats.

Aquests tallers es poden vincular a serveis i programes dirigits a la població diana, com el propi ABS, l'Escola d'adults, Can Palots, el Programa d'acollida i el Programa de gent gran activa. Els tallers haurien de fer-se conjuntament amb personal de l'ABS.

Els tallers es poden vincular o coordinar amb d'altres destinats a corregir l'esclletxa digital en altres àmbits (ex. Accés a la banca online, tràmits administratius, etc.).

Justificació

L'accés a la salut pública i molts altres serveis (pagaments d'impostos, banca, tràmits en general) passa cada cop més pel domini de la Plataforma de La Meva Salut.

La diagnosi posa de manifest que un 48% de la població de Canovelles encara no ha accedit a la Meva Salut (dades d'abril de 2021). Les persones grans, amb menor nivell d'estudis i d'origen immigrant són les més afectades per l'esclletxa social existent en competències digitals i les que menys estan accedint a la telemedicina. Cal per tant fer accions per reduir aquesta esclletxa.

📊 Impactes esperats

- ✓ Augment de la població que accedeix i pot utilitzar La Meva Salut.
- ✓ Augment de la població que disposa de certificat electrònic per fer tots tipus de tràmits amb serveis i administracions públiques.

📄 Documentació

Exemple de tallers contra l'esclletxa digital (Ajuntament de Sant Quirze del Vallès).

➤ Execució

0/3

○ No iniciat ➔ En curs ● Fet

Fases	Estat d'execució
Disseny dels tallers	○
Programació dels tallers en diferents espais i programes destinats a la població diana (escola d'adults, Can Palots, etc.)	○
Realització d'edicions periòdiques dels tallers, adaptant-los a la demanda.	○

Última revisió: 21/02/2022

★ Valoració

Punts forts / oportunitats: És una acció de fàcil execució i que pot tenir impactes immediats. Existeixen varis programes que faciliten l'accés a la població diana.

Punts febles / dificultats: moltes persones grans volen mantenir el seu dret a una atenció mèdica presencial i senten que La Meva Salut tendeix a substituir el contacte presencial.

Propers passos: Dissenyar els tallers de La Meva Salut entre Salut Pública i personal de l'ABS.

Estratègia d'acció Pla de Salut de Canovelles

ÀMBIT: ESTILS DE VIDA

ACCIONS:

11. Adherir totes les escoles i instituts a l'objectiu d'alimentació saludable.
12. Reforçar les activitats d'educació en salut a les escoles
13. Transformar les prestacions alimentàries.
14. Promoure rutes verdes alternatives.
15. Recuperar el projecte Baixa la glicada.
16. Difusió de continguts audiovisuals sobre salut.

Descripció

L'acció consisteix en reforçar el compromís de les escoles i instituts amb l'alimentació saludable a través de dos vies:

Adhesió al Programa de Revisió de Menús Escolars a Catalunya (PReME), que revisa els menús que se serveix al menjador escolar i aporta un informe amb suggeriments per millorar-ne la qualitat.

Mantenint o reactivant el projecte d'esmorzars saludables, de manera que insisteixin i supervisin que els infants i adolescents portin d'esmorzar fruita, entrepans o fruits secs.

Justificació

La diagnosi indica que un objectiu de salut prioritari a treballar a Canovelles és la millora de l'alimentació, especialment en l'etapa infantil i juvenil.

Els infants fan a les escoles alguns dels àpats importants del dia (esmorzar i dinar). A més, les escoles tenen una important capacitat d'incidència en les famílies. Tot i així, no totes les escoles s'impliquen activament en la promoció d'una alimentació saludable.

Es proposa promoure un compromís estable de totes les escoles en la millora dels esmorzars i dinars a l'escola.

Impactes esperats

- ✓ Reducció del sobrepès infantil.
- ✓ Millora de l'estat de salut general d'infants i adolescents.
- ✓ Millora dels hàbits alimentaris familiars.
- ✓ Reducció de residus d'embolcalls als patis escolars.

Documentació

Logotip del programa PReME de l'Agència de Salut Pública.

Execució

0/3

○ No iniciat → En curs ● Fet

Fases	Estat d'execució
Convocatòria de totes les escoles per aconseguir un compromís de tots els centres educatius.	○
Supervisió dels menús escolars pel PReME i aplicació progressiva de les millores suggerides.	○
Implementació sostinguda a totes les escoles i instituts dels esmorzars saludables.	○

Valoració

Punts forts / oportunitats: el PReME és un servei gratuït i de fàcil accés per a les escoles. Algunes escoles porten temps implementant esmorzars saludables.

Punts febles / dificultats: algunes escoles no persisteixen ni fan seguiment de l'objectiu dels esmorzars saludables, de manera que s'arriben a generar impactes sostinguts.

Propers passos: Convocar a les escoles per aconseguir un compromís conjunt de ciutat amb els esmorzars i menús saludables.

📄 Descripció

L'acció consisteix en consolidar a totes les escoles i instituts de Canovelles la impartició d'una oferta anual d'activitats pràctiques amb infants i adolescents per promoure una alimentació saludable i l'activitat física.

Aquesta oferta pot consistir en els Tallers de salut i hàbits saludables (4t de primària i 1er d'ESO) promoguts pel SAE i el taller "We Love Eating" (P5) promogut per salut comunitària i el CAP Canovelles. Aquestes dues activitats estan incloses en [la Guia d'Activitats i serveis per a l'educació](#) de l'Ajuntament de Canovelles.

📄 Justificació

La diagnosi ha recollit indicadors que demostren que la població jove tendeix a tenir una dieta poc equilibrada i nutritiva. A més, s'estan perdent molts coneixements de cuina i hàbits de relació familiar vinculats als àpats.

D'altra banda, el sedentarisme i oci passiu, vinculat a l'entreteniment amb pantalles, fan augmentar els casos de sobrepès i obesitat, molt abundants a Canovelles.

Es veu necessari per tant reforçar l'educació d'infants i adolescents en hàbits saludables, potenciant programes ja posats en pràctica de manera satisfactòria.

📄 Impactes esperats

- ✓ Reducció del sobrepès i l'obesitat en població infantil i adolescent.
- ✓ Menor consum d'snacks, begudes ensucrades i altres ultraprocessats en la població infantil i adolescent.
- ✓ Major vinculació d'infants i adolescents a activitats físiques i esportives.

📄 Documentació

Tallers de salut i hàbits saludables (Font: el 9 nou)

➤ Execució

○ No iniciat ➔ En curs ● Fet

Fases	Estat d'execució
Reunió amb els equips directius d'escoles i instituts per consolidar un compromís amb l'educació en salut.	○
Inclusió dels tallers de salut en el pla educatiu dels centres	○
Realització anual de tallers de salut	➔

★ Valoració

Punts forts / oportunitats: La Guia d'activitats i serveis educatius de l'Ajuntament de Canovelles incorpora des de fa varis anys tallers em alimentació i hàbits saludables que han estat ben valorats.

Punts febles / dificultats: la pandèmia ha aturat la realització de tallers d'educació en salut. Hi ha escoles que no demanen activitats d'educació en salut o bé no ho fan de manera estable.

Propers passos: aconseguir un major compromís de les escoles en la realització continuada d'activitats d'educació en salut.

📍 Descripció

Els Serveis Socials de Canovelles aposten per impulsar la transformació del model de prestacions alimentàries, en la línia consensuada per les principals entitats de distribució (Banc dels aliments, Càritas i Creu Roja), les administracions locals i la pròpia UE.

El nou model combinarà ajuts econòmics per a la compra d'aliments frescos, iniciatives de recuperació d'aliments (ex. del mercat o dels menjadors escolars) i activitats pràctiques (tipus tallers de cuina) amb les famílies receptores sobre cuina nutritiva, equilibrada i de baix cost.

Justificació

Les prestacions socials per garantir el dret a l'alimentació han consistit tradicionalment en lots d'aliments proveïts per bancs d'aliments i el Fondo Europeo FEAD.

Amb tot, aquest model està en procés de transformació i està evolucionant cap a altres alternatives més normalitzadores i que faciliten accedir a aliments frescos, com són les targetes per la compra d'aliments, la recuperació d'aliments o activitats de formació en cuina d'aprofitament i saludable.

📌 Impactes esperats

- ✓ Millora de l'alimentació de les famílies més vulnerables, amb més consum de producte fresc, fruita i verdura i llegums, i menys consum de productes ultraprocessats o industrials.
- ✓ Més i millor aprofitament de les prestacions alimentàries.

📌 Documentació

Font: Banc dels aliments, Càritas i Creu Roja.

➤ Execució

○ No iniciat ➔ En curs ● Fet

Fases	Estat d'execució
Posada en marxa del sistema de targetes sanitàries.	➔
Posada en marxa d'iniciatives de recuperació d'aliments.	➔
Realització d'activitats de cuina amb persones receptores de prestacions.	➔

☆ Valoració

Punts forts / oportunitats: Hi ha consens en la necessitat d'aconseguir un nou model de prestacions alimentàries i vincular-les a activitats comunitàries i educatives sobre alimentació.

Punts febles / dificultats: No es té clar encara quin és el model de prestació alternatiu als bancs d'aliments. Les alternatives conegudes suposen un cost elevat (targetes per la compra d'aliments) o bé requereixen una logística important (recuperació d'aliments)

Propers passos: Disseny d'activitats de cuina per a famílies ateses per serveis socials.

Descripció

L'Ajuntament de Canovelles ha creat un material gràfic "Passejades per descobrir Canovelles" que recull tres propostes de rutes per caminar diferents al Passeig de la Ribera.

Aquestes rutes estan recollides en la Guia d'activitats i serveis d'educació i tenen l'opció de fer-se amb un guia esportiu.

Es proposa reforçar més la difusió d'aquest material i sobre tot les opcions guiades i per a diferents públics (infants, famílies, gent gran, grups de caminadors existents...) de manera que més gent s'animi a utilitzar-los.

Justificació

La diagnosi ha posat de manifest que la població de Canovelles només coneix i utilitza, fonamentalment, el Passeig de la Ribera, com a ruta per caminar.

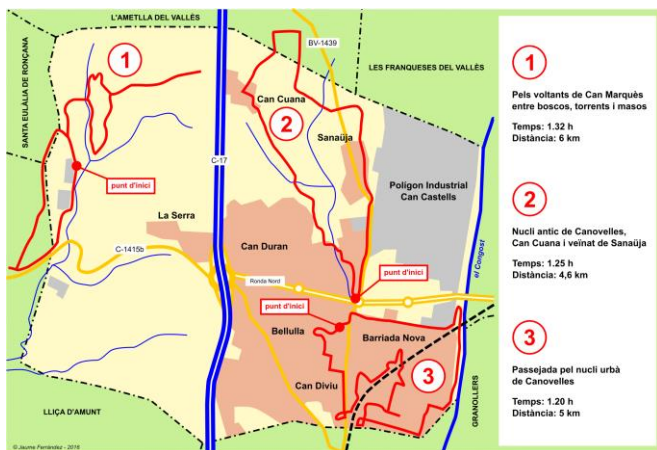
Canovelles disposa en canvi d'un entorn rural i natural molt més ampli amb rutes habilitades per caminar i que representen una alternativa al Passeig de la Ribera.

Existeix material gràfic sobre aquestes rutes però tot i així el seu ús és molt minoritari.

Impactes esperats

- ✓ Augment de l'activitat física en la població de Canovelles.
- ✓ Major coneixement i gaudi del territori de Canovelles i del seu entorn natural.

Documentació

Font: Passejades per descobrir Canovelles, Ajuntament de Canovelles.

Execució

○ No iniciat ➔ En curs ● Fet

Fases	Estat d'execució
Creació de materials i activitats per a la difusió de noves rutes	➔
Difusió d'activitats guiades	➔
Dinamització d'activitats guiades periòdiques amb diferents grups de població.	○

Valoració

Punts forts / oportunitats: Ja hi ha rutes definides i material gràfic, audiovisual i activitats per promoure-les.

Punts febles / dificultats: Es requereix un esforç inicial de dinamitzar moltes passejades guiades fins que la població conegui i utilitzi l'itinerari el doni a conèixer a d'altres persones.

Propers passos: Promoció de rutes guiades.

📄 Descripció

L'acció consisteix en un programa integral dirigit a persones amb diabetis tipus 2 o prediabetis. El programa consta de sessions informatives sobre alimentació saludable impartides per personal del CAP i, en col·laboració amb el SAE, caminades i exercicis físics gratuïts i adaptats a les necessitats de les persones amb diabetis.

Durant el programa, es fa un seguiment de la glicada dels participants, observant les millores assolides.

📄 Justificació

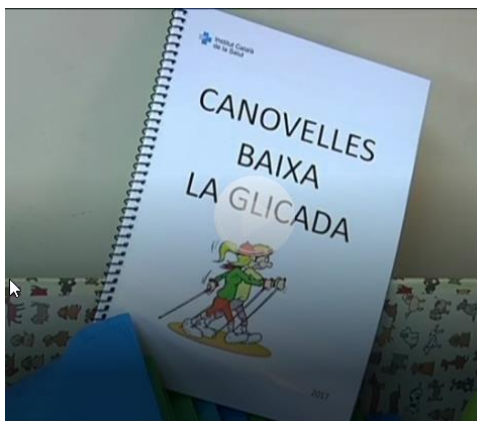
La diabetis tipus 2 és una de les patologies cròniques més habituals en la població major de 50 anys de Canovelles. La diabetis té entre les seves causes o desencadenants una alimentació rica en sucres i una vida massa sedentària.

El projecte "Canovelles baixa la glicada" va ser escollit millor treball de recerca del 2018 pel GERC (Grup d'Estudi i Recerca Cardiovascular). El projecte va demostrar que els participats aconseguen millorar la seva qualitat de vida i baixar el nivell de sucre en sang gràcies a les activitats proposades.

📄 Impactes esperats

- ✓ Disminució del nivell de glucosa en sang de les persones amb diabetis 2 o prediabetis diagnosticades al CAP de Canovelles i participants en el programa "Canovelles baixa la glicada".
- ✓ Augment de les persones amb diabetis tipus 2 que accedeixen al programa.

📄 Documentació

Notícia: [El CAP impulsa el projecte "Canovelles baixa la glicada"](#)

➤ Execució

○ No iniciat ➡ En curs ● Fet

Fases	Estat d'execució
Preparatius i coordinació per al reimpuls del programa	➡
Celebració d'una nova edició	○
Avaluació de resultats	○
Consolidació del programa amb edicions periòdiques	○

★ Valoració

Punts forts / oportunitats: "Canovelles baixa la glicada" és un projecte de salut comunitària i col·laboratiu entre el CAP de Canovelles i el SAE que ja ha estat posat en pràctica i s'ha avaluat de manera satisfactòria.

Punts febles / dificultats: La pandèmia ha interromput aquest tipus de projectes.

Propers passos: Preparar una nova edició de del programa i preveure edicions reiterades amb diferents grups de participants.

Descripció

L'acció consisteix en difondre continguts audiovisuals sobre salut que s'emeten en les sales d'espera de l'ABS i altres equipaments públics com instal·lacions esportives, centres cívics, que disposin de pantalles.

Davant el cost de crear continguts audiovisuals nous, es poden aprofitar els centenars de vídeocàpsules creades per Canal Vídeo Salut amb aquesta finalitat "El Departament de Salut posa a disposició dels centres assistencials de Catalunya i de les entitats que disposin de pantalles informatives a la ciutadania un servei gratuït per descarregar-se vídeos informatius de salut".

Justificació

Des del CAP de Canovelles es detecta que algunes persones deleguen en excés la salut i altres problemàtiques socials al sistema sanitari. D'altra banda, es detecta que una part important de la població desconeix fonaments bàsics de l'auto cura de salut i d'ús adequat del sistema sanitari. Per tant, es veu important afavorir l'educació en salut i sanitària de la població.

Impactes esperats

- ✓ Augment dels coneixement i sensibilització de la població sobre com portar una vida sana.
- ✓ Augment dels coneixements i sensibilització de la població sobre com prevenir malalties habituals.
- ✓ Millora de l'ús dels serveis sanitaris per part de la població.

Documentació

Font: Video Salut

Execució

0/4

○ No iniciat → En curs ● Fet

Fases	Estat d'execució
Selecció de vídeos de salut	○
Selecció d'espais d'emissió	○
Emissió continuada dels vídeos	○
Valoració dels impactes assolits	○

Valoració

Punts forts / oportunitats: Vídeo Salut produeix vídeos de salut de qualitat sobre temes d'interès i els posa a disposició gratuïta d'equipament o institucions per a la seva difusió. Estan especialment dissenyats per a sales d'espera.

Punts febles / dificultats: Els vídeos no estan adaptats a persones que no saben llegir o entendre el català.

Propers passos: Fer una selecció de vídeos prioritaris per emetre de Vídeo Salut.

Estratègia d'acció Pla de Salut de Canovelles

ÀMBIT: SALUT MENTAL I ADDICCIONS

ACCIONS:

17. Crear un itinerari d'educació emocional.
18. Recuperar el programa Psicoeducatiu.
19. Desplegament de l'estratègia 2022-26 del PLAC
20. Servei de prevenció d'addiccions i conductes de risc.

**Salut mental i
addiccions**

📄 Descripció

L'acció consisteix en crear un itinerari d'educació emocional conjunt entre el CAP (programa Salut i Escola), l'Ajuntament i els centres educatius.

Es tracta de transcendir el format d'activitats puntuals inconnexes i articular un itinerari conjunt, on intervingui el CAP i l'Ajuntament, i que es desplegui al llarg dels cursos de primària i ESO.

L'itinerari hauria d'estar incorporat en el projecte educatiu de centre o el pla d'acció tutorial i comptar amb la implicació de l'equip directiu i dels docents tutors en el seu desplegament. L'objectiu seria garantir que es fa tot l'itinerari al llarg de l'escolarització.

Justificació

La prevenció en salut mental és una prioritat que ha estat senyalada de manera reiterada a la diagnosi de salut.

Aquesta prevenció passa, de manera especial, per l'educació emocional des de la infantesa i joventut. L'educació emocional és, a més, una demanda que els propis adolescents estan traslladant als instituts.

Actualment, des del CAP de Canovelles i l'Ajuntament s'estan oferint activitats d'educació emocional als instituts. Es veu la conveniència d'articular aquesta oferta d'activitats.

📌 Impactes esperats

- ✓ Major capacitat dels adolescents per autogestionar aquelles situacions que els causen ansietat, estrès o patiment, evitant que aquestes es medicalitzin o cronifiquin.
- ✓ Millora de la convivència a les aules i de les resultats educatiu dels adolescents, en tant que el benestar emocional és una de les condicions de l'aprenentatge.

📌 Documentació

Font: Imatge de programes que inclouen salut emocional.

➤ Execució

0/3

○ No iniciat ➡ En curs ● Fet

Fases	Estat d'execució
Crear una Comissió entre responsables d'activitats d'educació emocional per crear un itinerari articular.	○
Acord amb els centres educatius per integrar l'itinerari en el seu projecte tutorial o de centre.	○
Execució de l'itinerari en els instituts	○

Última revisió: 21/02/2022

★ Valoració

Punts forts / oportunitats: hi ha una àmplia sensibilització amb la salut mental i la necessitat de reforçar l'educació emocional i la construcció del caràcter en els adolescents.

Punts febles /dificultats: Estan sorgint moltes iniciatives d'educació emocional però sense una planificació prèvia conjunta.

Propers passos: Crear una comissió entre els actors implicats per dissenyar un itinerari articular d'activitats.

📄 Descripció

Recuperar el programa Psicoeducatiu, fent edicions reiterades amb diferents grups de persones diagnosticades amb ansietat o/ i depressió lleu al CAP de Canovelles.

El programa consisteix en un cicle de sessions pràctiques que destinades a donar als participants estratègies per afrontar i gestionar les situacions complexes més freqüents vinculades a l'ansietat i la depressió, i assessor sobre hàbits de vida saludables.

Les sessions són impartides per personal sanitari i inclouen informació, tècniques de respiració i relaxació, etc.

📄 Justificació

Psicoeducatiu és programa de salut mental comunitària que fa anys que s'aplica i s'ha avaluat molt satisfactòriament. Es tracta d'un programa que aborda dos de les patologies més freqüents de salut mental, com són l'ansietat i la depressió.

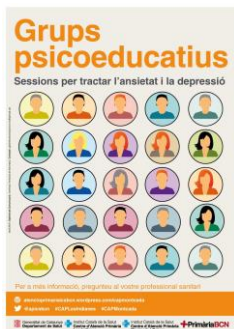
Com tantes altres iniciatives comunitàries, la pandèmia ha aturat aquest programa, que ja s'havia començat a aplicar a Canovelles.

Tenint en compte que la incidència de l'ansietat i depressió s'ha accentuat en els darrers anys, es veu necessari recuperar aquest programa, que ja compta amb una metodologia definida.

📄 Impactes esperats

- ✓ Evitar o reduir la medicalització de persones amb ansietat o depressions lleus.
- ✓ Aconseguir un empoderament de les persones per fer front amb èxit i per elles mateixes als símptomes d'ansietat o depressió.

📄 Documentació

Font: [Notícia sobre els efectes dels grups Psicoeducatius](#)

➤ Execució

0/3

○ No iniciat ➡ En curs ● Fet

Fases	Estat d'execució
Convocatòria d'edicions semestrals de Psicoeducatiu	○
Realització de les sessions de Psicoeducatiu	○
Seguiment de les persones participants per veure els efectes a mig i llarg termini	○

Última revisió: 21/02/2022

★ Valoració

Punts forts / oportunitats: El programa compta amb una metodologia establerta i avaluada amb èxit.

Punts febles / dificultats: per aconseguir un impacte, es requereix donar estabilitat al programa, preveient edicions reiterades al llarg del temps i derivant al programa a les persones diagnosticades quan abans millor.

Propers passos: Iniciar la convocatòria d'una nova edició de Psicoeducatiu.

Descripció

Actualització de l'estratègia d'acció del PLAC de 2022 a 2026 en base a l'avaluació de les accions fetes entre 2017 i 2020.

Desplegament de les accions previstes en l'estratègia actualitzada del PLAC.

Justificació

El Pla Local d'Addiccions de Canovelles (PLAC) va finalitzar la seva vigència l'any 2020.

Gràcies al PLAC, s'ha aconseguit desenvolupar una línia continuada d'accions contra les addiccions. La situació actual reflectida per la diagnosi indica que és necessari donar continuïtat al PLAC, actualitzant la seva estratègia d'acció per adaptar-la a un panorama divers de conductes de risc.

Impactes esperats

- ✓ Disminució dels consums i comportaments de risc detectats en els joves (segons enquesta de 4t d'ESO de Diputació de Barcelona).
- ✓ Disminució de les persones ateses pel CAP amb addiccions.
- ✓ Disminució del consum d'alcohol i tabac a la via pública.

Documentació

Font: Accions del PLAC (fem Pinya, Guia per a pares, etc.)

Execució

○ No iniciat → En curs ● Fet

Fases	Estat d'execució
Renovació de l'estratègia d'acció.	●
Contractació del Servei de Prevenció d'Addiccions i conductes de risc.	○
Desplegament de les diferents accions previstes per la nova estratègia	○
Tancament i avaluació a 2026	○

Valoració

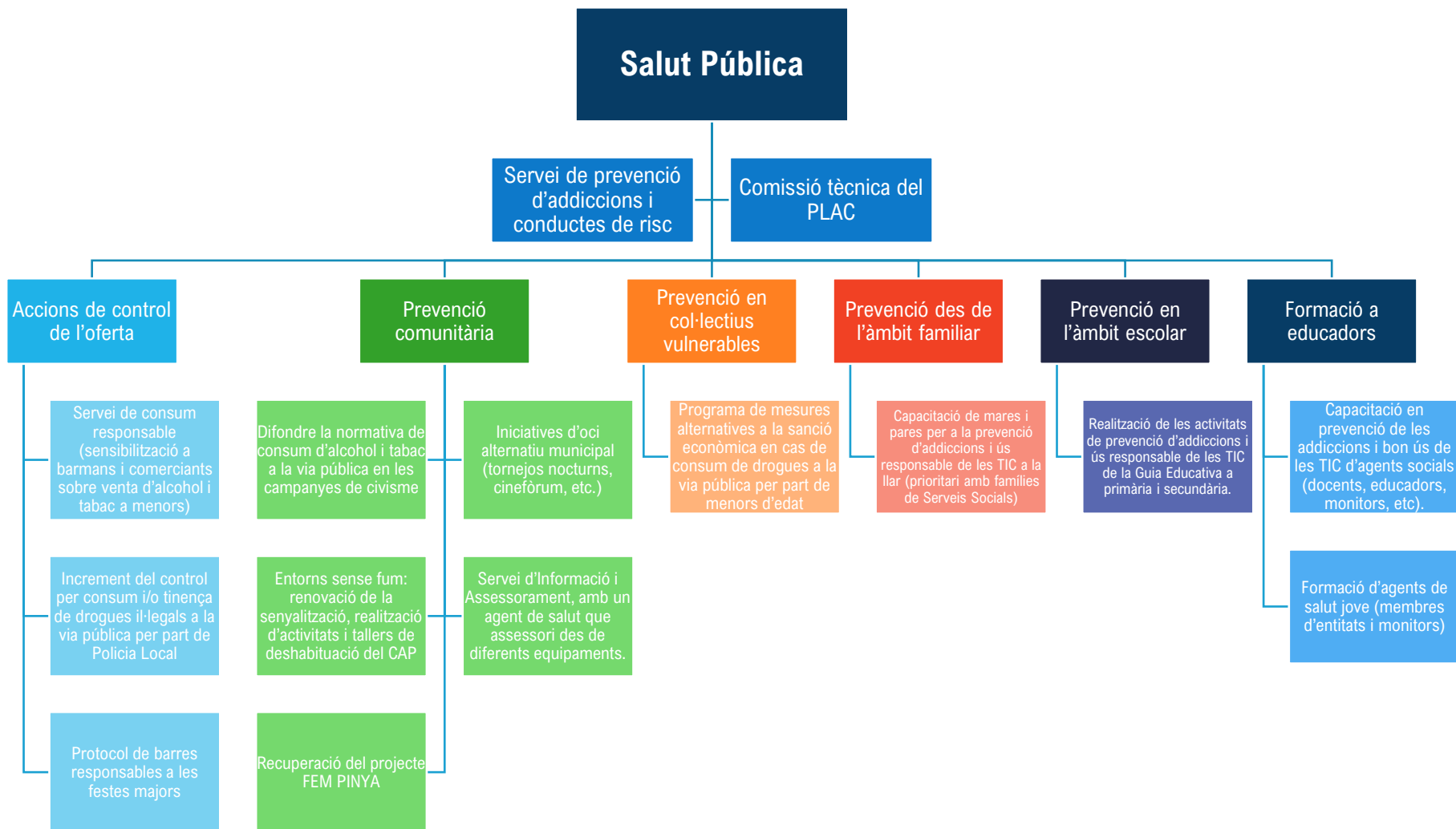
Punts forts / oportunitats: El PLAC té una trajectòria prèvia que permet saber quines actuacions funcionen millor en el territori.

Punts febles / dificultats: com tot Pla, la seva execució requereix que hi hagi un òrgan dedicat especialment al seu impuls continuat.

Propers passos: Contractar un Servei de Prevenció d'Addiccions i Conductes de Risc (Acció 20 del Pla de Salut).

Estratègia d'accions 2022-2026 del PLAC

📄 Descripció

Per liderar la implementació de l'estratègia del PLAC es requereix contractar un Servei de prevenció d'addiccions i conductes de risc.

Canovelles ja havia comptat anteriorment amb aquest servei (SPDM, Servei de Prevenció de les drogodependències Municipal).

L'acció consisteix a tornar a licitar aquest servei amb una vigència fins a 2026 per poder desplegar el PLAC.

📄 Justificació

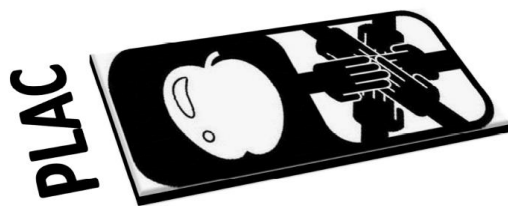
En el marc del Pla de salut s'ha vist necessari donar continuïtat al PLAC (Pla Local d'Addiccions de Canovelles).

Per aconseguir aquesta continuïtat i continuar impulsant amb èxit una estratègia contra les drogues, es veu necessari contractar un servei que coordini i centralitzi l'impuls de les principals accions del PLAC entre 2022 i 2026.

📄 Impactes esperats

- ✓ Desplegament efectiu de les accions previstes en el PLAC per al període 2022-2026, segons han quedat recollides en l'acció 19.

📄 Documentació

Font: PLAC (Pla Local d'Addiccions de Canovelles)

➤ Execució

0/4

○ No iniciat ➡ En curs ● Fet

Fases	Estat d'execució
Licitació per contractar el Servei de prevenció	○
Funcionament del Servei de Prevenció	○
Desplegament de les accions del PLAC 2022-2026	○
Avaluació de la feina feta.	○

Última revisió: 21/02/2022

★ Valoració

Punts forts / oportunitats: S'ha disposat en anteriors edicions del PLAC d'aquest tipus de servei i per tant es parteix d'una experiència prèvia en la seva contractació i funcionament.

Punts febles / dificultats: La creació del servei requereix un procés de licitació previ.

Propers passos: Preparar la licitació per a la contractació del servei.

Estratègia d'acció Pla de Salut de Canovelles

ÀMBIT: ACCIÓ COMUNITÀRIA

ACCIONS:

21. Posar en marxa la Prescripció Social.
22. Reforçar la intervenció socioeducativa amb infants i famílies vulnerables.
23. Fomentar l'ús del Servei de convivència i mediació.
24. Promoure grups d'ajuda mútua entre persones afectades per patologies o altres situacions de salut.
25. Promoure horts comunitaris.

📍 Descripció

L'acció consisteix en fomentar que el personal sanitari prescriuï activitats socials, comunitàries, esportives, etc., que es fan a Canovelles i que poden ser beneficioses per a la salut de les persones.

El funcionament de l'acció es basa en l'ús d'un catàleg web (Actius i Salut, del Departament de Salut) on consten els actius de salut de Canovelles (activitats, programes, recursos, espais...). El personal de CAP recepta (prescriu) aquests actius a persones ateses a qui poden beneficiar. Es crea així una alternativa de medicina complementària a la medicina farmacològica.

📄 Justificació

L'atenció sanitària moderna recau en gran mesura en la recepta farmacològica i en la recomanació de pautes individuals.

S'aprofiten en canvi poc els recursos comunitaris que afavoreixen la salut a partir de participar en activitats col·lectives.

Els beneficis de la prescripció social han estat avaluats positivament i el Departament de Salut aposta per aquesta via.

Prèviament a la pandèmia, el CAP de Canovelles ja va apostar per la prescripció, si bé la pandèmia va aturar la posada en marxa del programa.

📊 Impactes esperats

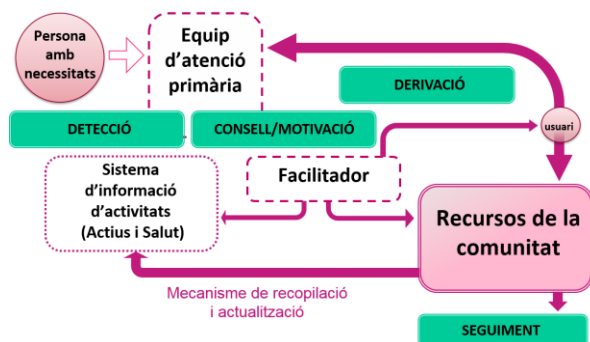
- ✓ Oferir una major riquesa i diversitat d'oportunitats de millora a les persones que es visiten en el CAP i per a les quals seria recomanable una vida física o social més activa, o bé l'adquisició d'uns hàbits d'autocura millors.
- ✓ Crear una alternativa o complement a les receptes farmacològiques i les pautes individuals.

📁 Documentació

➤ Execució

0/4

★ Valoració

○ No iniciat ➔ En curs ● Fet

Fases	Estat d'execució
Activar una comissió de prescripció social	○
Selecció d'actius des dels que començar	○
Formació i activació de la prescripció amb els actius seleccionats	○
Ampliació de la prescripció social a més actius.	○

Punts forts / oportunitats: El programa disposa d'una metodologia i eines definides. La majoria de professionals sanitaris comparteixen la voluntat d'impulsar la prescripció social.

Punts febles / dificultats: La pressió assistencial del CAP dificulta la prescripció. L'aplicatiu web conté moltes activitats de les que el personal sanitari no té cap coneixement directe. Moltes persones no compleixen la prescripció social per manca d'acompanyament a l'activitat.

Propers passos: Activar una comissió per la posada en marxa del projecte.

Descripció

L'acció consisteix en reforçar la intervenció socioeducativa amb infants i famílies vulnerables a través de l'acció coordinada de tots els recursos d'intervenció socioeducativa per a infants i famílies vulnerables disponibles al municipi.

Concretament en l'àmbit de la salut, l'acció passa per consensuar, coordinar i alinear tots els recursos socioeducatius en una mateixa línia de reforç dels hàbits de salut en les famílies ateses.

Justificació

Actualment es disposa a Canovelles d'eines d'intervenció familiar i socioeducativa potents.

Es disposa del Servei d'Intervenció Socioeducativa (SIS), un equip de medi obert, un servei de SAD.

Cal enllaçar tots aquests professionals i aconseguir articular intervencions més efectives amb la població en risc.

Impactes esperats

- ✓ Millora de l'alimentació dels infants atesos pels serveis d'intervenció socioeducativa (SIS).
- ✓ Accés a la pràctica esportiva de tots els infants atesos pels SIS.
- ✓ Capacitació de les famílies ateses pels SIS per practicar un estil de vida saludable.

Documentació

Execució

0/3

Valoració

○ No iniciat ➡ En curs ● Fet

ENTITAT	SERVEI	DESTINATARIS	PLACES
GEDI	El Racó	Infants 0-3 i famílies	108
	Intervenció a la llar	Infants 0-3 i famílies	80
	Casa Nostra	Infants 4-12 i famílies	60
Save the Children	Espai familiar	Infants 0-3	20
		Famílies	8
	Primera infància	Infants 0-3	18
		Famílies	18
	Grups primària	Infants 3-12	33
Grups secundària	Adolescents 12-16	32	
REIR	La Kl@b	Adolescents 12-16	40
	Educadors de carrer	Adolescents 12-16	> 200
	Educadors de carrer d'estiu	Joves 12-18	> 200

Font: Relació de Serveis d'Intervenció Socioeducativa (SIS)

Fases	Estat d'execució
Definició dels objectius de salut a treballar pels SIS	○
Formació dels professionals dels SIS en els objectius de salut	○
Aplicació dels objectius de salut als SIS	○

Punts forts / oportunitats: es disposa actualment d'una xarxa de recursos, programes i professionals d'intervenció socioeducativa molt àmplia.

Punts febles /dificultats: no s'ha treballat per ara un projecte conjunt dels SIS en salut.

Propers passos: Alinear els recursos SIS amb uns mateixos objectius de salut per als infants i famílies vulnerables que atenen.

📍 Descripció

L'acció consisteix en difondre de manera més intensiva el SEMCA, Servei de Mediació de Canovelles, com a espai que afavoreix el diàleg per trobar una solució als conflictes.

L'estratègia de difusió no només aniria dirigida directament a la població sinó especialment a tots aquells altres serveis i professionals que atenen a població i que detecten conflictes i que per ara no deriven al SEMCA perquè desconeixen aquest servei.

A més a més, es reforçarien activitats d'educació en cultura de la pau entre joves a través del Local i dels instituts.

Justificació

Canovelles disposa des de fa anys d'un Servei de Mediació (SEMCA) que atén conflictes veïnals i d'altres tipus.

Disposar d'aquest servei és beneficiós ja que ajuda a resoldre problemes que sovint es troben enquistats i provoquen molt malestar i patiment en les persones.

Tot i els anys que porta en funcionament, moltes persones i també professionals del municipi desconeixen la seva existència o bé no acaben de saber com aquest servei les pot ajudar.

📊 Impactes esperats

- ✓ Major proporció de conflictes que es resolen via mediació, sense acudir a la denúncia o sanció.
- ✓ Menor reincidència o durada en el temps dels conflictes de convivència a les comunitats de veïns i veïnes.

📄 Documentació

Font: Logo SEMCA

➤ Execució

0/3

○ No iniciat ➡ En curs ● Fet

Fases	Estat d'execució
Idear una estratègia de difusió del servei envers la ciutadania i envers els professionals que poden fer una derivació.	○
Aplicació de la difusió.	○
Mantenir en el temps algunes de les accions de difusió.	○

★ Valoració

Punts forts / oportunitats: es disposa d'un servei de Mediació amb bons resultats.

Punts febles / dificultats: els conflictes que afloren a nivell de comunitats de veïns acostumen a ser complexos i requereixen processos llargs de resolució.

Propers passos: idear una estratègia de difusió del servei dirigida a la xarxa de professionals que poden fer una derivació.

📍 Descripció

L'acció consisteix en convidar a participar a persones que comparteixen una determinada problemàtica de salut o bé una situació de dependència a trobar-se i fer activitats conjuntament.

La forma de trobar-se pot ser virtual, presencial o mixta (ex. Compartir grups de Whatsapp i trobades presencials). Les activitats que poden fer-se són també molt variades i adaptables a les propostes i interessos dels participants: activitats de lleure, intercanvi d'informació i coneixements sobre temes de salut amb personal expert, etc.

📄 Justificació

Durant la diagnosi s'ha posat de manifest que l'impuls de grups d'ajuda mútua entre persones que comparteixen una mateixa problemàtica de salut o dependència són molt efectius, doncs tenen un gran retorn a nivell de suport emocional i empoderament de les persones participants i, a més, en molts casos són l'espurna de grups autogestionats o inclús associacions de salut que poden donar continuïtat a la tasca impulsada des de serveis públics.

Per la pandèmia s'han interromput algunes d'aquestes iniciatives però es veu necessari recuperar aquesta línia de treball.

📊 Impactes esperats

- ✓ Satisfacció de les persones participants.
- ✓ Major autonomia i dependència dels serveis públics de les persones participants.
- ✓ Manteniment dels grups d'ajuda mútua de forma autogestionada.
- ✓ Constitució de grups en associacions que puguin fer un suport estable i crear recursos per a les persones afectades per malaltia o situacions de dependència.

📁 Documentació

Font: Sessions del GSAM, el Grup de Suport Emocional i Ajuda Mútua de Canovelles

➤ Execució

0/4

○ No iniciat → En curs ● Fet

Fases	Estat d'execució
Selecció de problemàtiques de salut prioritàries per fer grups d'ajuda mútua.	○
Activació de grups d'ajuda mútua	○
Dinamització dels grups	○
Renovació de grups	○

★ Valoració

Punts forts / oportunitats: es tenen experiències prèvies exitoses en la creació de grups d'ajuda mútua, per exemple entre persones cuidadores.

Punts febles / dificultats: els grups requereixen d'una dinamització inicial efectiva que doni el protagonisme al grup i fomenti la seva autogestió.

Propers passos: decidir sobre quins tipus de problemàtiques és prioritari promoure grups d'ajuda mútua.

📍 Descripció

L'equip de salut comunitària del CAP de Canovelles proposa tirar endavant un projecte d'hort comunitari, per a persones afectades per situacions de solitud o a qui pugui beneficiar aquest tipus d'estímul.

Es tracta d'un projecte que requereix d'una dinamització i supervisió, així com d'un espai suficientment gran.

Justificació

Els horts comunitaris o socials són un projecte que, a través de l'horticultura, pot afavorir l'activitat física, la relació social i la dieta saludable.

Molts municipis han posat en pràctica projectes d'horts comunitaris, especialment per a persones usuàries de serveis socials.

📌 Impactes esperats

- ✓ Millora de l'estat d'ànim de les persones participants en l'hort comunitari.
- ✓ Millora de l'alimentació i activitat física de les persones participants.

📄 Documentació

Font: Hort comunitari de Granollers

➤ Execució

0/3

○ No iniciat ➡ En curs ● Fet

Fases	Estat d'execució
Identificar l'espai on es podria portar a terme el projecte.	○
Preparar el terreny i el projecte	○
Dinamització continuada del projecte	○

☆ Valoració

Punts forts / oportunitats: els horts comunitaris són un recurs de salut que s'ha provat com a molt beneficiós i que a més permet revaloritzar el sector primari.

Punts febles / dificultats: el projecte requereix d'un espai suficient i d'una dinamització i supervisió continuada per persones amb coneixements d'horticultura. És un projecte que requereix un llarg recorregut.

Propers passos: identificar l'espai on es podria portar a terme el projecte.

Resum d'accions i agents responsables.

Àmbit	Acció	Salut Pública	CAP Canovelles	Serveis Socials	Acció comunitària	Infància i Joventut	Ciutadania	SAE	Urbanisme	Manteniment	Medi Ambient	Comerç	Promoció de la ciutat	Educació	Polícia Local
ENTORN URBÀ I NATURAL	1. Completar el Pla d'Accessibilitat								●						
	2. Crear espais per a la pràctica esportiva i el joc lliure								●	●					
SALUBRITAT I CIVISME	3. Contractar un tècnic/a de salut	●													
	4. Formar als establiments alimentaris en normativa alimentària	●										●			
	5. Campanya continuada per reduir els residus de comerços i parades									●	●	●			
	6. Campanya integral per millorar el civisme	●					●			●					●
	7. Assessorar a les comunitats de veïns per prevenir plagues	●					●								
	8. Sensibilitzar sobre la tinença responsable i positiva d'animals	●										●			
COBERTURA SANITÀRIA	9. Fer un conveni amb el Banco Farmacèutic	●		●											
	10. Fer tallers sobre com accedir i utilitzar La Meva salut	●	●												
ESTILS DE VIDA	11. Adherir totes les escoles i instituts a l'objectiu d'alimentació saludable	●												●	
	12. Reforçar les activitats d'educació en salut a les escoles	●	●	●	●			●						●	
	13. Transformar les prestacions alimentàries			●											
	14. Promoure rutes verdes alternatives							●			●		●		
	15. Recuperar el projecte Baixa la glicada		●		●			●							
	16. Difusió de continguts audiovisuals sobre salut	●	●												
SALUT MENTAL I ADDICCIONS	17. Crear un itinerari d'educació emocional		●	●		●								●	
	18. Recuperar el programa Psicoeducatiu		●												
	19. Desplegament de l'estratègia 2022-26 del PLAC	●													
	20. Servei de prevenció d'addiccions i conductes de risc	●													
ACCIÓ COMUNITÀRIA	21. Posar en marxa la Prescripció Social	●	●		●										
	22. Reforçar la intervenció socioeducativa amb infants i famílies vulnerables			●											
	23. Fomentar l'ús del Servei de convivència i mediació						●								
	24. Promoure grups d'ajuda mútua entre persones afectades per patologies o altres situacions de salut.		●	●											
	25. Promoure horts comunitaris		●								●				

Lideratge del pla d'acció

L'èxit d'un pla rau especialment en el seu lideratge. Del lideratge depèn l'execució de les accions i la seva adaptació a circumstàncies canviants, la mobilització dels recursos necessaris, el sosteniment de les aliances necessàries...

A continuació enumerem les funcions que ha de cobrir el lideratge del Pla local de salut, des d'una vessant de lideratge col·laboratiu.

Compromís i pacte polític sostingut entre els partits

Posar en marxa una política de salut requereix un consens polític dins del consistori; d'entrada, dins de l'equip de govern, de manera que es compti amb la predisposició a col·laborar del conjunt de regidories en les quals caldrà recolzar-se per posar en pràctica el Pla. El Pla local de salut de Canovelles serà debatut i aprovat per l'equip de Govern en el seu conjunt.

El Pla també serà presentat al Ple del consistori i s'intentarà comptar amb l'adhesió del màxim nombre de forces polítiques. Presentar, debatre i aprovar per ple el Pla de Salut dona més garanties de sostenibilitat al projecte.

Dinamització d'una taula interdepartamental de salut

Es convocarà regularment (amb una periodicitat estimada semestral) una taula interdepartamental liderada per Salut Pública que acompanyi el seguiment de l'execució del pla, l'avaluació del seu progrés i la prioritització anual d'accions a desenvolupar. Aquesta taula estarà integrada per tots els serveis/departaments que lideren alguna de les accions del Pla local de salut.

Cooperació transversal amb la resta de polítiques

Altres plans de l'Ajuntament tenen les seves pròpies taules interdepartamentals, que requereixen representació de Salut Pública per fer valdre la perspectiva de la salut.

De fet, la principal via per transversalitzar l'agenda política en salut passa per aquesta participació activa de Salut Pública en els espais on es negocien altres polítiques.

Seguiment i avaluació continuada del desplegament de les accions

Una de les funcions principals de Servei de Salut Pública serà vetllar pel desplegament de les accions del pla, especialment aquelles llur lideratge recau en Salut Pública. Per això, caldrà organitzar els recursos del seu equip intern de manera que es garanteixi l'execució de les accions.

Constitució i dinamització d'un Consell de Salut

Durant la vigència del pla, es dinamitzarà de manera anual un Consell Municipal de Salut amb representació tant de serveis com d'entitats. En el Consell es donarà compte de les diferents accions del Pla de salut i es cercarà la col·laboració dels agents del Consell en la seva implementació.

Cerca de recursos per al desenvolupament de les accions

Una tasca continuada de Salut Pública serà la cerca proactiva de subvencions i ajuts d'altres organismes (per exemple, de la Diputació de Barcelona) per facilitar l'execució de les accions del pla.

Formació continuada

La formació continuada del Servei de Salut Pública forma part també del lideratge del Pla. La formació inclou cursos, participació en seminaris i jornades, grups d'intercanvi d'experiències, lectures especialitzades, etc.

